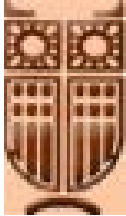

**ΠΑΝΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ**

ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ**

2016-2017

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017

Αναμορφώθηκε σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών και τις αποφάσεις των Συνελεύσεων του Τμήματος

Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος:

Ιορδάνης Ψημμένος, *Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος*

Χρήστος Μπάγκαβος, *Αναπληρωτής Καθηγητής*

Σπυρίδων Σακελλαρόπουλος, *Αναπληρωτής Καθηγητής*

Κωνσταντίνος Δημουλάς, *Επίκουρος Καθηγητής*

Ελένη Πρόκου, *Επίκουρη Καθηγήτρια*

Επεξεργασία και μορφοποίηση κειμένου: Κωνσταντίνος Δημουλάς

Copyright © 2016- All rights reserved

Διεύθυνση:
Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής
Πάντειο Πανεπιστήμιο
Λεωφόρος Συγγρού 136
176 71 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210-9201036-7
Fax: 210-9221222
Ιστοσελίδα: www.koinpolpanteion.gr
e-mail: koinpol@panteion.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I.	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
II.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	7
III.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	8
IV.	ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ – ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ.....	9
V.	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	10
V.1	Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	10
V.1.1	Σκοπός και χαρακτήρας του Τμήματος.....	10
V.1.2	Η αποστολή του Τμήματος.....	12
V.1.3	Ο κοινωνικός ρόλος του Τμήματος.....	13
V.1.4	Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων.....	13
V.2	ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	14
V.2.1	Βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών.....	14
V.2.2	Το ακαδημαϊκό έτος και τα εξάμηνα σπουδών.....	15
V.2.3	Η υποχρεωτικότητα και η επιλογή μαθημάτων.....	15
V.2.4	Οι διδακτικές μονάδες.....	16
V.2.5	Τα επίπεδα συνθετότητας.....	16
V.2.6	Κατηγορίες μαθημάτων.....	16
V.2.7	Τα διδασκόμενα μαθήματα.....	19
V.2.8	Τα μαθήματα αυτενέργειας – Σεμινάρια και εργασίες.....	19
V.2.9	Οι εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων.....	23
V.2.10	Διδασκόμενα μαθήματα, κύκλοι μαθημάτων και μαθήματα αυτενέργειας του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.....	24
V.2.11	Η ξένη γλώσσα – Τα ξενόγλωσσα μαθήματα.....	29
V.2.12	Μαθήματα και σπουδές εκτός Τμήματος.....	29
V.2.13	Τα διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών.....	31
V.2.14	Το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων LIFELONG LEARNING PROGRAMME/ERA.....	31
V.2.15	Πρακτική άσκηση φοιτητών.....	33
V.2.16	Διδασκαλία και έρευνα.....	34
V.3	Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ.....	34
V.3.1	Η εγγραφή φοιτητών στο Τμήμα.....	34
V.3.2	Η πρώτη δήλωση επιλογής μαθημάτων και η δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων.....	35
V.3.3	Φοιτητές ειδικών κατηγοριών.....	35
V.3.4	Τα διδακτικά συγγράμματα.....	35
V.3.5	Φιλοξενούμενοι φοιτητές.....	36
V.3.6	Ακροατές φοιτητές.....	36
V.3.7	Τελειόφοιτοι φοιτητές.....	37
V.4	ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ.....	37
V.4.1	Οι προϋποθέσεις λήψης πτυχίου.....	37
V.4.2	Ο βαθμός πτυχίου.....	38
V.5	ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.....	39

VI. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ.....	40
VII. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	42
VIII. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	43
IX. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	44
X. ΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	47
XI. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....	49
XII. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017.....	52
XIII. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	59

I. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	
ΑΠΣ	Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών
Σ	Συνέλευση (του Τμήματος)
ΔΕ	Δήλωση Επιλογής (Μαθημάτων)
ΔΕΜ	Δήλωση Επαναλαμβανόμενων Μαθημάτων
ΔΜ	Διδακτική Μονάδα
ΔΠΣ	Διατμηματικό και/ή Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Συνεργασίας
ΕΕ	Εαρινό Εξάμηνο
ΕΔΜ	Εργασία Διδασκόμενου Μαθήματος
ΕΞ	Εξαμηνιαία Εργασία
ΕΠ	(Μάθημα) Επιλογής
ΕΣ	Επίπεδο Συνθετότητας
ΚΕΚΜΟΚΟΠ	Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής
ΜΕΤ	Μάθημα εκτός Τμήματος
ΠΑ	Προαπαιτούμενο (Μάθημα)
ΠΕ	(Μάθημα) Προεπιλογής
ΠΤ	Πτυχιακή (Εργασία)
ΣΕ	Σεμινάριο
ΥΠ	Υποχρεωτικό (Μάθημα)
ΧΕ	Χειμερινό Εξάμηνο

II. ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ – ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ		
Πρύτανης:	Ισμήνη Κριάρη-Κατράνη Καθηγήτρια Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης Τηλ.: 210-9201013	
Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού:	Βασίλης Δ. Κουγέας Καθηγητής Εθνικού και Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Δικαίου Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης	
Αναπληρωτής Πρυτάνεως Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης:	Νίκος Λέανδρος Καθηγητής Οικονομικών Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού	
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
Πρόεδρος:	Αναπλ. Καθ. Ιορδάνης Ψημμένος Τηλ: 210-9201732 Fax :210- 9221222	e-mail: ipsimmenos@yahoo.co.uk
Γραμματέας:	Ελένη Τσουκαλά Τηλ: 210-9201384, 1037 Fax: 210-9221222	e-mail: koinpol@panteion.gr
Γραμματεία:	Για πληροφορίες: Ελένη Τσουκαλά Ευαγγελία Λαμπρίδου Δημήτριος Καραλής	Τηλ: 210-9201037 Τηλ: 210-9201384 Τηλ: 210-9201381 Τηλ: 210-9201036
Θυρίδα Γραμματείας (ώρες για το κοινό):		Τρίτη 10.00-13.00
Ιστοσελίδα:		www.koinpolpanteion.gr
Αριθμός φοιτητών:		800

III. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
ΟΝΟΜΑ	ΓΡΑΦΕΙΟ Νέο Κτίριο	ΤΗΛ.	E-MAIL
Θεοδοσία Ανθοπούλου	Δ11	210-9201745	antho@panteion.gr

Αναπλ. Καθηγήτρια			
Διονύσιος Γράβαρης Καθηγητής	Δ7		sakisgravaris@gmail.com
Κωνσταντίνος Δημουλάς Επικ. Καθηγητής	ΣΤ20	210-9201813	kdimoul@inegsee.gr
Δημήτριος Καλτσώνης Αναπλ. Καθηγητής	Αριστοτέλους 3 & Συγγρού, 5ος όροφος	210- 9201574	dkaltsonis@gmail.com
Μαρία Καραμεσίνη Καθηγήτρια	Δ7	210-9201755	mkarames@panteion.gr mkarames@ath.forthnet.gr
Μαρία Κορασίδου Επικ. Καθηγήτρια	Δ7	210-9201754	mkorasid@panteion.gr mkorasid@otenet.gr
Ιωάννης Κουζής Καθηγητής	Δ8	210-9201753	ikou@inegsee.gr ioannis_kouzis@yahoo.gr
Κανάκης Λελεδάκης Επικ. Καθηγητής	Δ11	210-9201765	leledakis@panteion.gr leledakis@gmail.com kanakis.leledakis@ gmail.com
Ηρακλής Μαυρίδης Επικ. Καθηγητής	ΣΤ20	210-9201830	irmavridis@gmail.com imavridis@panteion.gr
Κωνσταντίνος Μέμος Ε.Δ.Ι.Π.	104 (Γυάλινο Κτίριο)		memosk@panteion.gr kostas_memos@yahoo.gr
Αικατερίνη Μιχαλοπούλου Καθηγήτρια	Δ10	210-9201748	kmichal@panteion.gr
Χρήστος Μπάγκαβος Αναπλ. Καθηγητής	Δ9	210-9201733	bagavospanteion@gmail.com
Αντώνιος Μωυσίδης Καθηγητής	Δ21	210-9201731	amoissid@panteion.gr
Δέσποινα Παπαδοπούλου Αναπλ. Καθηγήτρια	Δ20	210-9201732	dpapado@panteion.gr
Χρήστος Παπαθεοδώρου Καθηγητής	Δ 8		ch.papatheo@gmail.com christos@socadm.duth.gr
Γεωργία Πετράκη Αναπλ. Καθηγήτρια	E23	210-9201805	geopetr@panteion.gr
Ελένη Πρόκου Επικ. Καθηγήτρια	E23	210-9201805	eproukou@panteion.gr
Σπυρίδων Σακελλαρόπουλος Αναπλ. Καθηγητής	Δ11	210-9201765	sgsakell@vivodinet.gr

Μαρία Στρατηγάκη Αναπλ. Καθηγήτρια	Δ7	210-9201755	mstrati@panteion.gr mstrati@otenet.gr
Μαρία Συμεωνάκη Επικ. Καθηγήτρια	Δ10	210-9201747	msimeon@panteion.gr
Ιορδάνης Ψημμένος Αναπλ. Καθηγητής	Δ20	210-9201732	iordanispsimme@ yahoo.co.uk

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Δημήτριος Τσαούσης			
Λουκία Μουσούρου			
Κούλα Κασιμάτη			
Σάββας Ρομπόλης Ομότιμος Καθηγητής	Δ9	210-9201751	vpetrak@inegsee.gr
Γεώργιος Ρούσης Ομότιμος Καθηγητής	Αριστοτέλους 3 & Συγγρού, 5ος όροφος	210-9201573	grousis@panteion.gr

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ(Ε.Τ.Ε.Π.)

Τουρή Παρασκευή	Εργαστήριο Σπουδών Φύλου	2109201516	vtouri@gmail.com
-----------------	-----------------------------	------------	------------------

IV. ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ – ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Την πρώτη εβδομάδα του ακαδημαϊκού έτους οργανώνεται από το Τμήμα μια σειρά δραστηριοτήτων οι οποίες απευθύνονται στους νέους φοιτητές. Οι δραστηριότητες αυτές αποσκοπούν, μεταξύ των άλλων, στην ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με την λειτουργία του Τμήματος, το Πρόγραμμα Σπουδών καθώς και τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο.

Η ενημέρωση περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων, που πραγματοποιούνται στις αντίστοιχες ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων του Α΄ εξαμήνου, και οι οποίες αφορούν στα εξής:

- Οι κοινωνικές επιστήμες γενικά και η κοινωνική πολιτική ειδικότερα.
- Παρουσίαση του τμήματος, του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών, του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, των εργαστηρίων του τμήματος, των επαγγελματικών δυνατοτήτων των αποφοίτων.
- Καθοδήγηση φοιτητών για επιλογές των μαθημάτων κ.λπ..
- Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης-σύνδεση με έρευνα

- και παραγωγή γνώσης.
- Διαδικασία μελέτης-Δομή μιας επιστημονικής εργασίας-Τρόποι βιβλιογραφικών αναφορών.
 - Παρουσίαση βιβλιοθήκης (από το προσωπικό της βιβλιοθήκης).
 - Ενημέρωση από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.
 - Ενημέρωση από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων & Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - Ενημέρωση από το Τμήμα Δημοσιευμάτων.
 - Ενημέρωση από το Γραφείο Σταδιοδρομίας-Διασύνδεσης.
 - Ενημέρωση από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών.
 - Ενημέρωση από τη Δ/ση Μηχανοργάνωσης.
 - Ενημέρωση από το Γυμναστήριο.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των δραστηριοτήτων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

V. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

V.1 Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

V.1.1 Σκοπός και χαρακτήρας του Τμήματος

Το Τμήμα και το γνωστικό αντικείμενο της κοινωνικής πολιτικής

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών είναι ένα νέο και καινοτόμο Τμήμα που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Προέρχεται από την κατάτμηση με το Π.Δ. 106/2004 του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, που είχε ιδρυθεί το 1989 με το Π.Δ.377/89 και λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991.

Η κοινωνική πολιτική αναφέρεται στην οργανωμένη παρέμβαση του κράτους ή των φορέων άσκησης πολιτικών, η οποία μέσα από την αναγνώριση και ικανοποίηση αναγκών – σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο – στοχεύει στη ρύθμιση της κοινωνικής αναπαραγωγής, την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης. Η επίτευξη της κοινωνικής ευημερίας μέσω αναδιανομής πλούτου και ευκαιριών αποτελεί ένα σημαντικό αλλά όχι μοναδικό στόχο. Η κοινωνική πολιτική συνδέεται άρρηκτα με την κοινωνική αλλαγή και αποτελεί πολύτιμο εργαλείο επίτευξης των στόχων άλλων πολιτικών, ιδιαίτερα σε εποχές εκτενούς αναδιάρθρωσης κοινωνικών δομών και σχέσεων. Ο χαρακτήρας και το περιεχόμενό της συναρτώνται με το εκάστοτε ισχύον ιστορικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και ιδεολογικό πλαίσιο. Στη σύγχρονη εποχή διαμορφώνεται σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, από τα εθνικά κράτη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διεθνείς οργανισμούς (π.χ. ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, ΟΟΣΑ) και υλοποιείται από ένα ευρύ φάσμα φορέων του κράτους, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών. Τα επί μέρους πεδία της περιλαμβάνουν την υγεία, την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική πρόνοια, που αποτελούν τον πυρήνα της κοινωνικής πολιτικής και ευρύτερα, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την κατοικία, την προστασία του περιβάλλοντος, τον πολιτισμό και τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου.

Η κοινωνική πολιτική, ως γνωστικό αντικείμενο, έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα και προϋποθέτει τη σύζευξη θεωρίας και εφαρμογής. Η μελέτη της περιλαμβάνει επομένως την κατανόηση και την ανάλυση κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων καθώς και των

ασκούμενων πολιτικών στα επιμέρους πεδία της, υπό το πρίσμα διαφορετικών θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Ο διεπιστημονικός χαρακτήρας του αντικειμένου και η ανάγκη σύζευξης θεωρίας και εφαρμογής καθορίζουν τη φυσιογνωμία, τους σκοπούς και την ακαδημαϊκή αποστολή του τμήματος.

Σκοπός του Τμήματος

Σκοπός του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής είναι να εκπαιδεύσει επιστήμονες στη μελέτη και την έρευνα της κοινωνίας και των προβλημάτων της, την ανάλυση των θεσμών, των κοινωνικών δομών και του διαχρονικού και συγχρονικού μετασχηματισμού τους με τελικό στόχο το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα, στόχος του Τμήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές του με ειδικευμένες γνώσεις για την κοινωνική θεωρία, την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης, την κοινωνιολογία του αγροτικού και αστικού χώρου, τη γεωγραφία του αγροτικού χώρου, τη δημογραφία και την κρατική ή τη μη οργανωμένη συλλογική παρέμβαση στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των εργασιακών και κοινωνικών σχέσεων, του εισοδήματος, της υγείας, της άμβλυσης των ανισοτήτων, του κοινωνικού αποκλεισμού, των κοινωνικών δικαιωμάτων, του φύλου, της εκπαίδευσης, της μετανάστευσης, της οικογένειας, της στέγασης, των κοινωνικών κινημάτων και του περιβάλλοντος.

Χαρακτήρας του Τμήματος

Σύμφωνα με την περιγραφή της αποστολής του, το Τμήμα, όπως διατυπώνεται στο ιδρυτικό του Προεδρικό Διάταγμα, έχει ως βασικό του σκοπό “τη μελέτη και την ανάλυση των κοινωνικών δομών και τάσεων μετασχηματισμού της κοινωνίας” και “τον προγραμματισμό και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο”. Ο σκοπός του Τμήματος συνδυάζει έτσι τη θεωρητική αναζήτηση με την πρακτική εφαρμογή. Το Τμήμα έχει δυναμικό και καινοτόμο χαρακτήρα που του επιτρέπει να ανταποκρίνεται στις συνεχείς θεωρητικές εξελίξεις καθώς και στις επιστημονικές και γνωσιολογικές προϋποθέσεις κατανόησης και ικανοποίησης των αναγκών που ανακύπτουν στη συνεχώς μεταβαλλόμενη ελληνική και ευρωπαϊκή κοινωνία.

Για την εκπαίδευση των φοιτητών του στις γνωστικές περιοχές που καλύπτει, το Τμήμα αντλεί από ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών επιστημών όπως η Κοινωνιολογία, η Οικονομική Επιστήμη, η Πολιτική Επιστήμη, η Νομική Επιστήμη, η Ιστορία, η Στατιστική, η Δημογραφία και η Κοινωνική Γεωγραφία. Το Τμήμα έχει έτσι έναν έντονα διεπιστημονικό χαρακτήρα που επιτρέπει στους φοιτητές του να αποκτήσουν μια σφαιρική αντίληψη της κοινωνικής πραγματικότητας και της μεταβολής της, τόσο στο επίπεδο των διεργασιών όσο και στο επίπεδο των αποτελεσμάτων.

Παράλληλα με τη διδασκαλία, το Τμήμα προάγει την έρευνα μέσω του Κέντρου Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ) καθώς και των δύο Εργαστηρίων του (Σπουδών Φύλου και Πληροφορικής). Η έρευνα στο Τμήμα τροφοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από τις διδακτικές ανάγκες και με τη σειρά της τροφοδοτεί τη διδασκαλία και τις ευρύτερες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος με τα ευρήματα και τα πορίσματά της.

Επίσης, αυτό που χαρακτηρίζει έντονα το Τμήμα είναι το άνοιγμά του στην Ευρώπη και τον κόσμο. Το Τμήμα πιστεύει ότι οι ραγδαίες εξελίξεις που σημειώνονται στο σημερινό κόσμο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιτρέπουν την εσωστρεφή τάση που κυριαρχούσε

παραδοσιακά στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σημερινής και της αυριανής κοινωνίας, το Πανεπιστήμιο πρέπει να είναι ανοικτό προς κάθε κατεύθυνση. Για αυτόν το λόγο, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος έχει έντονο συγκριτικό χαρακτήρα με ευρωπαϊκό και διεθνή προσανατολισμό.

V.1.2 Η αποστολή του Τμήματος

Προπτυχιακό επίπεδο

Το Τμήμα αποσκοπεί:

- στην απόκτηση από τους φοιτητές επιστημονικών γνώσεων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στα αντικείμενα που θεραπεύει,
- στην εισαγωγή των φοιτητών στις μεθόδους επιστημονικής σκέψης και έρευνας,
- στην παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ένταξη των φοιτητών στην αγορά εργασίας.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσω της διδασκαλίας μαθημάτων, της εποπτείας εργασιών και γενικά του διδακτικού έργου των μελών ΔΕΠ, καθώς και μέσω της πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε επιλεγμένους φορείς.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος στα θεωρητικά ρεύματα, τις μεθόδους και τεχνικές της κοινωνικής έρευνας, το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την εκτέλεση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων και μέτρων κοινωνικής πολιτικής καθώς και σε ζητήματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των κοινωνικών υπηρεσιών εν γένει.

Μεταπτυχιακό επίπεδο

Το Τμήμα στοχεύει:

- στην παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σε ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας των κοινωνικών ερευνών, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής με εκτεταμένη χρήση Η/Υ (πληροφορική και των σχετικών πακέτων, SPSS κ.ά.),
- στην εισαγωγή και την καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην επιστημονική έρευνα σε γνωστικά πεδία της κοινωνικής πολιτικής (εργασία και απασχόληση, κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία, ανισότητες και κοινωνική συνοχή, κ.λπ.) με τρόπο ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να κατανοούν και να ερμηνεύουν την ύπαρξη και την εξέλιξη των προβλημάτων στα πεδία της κοινωνικής πολιτικής καθώς και να σχεδιάζουν και να εκπονούν την έρευνα και να προτείνουν την εφαρμογή των αναγκαίων πολιτικών με την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσω της λειτουργίας του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική» και της εκπόνησης διδακτορικών διατριβών.

Προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας

Το Τμήμα

- συμβάλλει στην παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την έρευνα (εμπειρική και θεωρητική) και την επιστημονική μελέτη της κοινωνικής πολιτικής, τόσο ως γνωστικού αντικειμένου, όσο και ως υπαρκτών, εφαρμοζόμενων στην πράξη πολιτικών σε ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο,

- και προάγει τον επιστημονικό διάλογο ως προς τη μελέτη και τις μεθόδους προσέγγισης της κοινωνικής πολιτικής και το σχολιασμό και την κριτική ανάλυση των ασκουμένων πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσα από το συγγραφικό και ερευνητικό έργο, τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, τη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και άλλες ανάλογες δραστηριότητες. Στο έργο αυτό είναι καθοριστική η συμβολή του ερευνητικού κέντρου του Τμήματος (ΚΕΚΜΟΚΟΠ) καθώς και των Εργαστηρίων του.

V.1.3 Ο κοινωνικός ρόλος του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής επιδιώκει να αναπτύξει έναν ευρύτερο κοινωνικό ρόλο:

- με την ανάπτυξη ενός κριτικού επιστημονικού λόγου για την τρέχουσα κοινωνική πολιτική και τη δημοσιοποίησή του στην κοινωνία και τους φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής,
- με τη συμβολή του στη διαμόρφωση, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών και πρακτικών που άπτονται των αντικειμένων του.

Για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου, το Τμήμα αναπτύσσει συγκεκριμένες δραστηριότητες που συστηματοποιούν και προβάλλουν το έργο του. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- η οργάνωση επιστημονικών συναντήσεων, ημερίδων, συνεδρίων και συμποσίων με εθνικό και διεθνή χαρακτήρα πάνω σε επίκαιρα θέματα που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής,
- η καλλιέργεια σχέσεων με αντίστοιχα τμήματα, ινστιτούτα και ερευνητικά κέντρα με στόχο την προώθηση ποικίλων επιστημονικών δράσεων, ανταλλαγών κ.λπ. σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- η ευρεία χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την προβολή του, αλλά και την υιοθέτηση νέων μορφών για την επίτευξη των στόχων του,
- η ανάπτυξη σχέσεων με φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

V.1.4 Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων

Οι πανεπιστημιακές σπουδές χαρακτηρίζονται όχι τόσο από την ευθύγραμμη και άμεση σχέση με τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας όσο με τις διευρυμένες ανάγκες της οικονομίας και κοινωνίας. Οι στέρεες πανεπιστημιακές γνώσεις θεωρητικού, αναλυτικού και μεθοδολογικού χαρακτήρα παρέχουν στους φοιτητές μας τις αναγκαίες δυνατότητες ανταπόκρισής τους στις σύγχρονες εξελίξεις που συντελούνται στην οικονομία, την απασχόληση, τις ειδικότητες και τα επαγγέλματα.

Το πτυχίο του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής παρέχει μεγάλο φάσμα επαγγελματικών δυνατοτήτων στους κατόχους του. Χάρη στο ευρύ υπόβαθρο που προσφέρεται, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να απασχοληθούν σε πολλούς κλάδους του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις Α.Σ.Ε.Π. α) για το δημόσιο, β) για να προσληφθούν ως καθηγητές στη δημόσια εκπαίδευση (ως Π.Ε. 10 Κοινωνιολόγοι). Επίσης, έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, στην οποία παρέχεται εκπαίδευση στην κατεύθυνση της κοινωνικής διοίκησης. Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων του Τμήματος ενισχύονται περισσότερο μέσα από τη διευρυμένη κλίμακα επιλογής προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών για εμβάθυνση σε ειδικότερα πεδία της κοινωνικής πολιτικής και γενικότερα των κοινωνικών επιστημών. Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής προσφέρει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (για περισσότερες πληροφορίες βλ. σελ. 42). Ειδικότερα, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να απασχοληθούν:

- σε δημόσια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα,

- σε ινστιτούτα των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης,
- σε οργανισμούς και γραφεία μελετών,
- σε Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας,
- σε Διοικητικές Περιφέρειες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου,
- σε Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς,
- σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών με αρμοδιότητες σε θέματα κοινωνικής προστασίας και παρέμβασης,
- σε ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με την εκπόνηση, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, κοινωνικού σχεδιασμού και κοινωνικής ανάπτυξης,
- στα τμήματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού (πολιτικές προσωπικού, εργασιακές σχέσεις, επαγγελματική κατάρτιση, υγιεινή και ασφάλεια, κοινωνική ασφάλιση κ.λπ.) δημόσιων και ιδιωτικών φορέων,
- στην εκπαίδευση¹, δημόσια και ιδιωτική.

V.2 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μετά την κατάτμηση του ενιαίου Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, από την οποία προήλθε το σημερινό Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, συζητήθηκε, τόσο στο πλαίσιο των διαδοχικών Επιτροπών Σπουδών όσο και στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, η αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, η οποία τελικά αποφασίστηκε το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008. Το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

V.2.1 Βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών

Η φιλοσοφία των σπουδών στο Τμήμα αποβλέπει:

- να εξοπλίσει τους φοιτητές με τις ουσιαστικές γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτεί η επιστημονική επάρκεια και η επαγγελματική τους ένταξη,
- να τους βοηθήσει να καλλιεργήσουν μία ολοκληρωμένη αντίληψη για το επιστημονικό ήθος, την κοινωνική ευθύνη και ευαισθησία που οφείλουν να χαρακτηρίζουν τον επιστήμονα κοινωνικής πολιτικής.

Αυτή η επιδίωξη διατρέχει το σύνολο του προγράμματος σπουδών του Τμήματος και αποτυπώνεται τόσο στην οργάνωση των μαθημάτων όσο και στις εν γένει δραστηριότητές του.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη πραγματικότητα και την προσεγγίζει σε όλα τα επίπεδα, στις μικρο- και μακρο-αναλύσεις των κοινωνικών προβλημάτων, την τοπική, εθνική και διεθνή διάσταση των κοινωνικών φαινομένων και των εφαρμοσμένων πολιτικών.

Το πρόγραμμα σπουδών στοχεύει στην απόκτηση:

¹ Διευκρινίζεται ότι η πρόσβαση των πτυχιούχων του τμήματος ως καθηγητές στη δευτεροβάθμια δημόσια εκπαίδευση διευκολύνεται με τη παρακολούθηση ενός ετησίου προγράμματος παιδαγωγικής κατάρτισης στην ΑΣΠΑΙΤΕ ή ενός ΠΜΣ Επιστημών της Αγωγής, εκτός εάν πρόκειται για την πρόσληψή τους ως Π.Ε. 10 Κοινωνιολόγοι.

- γενικών γνώσεων στις κοινωνικές επιστήμες,
- ειδικών γνώσεων σε επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής.

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών που εξοπλίζει το φοιτητή τόσο με τις θεωρητικές όσο και με τις εφαρμοσμένες γνώσεις που θα του επιτρέψουν να κάνει μία σωστά προσανατολισμένη επαγγελματική σταδιοδρομία. Αυτό το χαρακτηριστικό του προγράμματος αποτυπώνεται στη λειτουργική διάρθρωσή του, στη διάκριση των μαθημάτων σε υποχρεωτικά και επιλογής, σε μαθήματα κορμού και μαθήματα πεδίων. Η ποικιλία συνδυασμών επιτρέπει στο φοιτητή να διαμορφώσει το δικό του πρόγραμμα σπουδών και να το προσαρμόσει στις δικές του ανάγκες, προτιμήσεις και προοπτικές.

V.2.2 Το ακαδημαϊκό έτος και τα εξάμηνα σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου χρόνου. Το εκπαιδευτικό έργο που συντελείται σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος διαρθρώνεται χρονικά σε δύο (2) εξάμηνα: το Χειμερινό (ΧΕ) και το Εαρινό (ΕΕ).

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει 13 τουλάχιστον πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας και 3-4 εβδομάδες για εξετάσεις. Η έναρξη του χειμερινού εξαμήνου τοποθετείται το νωρίτερο την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου. Το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων και των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Το εξάμηνο αποτελεί: (α) χρονική περίοδο ολοκλήρωσης του διδακτικού έργου ενός μαθήματος και (β) χρονική περίοδο για τον καθορισμό του ελαχίστου χρόνου σπουδών.

Για τη λήψη του πτυχίου Κοινωνικής Πολιτικής απαιτείται πραγματική φοίτηση οκτώ (8) τουλάχιστον εξαμήνων.

V.2.3 Η υποχρεωτικότητα και η επιλογή μαθημάτων

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι υποχρεωτικό για το πρώτο έτος σπουδών, στο οποίο διδάσκονται 12 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ). Για τη συνέχεια, το Τμήμα υποδεικνύει στους φοιτητές να ακολουθήσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα (12) του δεύτερου έτους, ενώ συνιστάται η επιλογή των Μαθημάτων Επιλογής (ΕΠ) να γίνεται από το τρίτο έτος και μετά. Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές, στα δύο (2) πρώτα έτη σπουδών, αποκτούν γενικές βασικές γνώσεις οι οποίες τους επιτρέπουν να παρακολουθήσουν άνετα το πρόγραμμα του τρίτου και τέταρτου έτους, στη διάρκεια των οποίων ο στόχος είναι η απόκτηση πιο εξειδικευμένων γνώσεων. Με την επιλογή αυτή στα δύο (2) πρώτα έτη σπουδών, οι φοιτητές ολοκληρώνουν την παρακολούθηση του συνόλου, σχεδόν, των υποχρεωτικών μαθημάτων (24 από τα συνολικά 26 υποχρεωτικά μαθήματα), η επιτυχής εξέταση των οποίων αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου.

Γενικά, με εξαίρεση το πρώτο έτος, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικό. Κάθε φοιτητής διαμορφώνει με δική του πρωτοβουλία το Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ), ανάλογα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του και με τις δυνατότητες φοίτησης που έχει. Έτσι, μπορεί να επιλέξει σε κάθε χειμερινό (ΧΕ) ή εαρινό (ΕΕ) εξάμηνο όποια μαθήματα επιθυμεί, υπό τον όρο ότι, ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα αυτά και δηλώνονται για πρώτη φορά, δεν θα ξεπερνάει τις δεκαοκτώ (18) ΔΜ για τα εξάμηνα Α' και Β', τις είκοσι μία (21) ΔΜ για τα εξάμηνα Γ' έως και ΣΤ', και τις είκοσι τέσσερις (24) ΔΜ για τα εξάμηνα Ζ' και Η'. Μετά την

ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου σπουδών ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει έως και το 50% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται στο αντίστοιχο εξάμηνο.

Το Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ) που καταρτίζει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο φοίτησής του, μπορεί να περιλαμβάνει μαθήματα που συνθέτουν ένα (1) κύκλο ομοειδών ή συγγενών γνωστικών αντικειμένων. Κατά την κατάρτιση του ατομικού του προγράμματος σπουδών, ο φοιτητής πρέπει να παίρνει υπόψη του την κατηγορία των μαθημάτων που επιλέγει (υποχρεωτικό και επιλογής) και τη χρονική και θεματική αλληλουχία τους, έτσι ώστε η παρακολούθησή τους να είναι όσο γίνεται πιο άνετη. Προκειμένου οι φοιτητές να διευκολυνθούν στις επιλογές τους, το Τμήμα προσδιορίζει για κάθε μάθημα Υποχρεωτικό (ΥΠ) και Επιλογής (ΕΠ), το Επίπεδο Συνθετότητάς του (ΕΣ), τα προαπαιτούμενα μαθήματα (ΠΑ) και τις προεπιλογές μαθημάτων (ΠΕ). Παράλληλα υποδεικνύει τους κύκλους μαθημάτων επιλογής και τα γενικά μαθήματα επιλογής.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος καθορίζεται στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους από τη Συνέλευση (Σ), ύστερα από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών, και ισχύει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

V.2.4 Οι διδακτικές μονάδες

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν αριθμό Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ). Μία (1) ΔΜ αντιστοιχεί σε μία (1) εβδομαδιαία ώρα αυτοτελούς διδασκαλίας επί ένα (1) εξάμηνο ή σε μία (1) ως τρεις (3) εβδομαδιαίες ώρες υπολοίπου διδακτικού έργου επί ένα (1) εξάμηνο. Οι ΔΜ καταχωρίζονται στην ατομική μερίδα του φοιτητή μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος. Όλα τα μαθήματα του Τμήματος, διδασκόμενα και αυτενέργειας, αντιστοιχούν σε τρεις (3) ΔΜ. Εξαιρείται η πτυχιακή εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε εννέα (9) ΔΜ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων, κάθε μάθημα του Τμήματος αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS. Η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) ECTS.

V.2.5 Τα επίπεδα συνθετότητας

Τα μαθήματα κατατάσσονται σε τέσσερα (4) Επίπεδα Συνθετότητας (ΕΣ), ανάλογα με το βαθμό της εξειδίκευσης τους και το επίπεδο γνώσεων που προϋποθέτουν. Κάθε επίπεδο συνθετότητας αντιστοιχεί σε ένα (1) έτος κανονικής φοίτησης, δηλαδή σε δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα (ΧΕ και ΕΕ) ενός ακαδημαϊκού έτους. Έτσι, π.χ. τα μαθήματα που κατατάσσονται στο ΕΣ3 ανταποκρίνονται κατ' αρχή στις δυνατότητες ενός τριτοετούς φοιτητή (δηλαδή, στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο σπουδών).

V.2.6 Κατηγορίες μαθημάτων

Η χρονική οργάνωση κάθε μαθήματος εκτείνεται σε ένα (1) εξάμηνο. Κάθε μάθημα έχει έναν εξαψήφιο κωδικό αριθμό που αποτελεί την ταυτότητά του και το βασικό στοιχείο αναφοράς του.

Τα μαθήματα του Τμήματος κατατάσσονται σε διδασκόμενα μαθήματα και σε μαθήματα αυτενέργειας.

Τα διδασκόμενα μαθήματα κατατάσσονται σε Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) και σε Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ). Τα μαθήματα αυτενέργειας είναι σεμινάρια και προπτυχιακές

εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία) και είναι Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ). Τα διδασκόμενα μαθήματα και τα μαθήματα αυτενέργειας διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Επιπρόσθετα, οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ) τα οποία είναι επίσης Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ) και τα οποία αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα.

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι κατηγορίες των μαθημάτων:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	
Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ)	Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)
Διδασκόμενα	α) Διδασκόμενα
	β) Μαθήματα αυτενέργειας
	β.1 Σεμινάρια
	β.2 Προπτυχιακές Εργασίες
	β.2.1 Εξαμηνιαία Εργασία (ΕΞ)
	β.2.2 Πτυχιακή Εργασία (ΠΤ)
	γ) Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)

Στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος (ΥΠ ή ΕΠ) παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα εκπόνησης Εργασίας Διδασκόμενου Μαθήματος (ΕΔΜ). Η ΕΔΜ δεν έχει απαλλακτικό χαρακτήρα. Ο βαθμός της ΕΔΜ προστίθεται στον βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του διδασκόμενου μαθήματος (προκειμένου περί ΕΔΜ, βλ. παράγραφο V.2.9).

Οι φοιτητές εκτός του Τμήματος που επιλέγουν μαθήματα από το Τμήμα, ως ΜΕΤ, υποχρεώνονται να ακολουθούν τη σειρά των προαπαιτούμενων μαθημάτων (ΠΑ) όπου υφίσταται.

V.2.6.1 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ)

Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) είναι τα μαθήματα που συνθέτουν τη βάση του πτυχίου του Τμήματος. Τα ΥΠ μαθήματα είναι κοινά για όλους τους φοιτητές. Η επιτυχής εξέταση του φοιτητή στα ΥΠ μαθήματα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα κατατάσσονται σε Επίπεδα Συνθετότητας (ΕΣ) 1, 2, ή 3, ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων που απαιτούν. Μαθήματα με καθαρά εισαγωγικό χαρακτήρα κατατάσσονται στο ΕΣ1. Τα 24 από τα 26 Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται στα δύο (2) πρώτα έτη (βλ. αναλυτικά παράγραφο V.2.10).

Η διδασκαλία των Υποχρεωτικών μαθημάτων στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές γενικές βασικές γνώσεις στα αντικείμενα της κοινωνικής πολιτικής, της κοινωνιολογίας, της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας, της κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας, της μεθοδολογίας, της οικονομικής θεωρίας, του δικαίου, της γεωγραφίας και της δημογραφίας.

V.2.6.2 Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)

Τα μαθήματα επιλογής του Τμήματος, διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Σ του Τμήματος. Τα μαθήματα αυτά, τα οποία συνιστάται στους φοιτητές να τα επιλέξουν από

το τρίτο έτος σπουδών και μετά, στοχεύουν στην απόκτηση ειδικών γνώσεων σε επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής. Στο Τμήμα, τα μαθήματα επιλογής κατατάσσονται θεματικά σε τρεις (3) κύκλους μαθημάτων επιλογής: Κύκλος 1: Εργασία και Εκπαίδευση, Κύκλος 2: Χώρος και κοινωνία και Κύκλος 3: Ανισότητες και κοινωνική προστασία. Οι κύκλοι είναι άτυποι και οδηγούν στο ίδιο πτυχίο.

Επιπρόσθετα, οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μαθήματα επιλογής από τη λίστα των γενικών μαθημάτων τα οποία δεν εντάσσονται στους κύκλους και τα οποία αποτελούν μια περαιτέρω εξειδίκευση των αντικειμένων που διδάσκονται στα υποχρεωτικά μαθήματα (βλ. αναλυτικά παράγραφο V.2.10).

V.2.6.3 Μαθήματα αυτενέργειας

Μαθήματα αυτενέργειας είναι τα σεμινάρια και οι εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία). Αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα, εκτός από την πτυχιακή εργασία που αντιστοιχεί με τρία (3) διδασκόμενα μαθήματα (προκειμένου περί μαθημάτων αυτενέργειας, βλ. παράγραφο V.2.8).

V.2.6.4 Μαθήματα εκτός Τμήματος (MET)

Οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν Μαθήματα εκτός Τμήματος (MET). Πρόκειται για μαθήματα επιλογής τα οποία αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα (προκειμένου περί MET, βλ. παράγραφο V.2.12).

Οι φοιτητές εκτός του Τμήματος που επιλέγουν μαθήματα από το Τμήμα, ως MET, υποχρεώνονται να ακολουθούν τη σειρά των προαπαιτούμενων μαθημάτων (ΠΑ) όπου υφίσταται.

V.2.6.5 Προαπαιτούμενα μαθήματα (ΠΑ)

Σύμφωνα με το νόμο πλαίσιο, δεν επιτρέπεται στους φοιτητές να επιλέξουν και να εξεταστούν σε ορισμένα υποχρεωτικά μαθήματα ανωτέρων εξαμήνων αν δεν έχουν προηγουμένως εξεταστεί επιτυχώς σε υποχρεωτικά μαθήματα κατώτερων εξαμήνων, τα οποία έχουν οριστεί από τη Σ του Τμήματος ως προαπαιτούμενα. Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπάρχουν δύο (2) προαπαιτούμενα (ΠΑ) μαθήματα, και συγκεκριμένα: α) για την επιλογή του μαθήματος 510017-Θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας (ΕΣ2, ΕΕ), είναι απαραίτητη η επιτυχία στο προαπαιτούμενο (ΠΑ) μάθημα 510071-Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική (ΕΣ1, ΧΕ).

Οι φοιτητές εκτός του Τμήματος που επιλέγουν μαθήματα από το Τμήμα, ως MET, υποχρεώνονται να ακολουθούν τη σειρά των προαπαιτούμενων μαθημάτων (ΠΑ) όπου υφίσταται.

V.2.6.6 Προεπιλογές μαθημάτων (ΠΕ)

Ως προεπιλογές μαθημάτων προσδιορίζονται τα μαθήματα που έχουν εισαγωγικό ή προκαταρκτικό χαρακτήρα για κάποιο ή κάποια άλλα μαθήματα. Οι προεπιλογές αποτελούν υπόδειξη προς το φοιτητή, για να παρακολουθήσει πιο άνετα και αποτελεσματικά τα μαθήματα που έχουν κάποια λογική ή συστηματική αλληλουχία μεταξύ τους.

V.2.7 Τα διδασκόμενα μαθήματα

Κάθε φοιτητής θεωρείται ότι παρακολούθησε ένα (1) διδασκόμενο μάθημα με επιτυχία εφόσον συγκέντρωσε βαθμό εξαμήνου τουλάχιστον πέντε (5). Οι εξεταστικές περιόδους ορίζονται από το νόμο. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Εργασίες που εκπονούνται ή ασκήσεις στις οποίες υποβάλλονται οι φοιτητές στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος βαθμολογούνται στην κλίμακα 0-10. Ο βαθμός της μεμονωμένης εργασίας ή ο μέσος όρος του συνόλου των βαθμών των εργασιών και/ή κάθε είδους ασκήσεων του εξαμήνου προστίθεται στο βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του μαθήματος με την εξής αντιστοιχία: 1 βαθμός για βαθμό εργασίας ή μέσο όρο βαθμών εργασιών και/ή ασκήσεων του εξαμήνου 5 ή 6, 2 βαθμοί για βαθμό 7 ή 8 και 3 βαθμοί για βαθμό 9 ή 10. Εργασίες και/ή ασκήσεις που απαιτούνται ή διεξάγονται στα πλαίσια διδασκόμενου μαθήματος ουδέποτε έχουν απαλλακτικό χαρακτήρα. Η βαθμολογία εργασίας ή ο μέσος όρος του συνόλου των βαθμών εργασιών και/ή ασκήσεων του εξαμήνου δεν προστίθεται στο βαθμό της επιτυχούς εξέτασης σε περίπτωση επανάληψης του διδασκόμενου μαθήματος (ειδικότερα για τις εργασίες στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος, βλ. παράγραφο V.2.9).

Φοιτητής που δεν εξετάστηκε με επιτυχία σε διδασκόμενο μάθημα ΥΠ υποχρεούται να το επαναλάβει. Αν το μάθημα είναι ΕΠ ο φοιτητής δικαιούται είτε να επιλέξει κάποιο άλλο από τα μαθήματα ΕΠ είτε να επαναλάβει το μάθημα ΕΠ στο οποίο απέτυχε. Οι ΔΜ μαθημάτων ΥΠ στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο φοιτητής κατοχυρώνονται και δε μεταβάλλονται σε περιπτώσεις μεταγενέστερης μεταβολής των ΔΜ ή της κατηγορίας του μαθήματος. Σε περίπτωση κατάρτησης ή αντικατάστασης μαθήματος ΥΠ στο οποίο απέτυχε οριστικά, ο φοιτητής υποχρεούται να συμπληρώσει τις ελλείπουσες ΔΜ με ΔΜ μαθημάτων της ίδιας κατηγορίας του νέου προγράμματος.

V.2.8 Τα μαθήματα αυτενέργειας – Σεμινάρια και εργασίες

V.2.8.1 Γενικά

Μαθήματα αυτενέργειας είναι τα σεμινάρια και οι εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία). Στην κατηγορία αυτή δεν ανήκουν οι εργασίες διδασκόμενου μαθήματος (ΕΔΜ) οι οποίες εκπονούνται στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος (προκειμένου περί ΕΔΜ, βλ. αναλυτικά παράγραφο V.2.9).

Τα μαθήματα αυτενέργειας περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και λαμβάνουν ιδιαίτερο κωδικό αριθμό. Οι προϋποθέσεις και οι όροι συμμετοχής στα μαθήματα αυτενέργειας του επόμενου ακαδημαϊκού έτους ανακοινώνονται από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνονται από τη Σ μέχρι το τέλος Μαΐου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

Η δήλωση μαθημάτων αυτενέργειας γίνεται στις ίδιες προθεσμίες και με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η δήλωση επιλογής εξαμηνιαίων μαθημάτων. Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) μαθημάτων αυτενέργειας κατά εξάμηνο.

Τα μαθήματα αυτενέργειας βαθμολογούνται κατά την εξεταστική περίοδο του εξαμήνου στο οποίο διδάχτηκαν, εφόσον πρόκειται για σεμινάρια ή στο εξάμηνο στο οποίο δηλώθηκαν η

εξαμηνιαία, ή η πτυχιακή εργασία. Τα μαθήματα αυτενέργειας δεν επανεξετάζονται ούτε επαναλαμβάνονται. Κάθε φοιτητής θεωρείται ότι παρακολούθησε ένα (1) μάθημα αυτενέργειας με επιτυχία εφόσον συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).

V.2.8.2 Τα σεμινάρια

Τα σεμινάρια (ΣΕ) απευθύνονται σε φοιτητές με ιδιαίτερα ενδιαφέροντα. Σκοπός των σεμιναρίων είναι η εκ μέρους των φοιτητών χρησιμοποίηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απόκτησαν για την πολυεπίπεδη και πολύπλευρη διερεύνηση και ανάλυση επιμέρους προβλημάτων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Η συνεχής και ενεργός συμμετοχή των φοιτητών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή παρακολούθηση του σεμιναρίου, δεδομένου ότι το διδακτικό έργο στηρίζεται κυρίως στην αυτενέργεια των φοιτητών που συμμετέχουν σ' αυτά και λιγότερο στη διδασκαλία. Σε κάθε σεμινάριο αντιστοιχούν τρεις (3) ΔΜ. Τα σεμινάρια κατατάσσονται σε ΕΣ τρία (3) ή τέσσερα (4). Τα σεμινάρια συνυπολογίζονται στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων κάθε εξαμήνου. Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) σεμιναρίων κατά εξάμηνο. Η αξιολόγηση των φοιτητών που έχουν επιλέξει κάποιο σεμινάριο δεν επαναλαμβάνεται στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση και η ενεργός συμμετοχή στο σεμινάριο είναι υποχρεωτική. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) συνολικά απουσίες από το σεμινάριο, ανεξάρτητα από το αν οι απουσίες αυτές είναι δικαιολογημένες ή όχι. Φοιτητής που σημείωσε τρεις (3) και πάνω απουσίες θεωρείται ότι απέτυχε στο σεμινάριο. Δικαιούται όμως να το παρακολουθήσει ως ακροατής, αν το επιθυμεί. Οι φοιτητές υπογράφουν σε ξεχωριστή για κάθε συνεδρίαση κατάσταση παρουσιών η οποία υπογράφεται και χρονολογείται από το διδάσκοντα. Οι καταστάσεις κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος και αποτελούν αναγκαίο προαπαιτούμενο για την ανακοίνωση της βαθμολόγησης του σεμιναρίου.

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στο σεμινάριο υποχρεούνται να καταθέσουν μία (1) τουλάχιστον γραπτή εργασία και να κάνουν μία (1) τουλάχιστον προφορική παρουσίαση. Οι εργασίες των φοιτητών κατατίθενται στη Γραμματεία (σε μορφή κατάστασης ανά μάθημα) από το διδάσκοντα μαζί με τη βαθμολογία.

Τα σεμινάρια μπορούν να οργανώνονται και σε ξένη γλώσσα. Η εξασφάλιση μετάφρασης δεν είναι υποχρεωτική για το Τμήμα.

Η συνολική διάρκεια του σεμιναρίου ακολουθεί τη συνολική διάρκεια των διδασκόμενων μαθημάτων. Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που συμμετέχουν στο σεμινάριο δε μπορεί να είναι μεγαλύτερος από δεκαπέντε (15).

Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών που επέλεξαν μάθημα ΕΠ δεν ξεπερνάει τους δεκαπέντε (15) και με δυνατότητα επέκτασης (είναι στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα) του αριθμού έως είκοσι (20), ο διδάσκων μπορεί να οργανώσει το μάθημα ως σεμινάριο. Η απόφαση αυτή του διδάσκοντος ανακοινώνεται στη Γραμματεία και στην Επιτροπή Σπουδών του Τμήματος. Οι φοιτητές που δεν επιθυμούν να παρακολουθήσουν το μάθημα ως σεμινάριο δικαιούνται να επιλέξουν άλλο μάθημα του ίδιου εξαμήνου. Η αλλαγή του μαθήματος δε μπορεί να γίνει μετά την παρέλευση τριών εβδομάδων από την έναρξη διδασκαλίας του μαθήματος που μετατράπηκε σε σεμινάριο. Το σεμινάριο που προέκυψε από μετατροπή διδασκόμενου μαθήματος διδάσκεται σύμφωνα με τους όρους που αφορούν στη διδασκαλία των σεμιναρίων.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών που επέλεξαν σεμινάριο ή μάθημα ΕΠ δεν ξεπερνάει τους πέντε (5), το μάθημα μπορεί να δοθεί με τη μορφή εξαμηνιαίας εργασίας. Οι φοιτητές που δεν επιθυμούν να εκπονήσουν εξαμηνιαία εργασία μπορούν να επιλέξουν άλλο μάθημα του ίδιου εξαμήνου. Η αλλαγή μαθήματος δε μπορεί να γίνει μετά την παρέλευση τριών εβδομάδων από την έναρξη διδασκαλίας του μαθήματος που μετατράπηκε σε εργασία. Η εξαμηνιαία εργασία που προέκυψε από μετατροπή διδασκόμενου μαθήματος ή σεμιναρίου εκπονεύεται σύμφωνα με τους όρους που αφορούν στην εκπόνηση εξαμηνιαίας εργασίας.

V.2.8.3 Εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία

V.2.8.3.1 Γενικά

Η Εξαμηνιαία (ΕΞ), και η Πτυχιακή (ΠΤ) εργασία αποτελούν αυτοτελή μαθήματα αυτενέργειας του φοιτητή και συνυπολογίζονται στο συνολικό αριθμό των μαθημάτων που επιλέγει ο φοιτητής κατά την έναρξη του εξαμήνου κατά το οποίο θα κατατεθεί η εργασία. Ο σκοπός της εκπόνησης εργασιών είναι να δώσουν στο φοιτητή τη δυνατότητα να ασκηθεί στη μελέτη ενός θέματος που τον ενδιαφέρει και στον τρόπο συγγραφής και παρουσίασης ενός επιστημονικού κειμένου.

Η βαθμολόγηση των εξαμηνιαίων εργασιών και της πτυχιακής εργασίας γίνεται με βάση την πληρότητα των πληροφοριών, τη θεμελίωση απόψεων και επιχειρημάτων, την αναλυτική και συνθετική ικανότητα, τη λογική δομή και τη συνέπεια, την οργάνωση της ύλης (κεφάλαια, πίνακες περιεχομένων), την τεκμηρίωση των απόψεων και το εύρος των πληροφοριών (παραπομπές, υποσημειώσεις), τη σωστή έκφραση και το σωστό ύφος, τη βιβλιογραφία και τις πηγές.

Αναλυτικές πληροφορίες για την παρουσίαση των εργασιών (εξώφυλλο, βιβλιογραφία, βιβλιογραφικές αναφορές κ.λπ.) δίνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

V.2.8.3.2 Εξαμηνιαία εργασία

Η εξαμηνιαία εργασία ισοδυναμεί με τρεις (3) ΔΜ. Ο βαθμός επιτυχίας των εξαμηνιαίων εργασιών προσμετράται κατά τον υπολογισμό του πτυχίου. Μετά τη βαθμολόγησή της, η εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνεται σε ειδική κατάσταση βαθμολογίας των εξαμηνιαίων εργασιών.

Ο φοιτητής δεν μπορεί να εκπονήσει περισσότερες από τρεις (3) εξαμηνιαίες εργασίες κατά εξάμηνο. Οι εξαμηνιαίες εργασίες είναι κατά βάση ατομικές. Ομαδική ή συλλογική συγγραφή εξαμηνιαίας εργασίας επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών δεν ξεπερνά τους δύο (2) και η συμβολή του καθενός στην εκπόνηση της εργασίας είναι σαφώς προσδιορισμένη. Η ομαδική ή η συλλογική εξαμηνιαία εργασία κρίνεται επιτυχής ή ανεπιτυχής ως σύνολο και όχι μεμονωμένα για τον καθένα από τους δύο φοιτητές. Όταν η ομαδική ή συλλογική εξαμηνιαία εργασία κρίνεται επιτυχής, ο βαθμός αποδίδεται ξεχωριστά για κάθε φοιτητή.

Οι εξαμηνιαίες εργασίες εκπονούνται μετά το Δ' εξάμηνο σπουδών. Οι εξαμηνιαίες εργασίες κατατίθενται από το φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος την πρώτη ημέρα των εξετάσεων του εξαμήνου.

Οι εξαμηνιαίες εργασίες μπορούν να υποβληθούν και σε μία (1) από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά) ύστερα από απόφαση της Σ, που λαμβάνεται μετά

από σχετική εισήγηση του εποπτεύοντα. Στην περίπτωση αυτή, η εργασία συνοδεύεται και από ολιγοσέλιδη περίληψη στα ελληνικά η οποία πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον τριών (3) σελίδων.

Η έκταση των εξαμηνιαίων εργασιών ορίζεται, τουλάχιστον, στις οκτώ (8) χιλιάδες λέξεις. Στις προδιαγραφές αυτές δεν περιλαμβάνονται τα παραρτήματα (που περιέχουν λ.χ. αναδημοσιευμένα κείμενα, στατιστικούς πίνακες κ.λπ.) και οι σελίδες περιεχομένων, σημειώσεων, βιβλιογραφίας, ευρετηρίων κ.λπ.

Οι εξαμηνιαίες εργασίες υποβάλλονται σε δύο (2) αντίτυπα. Το ένα (1) από τα υποβαλλόμενα αντίτυπα παραμένει στο Αρχείο του Τμήματος ενώ το άλλο παραδίδεται στον εποπτεύοντα.

Οι εξαμηνιαίες εργασίες βαθμολογούνται από τον εποπτεύοντα. Ο βαθμός και οι τυχόν παρατηρήσεις σημειώνονται στην εργασία.

V.2.8.3.2 Πτυχιακή εργασία

Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με εννέα (9) ΔΜ μαθημάτων επιλογής, δηλαδή, με όσες διδακτικές μονάδες αντιστοιχούν σε τρία (3) μαθήματα επιλογής, όμως υπολογίζεται ως ένα (1) μάθημα για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου (βλ. παράγραφο V.4.2). Μετά τη βαθμολόγησή της, η εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνεται σε ειδική κατάσταση βαθμολογίας των πτυχιακών εργασιών.

Ο φοιτητής, στη διάρκεια των σπουδών του, δε μπορεί να εκπονήσει περισσότερες από μία (1) πτυχιακές εργασίες. Φοιτητής ο οποίος εκπονεί πτυχιακή εργασία δεν μπορεί παράλληλα να δηλώσει πάνω από δύο (2) άλλα μαθήματα αυτενέργειας (σεμινάρια και/ή εξαμηνιαίες εργασίες). Η πτυχιακή εργασία είναι ατομική. Δεν επιτρέπεται ομαδική ή συλλογική συγγραφή πτυχιακής εργασίας.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται στη διάρκεια του Η' εξαμήνου. Το Τμήμα συνιστά στους φοιτητές που επιθυμούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία να έρχονται σε επαφή με τους διδάσκοντες στη διάρκεια του αμέσως προηγούμενου εξαμήνου (Ζ' εξάμηνο). Οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το Η' εξάμηνο σπουδών χωρίς να λάβουν πτυχίο, μπορούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία μόνο κατά τα εαρινά εξάμηνα σπουδών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι ο φοιτητής να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον ενενήντα (90) ΔΜ.

Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλάβει την εποπτεία 3 κατά μέγιστο αριθμό πτυχιακών εργασιών. Εποπτεύων μπορεί να είναι και μέλος ΔΕΠ άλλου τμήματος μάθημα του οποίου επέλεξε ο φοιτητής ως ΜΕΤ, αρκεί το θέμα της πτυχιακής εργασίας να εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των αντικειμένων του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και να υποβάλλεται αίτημα για την έγκρισή του από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία μπορεί να υποβληθεί και σε μία (1) από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά) ύστερα από απόφαση της Σ, που λαμβάνεται μετά από σχετική εισήγηση του εποπτεύοντα. Στην περίπτωση αυτή, η εργασία συνοδεύεται και από ολιγοσέλιδη περίληψη στα ελληνικά η οποία πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον πέντε (5) σελίδων.

Η πτυχιακή εργασία κατατίθεται μέχρι την ημέρα έναρξης των επαναληπτικών εξετάσεων του Σεπτεμβρίου. Στην περίπτωση όπου ο φοιτητής επιθυμεί τη βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας κατά την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου, η κατάθεση της πτυχιακής

εργασίας πρέπει να γίνει μέχρι την ημέρα έναρξης των εξετάσεων του εαρινού εξαμήνου. Η κατάθεση της εργασίας γίνεται με αίτηση που πρωτοκολλείται στο Τμήμα. Η εργασία διαβιβάζεται στον εποπτεύοντα διδάσκοντα για βαθμολόγηση με σχετικό σημείωμα της Γραμματείας.

Η έκταση της πτυχιακής εργασίας ορίζεται, τουλάχιστον, στις δώδεκα (12) χιλιάδες λέξεις. Στις προδιαγραφές αυτές δεν περιλαμβάνονται τα παραρτήματα (που περιέχουν λ.χ. αναδημοσιευμένα κείμενα, στατιστικούς πίνακες κ.λπ.) και οι σελίδες περιεχομένων, σημειώσεων, βιβλιογραφίας, ευρετηρίων κ.λπ.

Η πτυχιακή εργασία υποβάλλεται σε τέσσερα (4) αντίτυπα. Το ένα (1) από τα υποβαλλόμενα αντίτυπα παραμένει στη Γραμματεία του Τμήματος για στο Αρχείο του Τμήματος. Τα υπόλοιπα τρία (3) παραδίδονται στον εποπτεύοντα. Επιπλέον, η πτυχιακή εργασία υποβάλλεται και σε ηλεκτρονική μορφή.

Η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε πρώτη φάση από τον εποπτεύοντα. Εφόσον η εργασία κριθεί επιτυχής ο φοιτητής εξετάζεται προφορικά επί της εργασίας του ενώπιον τριμελούς επιτροπής την οποία συγκροτεί ο εποπτεύων. Καταβάλλεται προσπάθεια το ένα (1) από τα μέλη της επιτροπής να είναι μέλος ΔΕΠ εκτός Τμήματος. Ωστόσο, τα δύο (2) από τα τρία (3) μέλη της εξεταστικής επιτροπής της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής. Δε θεωρούνται μέλη ΔΕΠ εκτός Τμήματος οι διδάσκοντες μαθήματα στο Τμήμα κατ' ανάθεση, ως επισκέπτες Καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή συμβασιούχοι του ΠΔ 407/80. Ο τελικός βαθμός επιτυχίας της πτυχιακής εργασίας αποτελείται από το άθροισμα του αρχικού βαθμού επιτυχίας και του βαθμού της προφορικής εξέτασης. Για το άθροισμα αυτό, ο αρχικός βαθμός επιτυχίας πολλαπλασιάζεται επί το συντελεστή 0,6 και ο προφορικός βαθμός επί το συντελεστή 0,4.

Η δυνατότητα δήλωσης πτυχιακής εργασίας προαπαιτεί την επιτυχή ολοκλήρωση δύο (2) τουλάχιστον εργασιών διδασκόμενων μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων των σεμιναρίων. Για τις εργασίες των φοιτητών τηρείται αρχείο από τη Γραμματεία του Τμήματος.

V.2.9 Οι εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων

Η Εργασία Διδασκόμενου Μαθήματος (ΕΔΜ) αποτελεί μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος στο πλαίσιο του οποίου εκπονούνται και είναι προαιρετικές. Ο φοιτητής, στο πλαίσιο ενός διδασκόμενου μαθήματος, μπορεί να υποβάλλει μόνο μία (1) ΕΔΜ. Οι ΕΔΜ βαθμολογούνται από το διδάσκοντα. Σε καμία περίπτωση οι εργασίες μαθήματος δε μπορούν να έχουν απαλλακτικό χαρακτήρα.

Σκοπός των ΕΔΜ είναι να δώσουν στο φοιτητή τη δυνατότητα να ασκηθεί στη μελέτη ενός θέματος που τον ενδιαφέρει και στον τρόπο συγγραφής και παρουσίασης ενός επιστημονικού κειμένου. Οι ΕΔΜ είναι κατά βάση ατομικές. Ομαδική ή συλλογική συγγραφή ΕΔΜ επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών δεν ξεπερνά τους δύο (2) και η συμβολή του καθενός στην εκπόνηση της εργασίας είναι σαφώς προσδιορισμένη. Η ομαδική ή συλλογική ΕΔΜ κρίνεται επιτυχής ή ανεπιτυχής ως σύνολο και όχι μεμονωμένα για τον καθένα από τους δύο φοιτητές. Όταν η ομαδική ή συλλογική ΕΔΜ κρίνεται επιτυχής, ο βαθμός αποδίδεται ξεχωριστά για κάθε φοιτητή.

Η ΕΔΜ κρίνεται ανεπιτυχής όταν ο βαθμός είναι κάτω από πέντε (5) μονάδες εξαμηνιαίου βαθμού. Ο βαθμός της επιτυχούς ΕΔΜ προστίθεται στον βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του φοιτητή, μετατρέπόμενος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα: βαθμός εργασίας πέντε έως έξι (5-6) ισούται με ένα (1), βαθμός επτά έως οκτώ (7-8) με δύο (2) και βαθμός

εννέα έως δέκα (9-10) με τρεις (3) μονάδες εξαμηνιαίου βαθμού. Ο βαθμός της ΕΔΜ σημειώνεται ιδιαιτέρως στο γραπτό των εξετάσεων. Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, ο βαθμός της εξέτασης σημειώνεται και στην εργασία.

Σε περίπτωση αποτυχίας κατά την πρώτη εξέταση του φοιτητή, ο βαθμός της ΕΔΜ μπορεί να προστεθεί στο βαθμό της επιτυχούς επαναληπτικής εξέτασής του. Ο βαθμός της ΕΔΜ δε μεταφέρεται σε περίπτωση που ο φοιτητής επαναλάβει το μάθημα σε άλλο εξάμηνο.

Η ΕΔΜ της οποίας ο βαθμός προστέθηκε στο βαθμό εξαμηνιαίας εξέτασης του φοιτητή κατατίθεται από το διδάσκοντα στη Γραμματεία του Τμήματος (σε μορφή κατάστασης ανά μάθημα) μαζί με τη βαθμολογία των εξετάσεων.

V.2.10 Διδασκόμενα μαθήματα, κύκλοι μαθημάτων και μαθήματα αυτενέργειας του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι υποχρεωτικό για το πρώτο έτος σπουδών, στο οποίο διδάσκονται 12 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ). Για τη συνέχεια, το Τμήμα υποδεικνύει στους φοιτητές να ακολουθήσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα (12) του δευτέρου έτους, ενώ συνιστάται η επιλογή των Μαθημάτων Επιλογής (ΕΠ) να γίνεται από το τρίτο έτος και μετά.

Τα Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ) που διδάσκονται στο Τμήμα διαρθρώνονται με γνώμονα τους παρακάτω κύκλους μαθημάτων επιλογής:

- Κύκλος 1: Εργασία και Εκπαίδευση
- Κύκλος 2: Χώρος και κοινωνία
- Κύκλος 3: Ανισότητες και κοινωνική προστασία

Οι κύκλοι είναι άτυποι και οδηγούν στο ίδιο πτυχίο.

Επιπρόσθετα, οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ΕΠ από την λίστα των γενικών μαθημάτων τα οποία δεν εντάσσονται στους κύκλους και τα οποία αποτελούν μια περαιτέρω εξειδίκευση των αντικειμένων που διδάσκονται στα ΥΠ.

Τα διδασκόμενα μαθήματα και τα μαθήματα αυτενέργειας του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΥΠ)		
1ο Έτος Σπουδών – Χειμερινό Εξάμηνο (ΧΕ) – Α΄ εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510002	ΕΣ1	Εισαγωγή στην κοινωνιολογία
510005	ΕΣ1	Εισαγωγή στην οικονομική θεωρία *
510006	ΕΣ1	Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Ευρώπης *
510071	ΕΣ1	Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική
510112	ΕΣ1	Κοινωνιολογία της κοινωνικής μεταβολής
510136	ΕΣ1	Πολιτική θεωρία και κράτος I
510164	ΕΣ1	Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικά δικαιώματα
510165	ΕΣ1	Θεωρητικές προσεγγίσεις της εργασίας και της απασχόλησης
1ο Έτος Σπουδών – Εαρινό Εξάμηνο (ΕΕ) – Β΄ εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510004	ΕΣ1	Εισαγωγή στη νεοελληνική κοινωνία
510016	ΕΣ1	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής I
510034	ΕΣ1	Εισαγωγή στα δημόσια οικονομικά *
510053	ΕΣ1	Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική πολιτική
510117	ΕΣ1	Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους
510147	ΕΣ1	Πολιτική θεωρία και κράτος II
510167	ΕΣ1	Εκπαίδευση και κοινωνία
2ο Έτος Σπουδών – Χειμερινό Εξάμηνο (ΧΕ) – Γ΄ εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510008	ΕΣ2	Στατιστική I: περιγραφική στατιστική
510014	ΕΣ2	Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών
510024	ΕΣ2	Μέθοδοι σχεδιασμού, ελέγχου και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
510089	ΕΣ2	Κλασικές κοινωνικές θεωρίες
510099	ΕΣ2	Κοινωνική ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός
510116	ΕΣ2	Εισαγωγή στην κοινωνική και οικονομική γεωγραφία
2ο Έτος Σπουδών – Εαρινό Εξάμηνο (ΕΕ) – Δ΄ εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510017	ΕΣ2	Θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας
510022	ΕΣ2	Στατιστική II: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική
510027	ΕΣ2	Εισαγωγή στη δημογραφία
510030	ΕΣ2	Κοινωνική και επαγγελματική κινητικότητα
510043	ΕΣ2	Οικονομικά της κοινωνικής πολιτικής
510119	ΕΣ2	Σύγχρονες κοινωνικές θεωρίες
510168	ΕΣ2	Δίκαιο, κοινωνία και κοινωνική πολιτική
3ο Έτος Σπουδών – Χειμερινό Εξάμηνο (ΧΕ) – Ε΄ εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510007	ΕΣ3	Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών

3ο Έτος Σπουδών – Εαρινό Εξάμηνο (ΕΕ) – ΣΤ' εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος

* Μη διδασκόμενο μάθημα λόγω αναστολής καθηκόντων του/της διδάσκοντος/-ουσας.

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠ) ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (ΣΕ)		
Κύκλος 1: Εργασία και εκπαίδευση		
Μαθήματα		
α) Εργασία, απασχόληση		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510101	ΕΣ3	Οικονομικά της εργασίας
510145	ΕΣ3	Κοινωνιολογία της εργασίας I: βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση
510146	ΕΣ3	Οργάνωση και λειτουργία οργανισμών
510058	ΕΣ4	Φύλο και απασχόληση
510093	ΕΣ4	Κοινωνιολογία της εργασίας II: μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία
510127	ΕΣ4	Ανεργία και πολιτικές απασχόλησης
510172	ΕΣ4	Κράτος, αγορά εργασίας και πολιτικές απασχόλησης
β) Εργασιακές σχέσεις		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510131	ΕΣ3	Εργασιακές σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα
510095	ΕΣ4	Συνδικάτα και συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα
510096	ΕΣ4	Σύγχρονες τάσεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων
510097	ΕΣ4	Θεσμοί εργατικής συμμετοχής και κοινωνικός διάλογος
γ) Εκπαίδευση		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510074	ΕΣ3	Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης
510075	ΕΣ3	Κοινωνικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής
510140	ΕΣ4	Συγκριτική εκπαιδευτική πολιτική
510141	ΕΣ4	Διά βίου εκπαίδευση

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠ) ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (ΣΕ)		
Κύκλος 2: Χώρος και κοινωνία		
Μαθήματα		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510013	ΕΣ3	Αγροτικός χώρος και αγροτική πολιτική στη σύγχρονη Ελλάδα
510044	ΕΣ3	Μορφές και μετασχηματισμοί της κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης του ελληνικού αγροτικού χώρου
510085	ΕΣ3	Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο ελληνικός αγροτικός χώρος
510100	ΕΣ3	Στεγαστική πολιτική και κοινωνικές ανισότητες
510123	ΕΣ3	Γεωγραφία της υπαίθρου
510124	ΕΣ4	Αστική γεωγραφία
510125	ΕΣ4	Ύπαιθρος και τοπική ανάπτυξη
510144	ΕΣ4	Κοινωνία της υπαίθρου και ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠ) ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (ΣΕ)		
Κύκλος 3: Ανισότητες και κοινωνική προστασία		
Μαθήματα		
α) Φτώχεια και εισοδηματικές ανισότητες		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510045	ΕΣ3	Ανισότητα, φτώχεια και κοινωνική προστασία
β) Κοινωνική ασφάλιση και υγεία		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510073	ΕΣ3	Τα οικονομικά της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής πρόνοιας
510076	ΕΣ3	Τα οικονομικά της υγείας
510077	ΕΣ3	Υγεία και υγειονομική πολιτική στη νεώτερη Ελλάδα
γ) Φύλο, Οικογένεια		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510029	ΕΣ3	Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική
510037	ΕΣ3	Φύλο και κοινωνική πολιτική
510132	ΕΣ3	Πολιτικές ισότητας των φύλων
δ) Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510020	ΕΣ3	Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική
510078	ΕΣ3	Ηλικία και κοινωνική πολιτική
510166	ΕΣ3	Κοινωνική προστασία, χαμηλού κύρους και υπηρετικά επαγγέλματα

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠ) ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (ΣΕ)		
Γενικά μαθήματα		
1. Μαθήματα		
α) Γενικά		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510039	ΕΣ3	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής ΙΙ
510055	ΕΣ3	Διεθνείς οργανισμοί, Ευρωπαϊκή Ένωση και κοινωνική πολιτική
510072	ΕΣ3	Η οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
510157	ΕΣ3	Συνταγματική Ιστορία Ι
510158	ΕΣ3	Συνταγματική Ιστορία ΙΙ
510159	ΕΣ3	Κοινωνιολογία του Δικαίου
510160	ΕΣ3	Βασικές έννοιες συνταγματικού δικαίου
510161	ΕΣ3	Τα όργανα του Κράτους
510162	ΕΣ3	Βασικές έννοιες Διοικητικού Δικαίου
510163	ΕΣ3	Η οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης
510169	ΕΣ3	Κοινωνική εργασία και εφαρμογές
510170	ΕΣ3	Πολιτική οικονομία
510173	ΕΣ3	Κοινωνική Πολιτική ως Κρατική Πολιτική
β) Μεθοδολογίας		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510142	ΕΣ4	Στατιστική συμπερασματολογία
510143	ΕΣ4	Στοχαστικά υποδείγματα για τις κοινωνικές επιστήμες
γ) Πληθυσμός		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510069	ΕΣ3	Πληθυσμιακές μεταβολές, αγορά εργασίας και κοινωνική ασφάλιση
510114	ΕΣ3	Δημογραφία της σύγχρονης Ελλάδας
510056	ΕΣ4	Μέθοδοι και τεχνικές της δημογραφικής ανάλυσης
δ) Θεωρίας		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510054	ΕΣ3	Σύγχρονα κοινωνικά κινήματα και κοινωνικές παρεμβάσεις
510121	ΕΣ3	Εθνική ταυτότητα και κοινωνικός δεσμός
510130	ΕΣ3	Θέματα νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας
510148	ΕΣ3	Θεωρίες της παγκοσμιοποίησης
510155	ΕΣ3	Σύγχρονο ελληνικό πολιτικό σύστημα
510156	ΕΣ3	Μετεμφυλιακό πολιτικό σύστημα
510153	ΕΣ4	Θεμελιώσεις της Κοινωνικής Πολιτικής: Θεωρίες δικαιοσύνης, ισότητας και δικαιωμάτων
510171	ΕΣ3	Κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές πλευρές της Ελλάδας της κρίσης
510174	ΕΣ3	Κοινωνική δομή και οργάνωση της Κύπρου: Πολιτική, Οικονομία, Διεθνείς Σχέσεις
2. Σεμινάρια		
α) Γενικά		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Σεμιναρίου

510424	ΕΣ4	Κράτος & Δίκαιο στον 21ο αιώνα
510428	ΕΣ3	Ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας
5104	ΕΣ3	Κοινωνική ιστορία του ελληνικού αγροτικού χώρου
β) Μεθοδολογίας		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Σεμιναρίου
510401	ΕΣ4	Πληροφορική: SPSS I
510408	ΕΣ4	Πληροφορική: SPSS II
510423	ΕΣ4	Κοινωνική διοίκηση και εφαρμογές προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα
510425 510426	ΕΣ3	Εισαγωγή στην Πληροφορική
510429	ΕΣ4	Θεωρητική και εμπειρική ανάλυση της οικονομικής ανισότητας
510430	ΕΣ4	Statistical Methods in Social Research I
510431	ΕΣ4	Τα αποθεματικά της κοινωνικής ασφάλισης και η διαχείρισή τους
510433	ΕΣ4	Statistical Methods in Social Research II
γ) Πληθυσμός		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Σεμιναρίου
510409	ΕΣ4	Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος)
δ) Θεωρίας		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Σεμιναρίου
510410	ΕΣ3	Άτομο και κοινωνία
510427	ΕΣ4	Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου
510432	ΕΣ4	Ειδικά θέματα της θεωρίας του Κράτους

ΕΡΓΑΣΙΕΣ		
Κωδικός	ΕΣ	Είδος Εργασίας
	ΕΣ3	Εξαμηνιαία εργασία (ΕΞ)
	ΕΣ4	Εξαμηνιαία εργασία (ΕΞ)
510499	ΕΣ4	Πτυχιακή εργασία (ΠΤ)

V.2.11 Η ξένη γλώσσα – Τα ξενόγλωσσα μαθήματα

Κατά τα πρώτα έξι εξάμηνα της φοίτησής τους, οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν μία από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), εφόσον δεν προσκομίζουν τίτλο σπουδών ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία γνώσης μιας από τις γλώσσες αυτές που οδηγεί στη χορήγηση ισοτιμίας ή επάρκειας από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου. Η ξένη γλώσσα είναι μάθημα ΥΠ, η επιτυχής εξέταση του οποίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Η ξένη γλώσσα δεν περιλαμβάνεται στις 150 ΔΜ των μαθημάτων και ο βαθμός δεν υπολογίζεται στο βαθμό του πτυχίου. Η επιλογή της ξένης γλώσσας γίνεται με τη δήλωση επιλογής που καταθέτει ο φοιτητής στο πρώτο εξάμηνο της φοίτησής του στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών.

Ξενόγλωσσα μαθήματα προσφέρονται στους εισερχόμενους φοιτητές με το Πρόγραμμα ERASMUS στην Αγγλική και Γαλλική γλώσσα.

V.2.12 Μαθήματα και σπουδές εκτός Τμήματος

Οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν σε άλλα Τμήματα ή Σχολές του Παντείου ή άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού μεμονωμένα μαθήματα ή κύκλους μαθημάτων ή προγράμματα σπουδών (Μαθήματα εκτός Τμήματος, MET) υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

- να έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα (60) ΔΜ από τα διδασκόμενα μαθήματα,
- τα μαθήματα ή τα προγράμματα σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν εκτός του Παντείου Πανεπιστημίου να έχουν προηγουμένως αναγνωριστεί ως MET από τη Σ του Τμήματος, ύστερα από σχετική πρόταση της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Όλα τα μαθήματα που προσφέρονται από τα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου αναγνωρίζονται ως MET του Τμήματος,
- σε περίπτωση παρακολούθησης ξενόγλωσσων μαθημάτων ή κύκλου ή προγράμματος σπουδών να έχουν ικανοποιητική γνώση της γλώσσας στην οποία γίνεται διδασκαλία. Η ικανοποιητική γνώση της ξένης γλώσσας στην οποία διεξάγεται η διδασκαλία κρίνεται από τους προσκομιζόμενους τίτλους σπουδών, εφόσον το Τμήμα Ξένων Γλωσσών απήλλαξε το φοιτητή από την υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων και τη χορήγηση της σχετικής επάρκειας ή από την επιτυχή συμπλήρωση του κύκλου μαθημάτων του Τμήματος Ξένων Γλωσσών που οδηγεί στην απόκτηση επάρκειας. Στους φοιτητές που επιθυμούν να επιλέξουν την παρακολούθηση κύκλων ή προγραμμάτων σπουδών σε ξένη γλώσσα, το Τμήμα προσπαθεί να εξασφαλίσει πρόσθετη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, αν αυτό είναι απαραίτητο.

Επανάληψη των ίδιων μαθημάτων MET ή του ίδιου κύκλου ή προγράμματος σπουδών στο ίδιο ή σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ δεν επιτρέπεται.

Εφόσον συντρέχουν οι όροι και προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου V.2.13:

- ο χρόνος σπουδών που διανύθηκε σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ λογίζεται ως χρόνος φοίτησης στο Τμήμα,
- τα μαθήματα στα οποία ο φοιτητής εξετάστηκε με επιτυχία σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ αναγνωρίζονται πλήρως και θεωρείται ότι εξετάστηκαν με επιτυχία στο Τμήμα,
- οι ΔΜ και η βαθμολογία, του φοιτητή στα μαθήματα που εξετάστηκε με επιτυχία σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ μεταφέρονται στην ατομική μερίδα και υπολογίζονται για τη λήψη και το βαθμό πτυχίου.

Τα MET συνυπολογίζονται στο συνολικό αριθμό των μαθημάτων και ΔΜ που δικαιούται ο φοιτητής να επιλέξει στο εξάμηνο. Τυχόν εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν επιτρέπεται μόνον ύστερα από άδεια του Τμήματος και εφόσον πρόκειται για ενιαίο κύκλο μαθημάτων ή ενιαίο πρόγραμμα σπουδών.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής παρακολουθεί μαθήματα στο Τμήμα και παράλληλα σε άλλο ή άλλα Τμήματα, Σχολές ή ΑΕΙ, ο χρόνος φοίτησης υπολογίζεται μία φορά. Στην περίπτωση αυτή, ως χρόνος φοίτησης λογίζεται το εξάμηνο στο οποίο ανήκουν τα μαθήματα που ο φοιτητής παρακολουθεί στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.

Σε περίπτωση που η βαθμολογία δεν συμπίπτει με τη βαθμολογία του Τμήματος, η σχετική αντιστοιχία καθορίζεται με απόφαση της Σ του Τμήματος. Η βαθμολογία μεταφέρεται στην ατομική μερίδα του φοιτητή προσαρμοσμένη με βάση την αντιστοιχία αυτή, ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός τους για τη λήψη και για το βαθμό του πτυχίου.

Το σύνολο των MET δε μπορεί να υπερβαίνει τα οχτώ (8) μαθήματα. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει σε περίπτωση που μέρος ή το σύνολο των MET αποτελεί ενότητα μαθημάτων που εντάσσονται σε διαπανεπιστημιακό πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο συμμετέχει το

Τμήμα, και τα οποία θεωρούνται ότι, ως ενότητα, αποτελούν μέρος του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Ο ανώτατος αριθμός των MET που μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής (8 μαθήματα) υπολογίζεται όχι με βάση τα μαθήματα στα οποία εξετάζεται επιτυχώς, αλλά με βάση τα μαθήματα που δηλώνει. Έτσι, φοιτητής που έχει συμπληρώσει 8 μαθήματα MET στις δηλώσεις μαθημάτων, δε δικαιούται να επιλέξει άλλο εκτός Τμήματος μάθημα ακόμη και αν δεν έχει εξεταστεί επιτυχώς σε κανένα MET. ΠΡΟΣΟΧΗ: Συνιστάται σε φοιτητές που ενδιαφέρονται σε κάποιο έτος των σπουδών τους να μετακινηθούν με πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών (ERASMUS, κ.λπ.) να έχουν μεριμνήσει ώστε να μην έχουν ήδη συμπληρώσει τον ανώτατο αριθμό μαθημάτων δηλωμένων MET, καθώς είναι συνήθως δύσκολη η αντιστοίχιση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν στο πανεπιστήμιο του εξωτερικού με μαθήματα που διδάσκονται στο Πάντειο. Τα μαθήματα του πανεπιστημίου του εξωτερικού, τα οποία επιλέγει και στα οποία επιτυγχάνει ο φοιτητής, αναγνωρίζονται από το Τμήμα ως MET (όταν δεν υπάρχει η δυνατότητα αντιστοίχισης με διδασκόμενα μαθήματα του Παντείου).

V.2.13 Τα διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών

Όταν δεν ορίζεται διαφορετικά, οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν, εφόσον έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα (60) ΔΜ, να συμμετάσχουν σε κοινά προγράμματα σπουδών που οργανώνονται σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου (Διατμηματικά Προγράμματα Σπουδών) και/ή Τμήματα ή Σχολές άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού και/ή του εξωτερικού (Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών). Τα Διατμηματικά και/ή Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Συνεργασίας (ΔΠΣ) προσδίδουν στο Τμήμα έναν ιδιαίτερα δυναμικό χαρακτήρα, διότι επιτρέπουν στους φοιτητές του να καταρτίσουν το ατομικό τους πρόγραμμα σπουδών σε διευρυμένα πλαίσια επιλογών που ανταποκρίνονται σε μεγάλη ποικιλία ενδιαφερόντων. Έτσι, ο φοιτητής δεν αρκείται σε ένα περιορισμένο και στατικό πρόγραμμα σπουδών. Οι όροι συμμετοχής και οι τυχόν ιδιαίτεροι τίτλοι σπουδών καθορίζονται από τα επιμέρους Διατμηματικά και Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών.

V.2.14 Το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων LIFELONG LEARNING PROGRAMME/ERA

Το Κοινοτικό πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων έχει μετονομασθεί πρόσφατα σε LIFELONG LEARNING PROGRAMME (LLP). Πρόκειται για ένα πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της συνεχούς επιμόρφωσης και εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αυτό αποτελείται από πολλές δράσεις. Αυτές που αφορούν κυρίως στους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό είναι οι ακόλουθες:

- το LLP/ERA-STUDIES που αφορά το παλιό SOCRATES-ERASMUS για κινητικότητα φοιτητών και διδασκόντων σε άλλα ιδρύματα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- το LLP/ERA-PLACEMENTS που αντικατέστησε το παλιό πρόγραμμα LEONARDO για τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης φοιτητών σε επιχειρήσεις του εξωτερικού τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο και τέλος,
- η δράση STAFFMOBILITY που αφορά το διδακτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό και αναφέρεται στη συνεχή κατάρτισή του σε αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού.

V.2.14.1 Το LIFELONG LEARNING PROGRAMME/ERA-STUDIES (LLP) (το παλιό πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων SOCRATES-ERASMUS)

Το πρόγραμμα ERASMUS ξεκίνησε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο το 1987 και από τότε μέχρι σήμερα είναι σε συνεχή λειτουργία. Η συμμετοχή των φοιτητών στο πρώτο σκέλος του προγράμματος δηλ στο LLP/ERA-STUDIES αποτελεί μία σημαντική δραστηριότητα του Τμήματος. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση της ισότιμης και αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ενθάρρυνση των φοιτητών για άμεση επαφή και ανάπτυξη κοινών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και στην ενεργοποίηση του συνολικού επιστημονικού δυναμικού των Κρατών Μελών, με απώτερο σκοπό την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και την επίτευξη της κοινωνικής και πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Πρόγραμμα παρέχει οικονομική ενίσχυση στους μετακινούμενους φοιτητές, με σκοπό την κάλυψη μέρους των πρόσθετων δαπανών που συνεπάγονται οι σπουδές σε ένα άλλο Κράτος Μέλος, όπως είναι:

- τα έξοδα ταξιδιού μεταξύ χώρας προέλευσης και χώρας υποδοχής,
- τα έξοδα γλωσσικής προετοιμασίας στη χώρα υποδοχής, που βαρύνουν το μετακινούμενο φοιτητή,
- οι επιπλέον δαπάνες λόγω διαφοράς κόστους ζωής,
- οι πρόσθετες δαπάνες λόγω διαφορετικών συνθηκών σπουδών (μη δωρεάν παροχή σίτισης, κατοικίας κ.λπ.).

Η επιλογή ενός φοιτητή για συμμετοχή στο πρόγραμμα SOCRATES-ERASMUS στον τελικό κατάλογο που δημοσιεύεται συνεπάγεται αυτόματα και την παροχή οικονομικής ενίσχυσης.

Η επιλογή των μετακινούμενων φοιτητών γίνεται από το ίδρυμα προέλευσής τους (το ίδρυμα στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι σε πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί στη λήψη τίτλου και στο οποίο θα επιστρέψουν για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να λάβουν τον τίτλο σπουδών τους).

Οι όροι συμμετοχής στο πρόγραμμα σύμφωνα με τους Κοινοτικούς κανονισμούς είναι:

- Οι μετακινούμενοι φοιτητές να είναι πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να τους έχει αναγνωρισθεί από ένα κράτος μέλος το καθεστώς του απάτριδα, του πρόσφυγα ή του μόνιμου κατοίκου,
- Οι μετακινούμενοι να είναι εγγεγραμμένοι ως κανονικοί φοιτητές σε πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί στη λήψη τίτλου σπουδών,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν προσφέρεται σε πρωτοετείς φοιτητές,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν προσφέρεται σε φοιτητές που έχουν λάβει προηγούμενη ενίσχυση ή σε φοιτητές που ενισχύονται από άλλο κοινοτικό πρόγραμμα,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν αναστέλλει την παροχή εθνικής υποτροφίας, δανείου ή ενίσχυσης,
- Η παρακολούθηση προγράμματος σπουδών στο ίδρυμα υποδοχής πρέπει να καλύπτει ουσιαστική χρονική διάρκεια, που να μην είναι μικρότερη από τρεις (3) μήνες και να μην υπερβαίνει ένα (1) πλήρες ακαδημαϊκό έτος,
- Ο χρόνος και το περιεχόμενο των επιτυχών σπουδών στο ίδρυμα υποδοχής αναγνωρίζονται πλήρως με τυπική δέσμευση του ιδρύματος προέλευσης ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών του φοιτητή,
- Οι συμμετέχοντες φοιτητές απαλλάσσονται από την πληρωμή διδάκτρων, εξετάστρων και τελών χρήσης βιβλιοθήκης στο ίδρυμα υποδοχής.

Δε δικαιούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα:

- φοιτητές που δεν έχουν περάσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου,
- φοιτητές που συμπλήρωσαν τις διδακτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου και οφείλουν μόνο το σύνολο ή μέρος των ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας,
- φοιτητές που έχουν συμπληρώσει χρόνο σπουδών μεγαλύτερο από το μισό πέραν του υποχρεωτικού χρόνου φοίτησης, οκτώ συν τέσσερα (8+4) εξάμηνα, και έχουν συγκεντρώσει λιγότερο από το μισό του συνόλου των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, χωρίς να υπολογίζονται σε αυτές οι ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας.

Η Σ ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος στο πρόγραμμα.

Τα μαθήματα που παρακολουθούν και περνούν με επιτυχία οι φοιτητές του Παντείου Πανεπιστημίου σε ΑΕΙ του εξωτερικού, στο πλαίσιο του προγράμματος, αναγνωρίζονται ως Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ). ΠΡΟΣΟΧΗ: Φοιτητές που ενδιαφέρονται να μετακινηθούν με το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών θα πρέπει να έχουν μεριμνήσει ώστε να μην έχουν ήδη συμπληρώσει τον ανώτατο αριθμό ΜΕΤ (8 μαθήματα) στα μαθήματα που έχουν δηλώσει (ακόμα και αν δεν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά).

Όσον αφορά τις δηλώσεις των επιλεγόμενων μαθημάτων, οι φοιτητές στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού οφείλουν να επιλέγουν μαθήματα που συγκεντρώνουν τουλάχιστον τριάντα (30) ECTS (ευρωπαϊκές μονάδες)/εξάμηνο σπουδών. Η επιλογή των μαθημάτων γίνεται σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του Τμήματος που τους επιλέγει για μετακίνηση στο εξωτερικό. Ο γενικός κανόνας που ισχύει είναι ότι θα πρέπει τα επιλεγόμενα μαθήματα να εμπίπτουν σε θεματικές των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου (κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες). Το Τμήμα δέχεται υποψήφιους φοιτητές απ' όλα τα Τμήματα του Παντείου, δίνει όμως προτεραιότητα στους φοιτητές του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής.

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνοι για το πρόγραμμα SOCRATES-ERASMUS είναι η Επίκουρη Καθηγήτρια κ. Ελένη Πρόκου και ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Η. Μαυρίδης.

Αναλυτικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα παρέχονται από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Παντείου Πανεπιστημίου.

V.2.14.2 Πρακτική άσκηση φοιτητών στο εξωτερικό

Παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα ERASMUS, συμμετέχοντας σ' έναν φορέα του εξωτερικού της επιλογής του φοιτητή και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το πρόγραμμα.

Δικαιούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα:

- φοιτητές από το 3ο έτος σπουδών,
- φοιτητές που έχουν περάσει το 70% των υποχρεωτικών μαθημάτων του 1ου και 2ου έτους, δηλαδή 17 υποχρεωτικά μαθήματα,
- φοιτητές που έχουν συμπληρώσει χρόνο σπουδών μεγαλύτερο από το μισό πέραν του υποχρεωτικού χρόνου φοίτησης (οκτώ συν τέσσερα (8+4) εξάμηνα) και έχουν συγκεντρώσει περισσότερο από το μισό του συνόλου των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, χωρίς να υπολογίζονται σε αυτές οι ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας.

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνοι για το πρόγραμμα ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ-ERASMUS είναι Επίκουρη Καθηγήτρια κ. Ελένη Πρόκου και ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Η. Μαυρίδης.

Για περισσότερες πληροφορίες οι φοιτητές να απευθύνονται στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Παντείου Πανεπιστημίου.

V.2.15 Πρακτική άσκηση φοιτητών

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών σε δημόσιους φορείς και οικονομικές μονάδες αποτελεί μία από τις βασικές δραστηριότητες του Τμήματος. Η εφαρμογή της άρχισε το 1997 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με επιτυχία. Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών έχει πολλαπλά οφέλη τόσο για τα μέλη ΔΕΠ όσο και για τους φοιτητές.

Ειδικότερα οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα:

- να έρθουν σε άμεση επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα, να συνδυάσουν τις θεωρητικές γνώσεις που αποκτούν στο Πανεπιστήμιο με την παραγωγική διαδικασία, όπως αυτή αναπτύσσεται μέσα στις ίδιες τις οικονομικές μονάδες,
- να βρεθούν σε περιβάλλον που θα διευκολύνει τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη μελλοντική τους ένταξη στον επαγγελματικό χώρο.

Το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης για το σύνολο των φοιτητών είναι τρίμηνης διάρκειας και πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού. Η πρακτική άσκηση αποτελεί μάθημα επιλογής, χωρίς βαθμολογία, με πιστωτικές μονάδες που υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Οι προϋποθέσεις για να δηλώσουν οι φοιτητές την πρακτική τους άσκηση ανακοινώνονται με την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους από την υπεύθυνη καθηγήτρια του προγράμματος.

Πρακτική άσκηση χειμερινού εξαμήνου Κ.Μ. 510600

Πρακτική άσκηση εαρινού εξαμήνου Κ.Μ. 510601

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνη για το Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Γ. Πετράκη και για τη γραμματειακή υποστήριξη η κ. Αγγελική Υφαντή.

Προσοχή: Η πρακτική άσκηση δεν δηλώνεται στην εφαρμογή δήλωσης μαθημάτων του εξαμήνου αλλά στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης. Επίσης θα πρέπει να προσέχουν οι φοιτητές που έχουν κάνει την Πρακτική τους Άσκηση, ότι αυτή εμφανίζεται στο σύνολο των επιτυχημένων μαθημάτων επιλογής της αναλυτικής βαθμολογίας τους αλλά δεν υπολογίζεται στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

V.2.16 Διδασκαλία και έρευνα

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενεργό συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να επιλέγουν μαθήματα αυτενέργειας αλλά και εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων. Οι εκπαιδευτικές αυτές δράσεις προϋποθέτουν επίβλεψη των εργασιών των φοιτητών από τους διδάσκοντες, οι οποίοι διεκπεραιώνουν έναν συμβουλευτικό-καθοδηγητικό ρόλο, ενώ οι φοιτητές μουνται στην ερευνητική διαδικασία. Επιτυγχάνεται έτσι η ενότητα διδασκαλίας και έρευνας, που αποτελούν τις δύο αλληλένδετες βασικές λειτουργίες του Πανεπιστημίου. Οι βοηθητικές υποδομές προς αυτή την κατεύθυνση είναι πέραν της βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου, η βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου και το αναγνωστήριο του ΚΕΚΜΟΚΟΠ. Το τελευταίο διαθέτει επίσης γραφεία μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών, ενώ διοργανώνει θερινά σχολεία και

συνέδρια. Τέλος, η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών συμπληρώνεται από την ενθάρρυνση και στήριξη της συμμετοχής τους στο θεσμό της Πρακτικής Άσκησης.

V.3 Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

V.3.1 Η εγγραφή φοιτητών στο Τμήμα

Η φοίτηση στο Τμήμα αρχίζει με την αρχική εγγραφή του φοιτητή. Η εγγραφή των πρωτοεισαγομένων φοιτητών γίνεται στην αρχή του Χειμερινού Εξαμήνου (ΧΕ) σε ημερομηνίες που ανακοινώνει το Υπουργείο Παιδείας για όλα τα Α.Ε.Ι. από τον ημερήσιο τύπο. Η εγγραφή συνοδεύεται από την κατάθεση των δικαιολογητικών που ορίζουν ο νόμος και το Πανεπιστήμιο.

Οι εγγραφές φοιτητών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες (π.χ. πτυχιούχοι άλλων Α.Ε.Ι., κατατάξεις με απόφαση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. κ.λπ.), γίνονται όπως ο νόμος ορίζει. Η εγγραφή τους θεωρείται ότι έχει γίνει από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους και έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν στις εξετάσεις του ΧΕ, με την προϋπόθεση ότι η εγγραφή τους έχει ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη των εξετάσεων του ΧΕ. Προϋπόθεση επίσης αποτελεί η δήλωση των μαθημάτων. Σε άλλη περίπτωση εξετάζονται στα μαθήματα του ΧΕ το Σεπτέμβριο του ημερολογιακού έτους που εγγράφονται. Το αντίστοιχο ισχύει και εάν η προθεσμία εγγραφής των φοιτητών των ειδικών κατηγοριών τελειώνει στη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου (ΕΕ). Οι εγγραφές των φοιτητών που υπάγονται στις ειδικές κατηγορίες γίνονται με τις προϋποθέσεις (κατατακτήριες εξετάσεις, απόφαση του Τμήματος κ.λπ.) και με την κατάθεση των δικαιολογητικών που προβλέπουν ο νόμος πλαίσιο και το Πανεπιστήμιο.

V.3.2 Η πρώτη δήλωση επιλογής μαθημάτων και η δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων

Στο πρώτο δεκαπενθήμερο από την έναρξη του ΧΕ και του ΕΕ, οι φοιτητές υποβάλλουν ηλεκτρονικά (με τον κωδικό που παραλαμβάνουν από τη Γραμματεία) Δήλωση Επιλογής (ΔΕ) μαθημάτων που περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα ΥΠ και ΕΠ που επιλέγουν να παρακολουθήσουν για πρώτη φορά στο εξάμηνο αυτό. Εκπρόθεσμη υποβολή ΔΕ δε γίνεται δεκτή παρά μόνο με άδεια του Τμήματος. Η κατάθεση της ΔΕ παρέχει στον φοιτητή το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των εξαμηνιαίων μαθημάτων που επέλεξε και δήλωσε, και ισχύει μόνο για την εξεταστική ΧΕ - ΕΕ και των επαναληπτικών εξετάσεων Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα τα οποία δηλώνονται για πρώτη φορά, δεν θα ξεπερνάει τις δεκαοκτώ (18) ΔΜ για τα εξάμηνα Α' και Β' και τις είκοσι μία (21) ΔΜ για τα εξάμηνα (Γ' έως και ΣΤ') ή είκοσι τέσσερις (24) ΔΜ για τα εξάμηνα (Ζ' και Η').

Ο φοιτητής που επαναλαμβάνει διδασκόμενο μάθημα ΥΠ ή ΕΠ, ύστερα από αποτυχία του σε προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, υποβάλλει Δήλωση Επαναλαμβανόμενων Μαθημάτων (ΔΕΜ). Στο δεύτερο και τρίτο έτος των σπουδών, από την αρχική εγγραφή του, ο φοιτητής δικαιούται να δηλώσει μέχρι πέντε (5) επαναλαμβανόμενα μαθήματα κατά εξάμηνο. Στο τέταρτο έτος των σπουδών του, ο φοιτητής μπορεί να δηλώσει μέχρι οχτώ (8) επαναλαμβανόμενα μαθήματα. Μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου σπουδών, ο φοιτητής μπορεί ελεύθερα να δηλώσει επαναλαμβανόμενα μαθήματα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά

δεν θα ξεπερνούν το 50% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται στο αντίστοιχο εξάμηνο.

V.3.3 Φοιτητές ειδικών κατηγοριών

Φοιτητές ειδικών κατηγοριών θεωρούνται όσοι εγγράφονται στο Τμήμα με διαδικασίες άλλες από τις ετήσιες πανελλαδικές εξετάσεις, αφού έχουν προηγουμένως πραγματοποιήσει σπουδές σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εσωτερικού ή του εξωτερικού (π.χ. πτυχιούχοι εγγραφόμενοι ύστερα από κατατακτήριες εξετάσεις, μετεγγραφόμενοι από Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή του εξωτερικού, κατατασσόμενοι με απόφαση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

V.3.4 Τα διδακτικά συγγράμματα

Στους φοιτητές χορηγούνται διδακτικά συγγράμματα και βοηθήματα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και τις προβλέψεις του νόμου πλαισίου.

Στα διδακτικά βοηθήματα περιλαμβάνονται οι πανεπιστημιακές σημειώσεις και οι φάκελοι.

V.3.5 Φιλοξενούμενοι φοιτητές

Σύμφωνα με τον ν.2083/92 (άρθρο 25) και την απόφαση της Συγκλήτου (28.5.93), Έλληνες και αλλοδαποί φοιτητές που εγγράφονται από άλλο Τμήμα ή Σχολή του Παντείου ή άλλου Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή του εξωτερικού για να παρακολουθήσουν μαθήματα ή κύκλους ή προγράμματα σπουδών του Τμήματος, εγγράφονται στο Τμήμα ως φιλοξενούμενοι φοιτητές και έχουν για το διάστημα της φοίτησής τους στο Τμήμα όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κανονικού φοιτητή, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων λήψης συγγραμμάτων και συμμετοχής στις επαναληπτικές εξετάσεις. Φιλοξενούμενος φοιτητής που απέτυχε οριστικά σε μαθήματα που παρακολούθησε ή που δεν προσήλθε στις εξαμηνιαίες ή στις επαναληπτικές εξετάσεις δε δικαιούται να επαναλάβει σε νέο ακαδημαϊκό έτος το μάθημα αυτό. Ο συνολικός αριθμός φιλοξενούμενων φοιτητών κατά μάθημα ορίζεται από τη Σ του Τμήματος.

Για την εγγραφή φιλοξενούμενου φοιτητή απαιτείται έγγραφο του ΑΕΙ προέλευσης όπου αναφέρονται: (α) το ΔΠΣ στο οποίο μετέχει ο φοιτητής, (β) η έγκριση του Πανεπιστημίου για το πρόγραμμα σπουδών που θα ακολουθήσει ο φιλοξενούμενος φοιτητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, (γ) η διαβεβαίωση ότι ο χρόνος και το πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή στο Πάντειο Πανεπιστήμιο θα αναγνωρισθεί πλήρως και θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών του στο ΑΕΙ προέλευσης και (δ) η βεβαίωση ότι ο φιλοξενούμενος φοιτητής δεν έχει ήδη παρακολουθήσει και εξετασθεί χωρίς επιτυχία στο ΑΕΙ προέλευσης ή σε άλλο ΑΕΙ τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που θα παρακολουθήσει στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Στην περίπτωση της εγγραφής του ελευθέρως διακινούμενου φοιτητή, απαιτείται η άδεια της Σ του Τμήματος.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών εγγραφής του φιλοξενούμενου φοιτητή γίνεται στο Γραφείο της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Η εγγραφή του φιλοξενούμενου φοιτητή στο Τμήμα γίνεται με βάση παραπεμπτικό σημείωμα που εκδίδει το γραφείο αυτό και μετά από απόφαση του Τμήματος.

Ο φιλοξενούμενος φοιτητής δε δικαιούται να επαναλάβει μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα που παρακολούθησε χωρίς επιτυχία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Με τη λήξη του προγράμματος σπουδών η Γραμματεία του Τμήματος εγγραφής του φιλοξενούμενου φοιτητή του χορηγεί βεβαίωση όπου εμφανίζονται: (α) ο χρόνος σπουδών του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, (β) το πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησε και η κατά μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα επίδοσή του και οι ΔΜ που αντιστοιχούν. Αντίγραφο της βεβαίωσης αυτής κατατίθεται στο γραφείο της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

V.3.6 Ακροατές φοιτητές

Τα μαθήματα του Τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν ως ακροατές άτομα που έχουν γίνει δεκτά με την ιδιότητα αυτή, ύστερα από σχετική αίτησή τους, με άδεια της Σ του Τμήματος. Στους ακροατές μπορεί να χορηγηθεί βεβαίωση παρακολούθησης μαθήματος εφόσον το ζητήσουν και εφόσον η παρακολούθηση πιστοποιείται από τις ανάλογες παρουσίες του ακροατή που βεβαιώνονται σε κάθε παράδοση ενυπόγραφα από τον διδάξαντα το μάθημα. Οι ακροατές δεν εξετάζονται και δε βαθμολογούνται. Το πιστοποιητικό παρακολούθησης δεν αποτελεί τίτλο ακαδημαϊκού περιεχομένου ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ακαδημαϊκούς σκοπούς.

V.3.7 Τελειόφοιτοι φοιτητές

Τελειόφοιτοι είναι: (α) οι φοιτητές του Ζ' και του Η' εξαμήνου κανονικής φοίτησης και (β) οι φοιτητές που συμπλήρωσαν 8 εξάμηνα φοίτησης από την αρχική εγγραφή τους χωρίς να έχουν συμπληρώσει τις ΔΜ ή κάποια άλλη από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Μέχρι την αποφοίτησή τους οι τελειόφοιτοι παραμένουν εγγεγραμμένοι στο 9ο εξάμηνο φοίτησης.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη που ακολουθούν το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο συμπληρώθηκε η υποχρεωτική τους φοίτηση, οι τελειόφοιτοι δικαιούνται να δηλώσουν σε κάθε ΧΕ ή ΕΕ όσα επαναλαμβανόμενα μαθήματα επιθυμούν, υπό τον όρο ότι το σύνολο των μαθημάτων που δηλώνονται κάθε φορά δεν θα υπερβαίνει το 50% του συνόλου των μαθημάτων που διδάσκονται στο ίδιο εξάμηνο.

V.4 ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

V.4.1 Οι προϋποθέσεις λήψης πτυχίου

Για τη λήψη πτυχίου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής απαιτείται:

Ο φοιτητής να έχει συμπληρώσει οκτώ εξάμηνα φοίτησης από την αρχική του εγγραφή. Δεν θεωρείται εξάμηνο φοίτησης το εξάμηνο στο οποίο ο φοιτητής δεν υπέβαλε δήλωση εγγραφής ή επιλογής μαθημάτων ή δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων.

Οι πρωτοετείς φοιτητές από το ακαδ. έτος 1990-1991 και στο εξής αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν εκατόν πενήντα (150) ΔΜ, από τις οποίες οι εβδομήντα οκτώ (78) θα είναι από 26 ΥΠ μαθήματα και οι εβδομήντα δύο (72) από μαθήματα 24 ΕΠ (ή 21 ΕΠ και πτυχιακή εργασία).

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται κατ' ελάχιστο 48 μαθήματα και 150 ΔΜ. Οι φοιτητές του Τμήματος λαμβάνουν, επομένως, πτυχίο είτε με τη συμπλήρωση 48 μαθημάτων συμπεριλαμβανομένης της πτυχιακής εργασίας [σύνολο διδακτικών μονάδων: $(47 \times 3) + 9 = 150$] είτε με τη συμπλήρωση 50 μαθημάτων (σύνολο διδακτικών μονάδων: $50 \times 3 = 150$) άνευ πτυχιακής εργασίας. Κατά συνέπεια, ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας δεν θα πολλαπλασιάζεται επί τρία, αφού λογίζεται ως ένα μάθημα.

Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, προσαυξανόμενο κατά 100%. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση της Σ του Τμήματος η παράταση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης του αιτούντος κατά δύο (2) εξάμηνα. Οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να διακόψουν με έγγραφη αίτησή τους τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα επιθυμούν και πάντως όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου. Τα εξάμηνα αυτά δεν προσμετρώνται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης ο φοιτητής θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ιδιότητα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου είναι ο φοιτητής να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε μία από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), εφόσον δεν του έχει χορηγηθεί ισοτιμία ή επάρκεια για μία από τις γλώσσες αυτές από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου.

V.4.2 Ο βαθμός πτυχίου

Ο βαθμός του πτυχίου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, αποτελεί το μέσο όρο του συνόλου των μαθημάτων ΥΠ και ΕΠ στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο φοιτητής στη διάρκεια των σπουδών του. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου αθροίζονται οι επί μέρους βαθμοί και το άθροισμα που προκύπτει διαιρείται με το σύνολο των μαθημάτων στα οποία αντιστοιχούν οι βαθμοί. Στην περίπτωση όπου ο φοιτητής έχει εκπονήσει με επιτυχία πτυχιακή εργασία, ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας αντιστοιχεί στο βαθμό ενός μαθήματος. Παράλληλα, προκειμένου για τον υπολογισμό του συνολικού αριθμού των μαθημάτων, η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε 9ΔΜ αλλά αναγνωρίζεται ως ένα μάθημα.

Στο σύνολο των μαθημάτων περιλαμβάνονται και όσα μαθήματα αντιστοιχούν σε ΔΜ πέρα από τον ελάχιστο αριθμό που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

Μαθήματα που έχει διδαχθεί ο φοιτητής σε άλλη Σχολή ή σε άλλο Τμήμα της Σχολής, τα οποία παρακολούθησε πριν από την εγγραφή του στο Τμήμα και τα οποία έχουν αναγνωρισθεί και κατοχυρωθεί από το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, χωρίς όμως να κατοχυρωθεί και ο βαθμός που είχε λάβει ο φοιτητής στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσής του, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, δε λαμβάνονται όμως υπόψη για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

V.5 ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Στο Τμήμα η κατάταξη πτυχιούχων γίνεται με εξετάσεις στα τρία (3) παρακάτω μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Ύλη μαθήματος
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Giddens, A., 2002. <i>Κοινωνιολογία</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική	Στασινοπούλου, Ο., 1990. <i>Κράτος πρόνοιας - Ιστορική εξέλιξη, σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις</i> . Αθήνα: Gutenberg. Σημειώσεις: «Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική», Ο. Στασινοπούλου.
Εισαγωγή στην οικονομική θεωρία	Γεωργακόπουλος, Θ., Λιανός, Θ., Μπένος, Θ., Τσεκούρας, Γ., Χατζηπροκοπίου, Μ., και Χρήστου, Γ., 1998. <i>Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία</i> . Αθήνα: Μπένος (κεφάλαια: 1-17, 19-26, 28, 32 και 33).

Οι νέοι φοιτητές που προκύπτουν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάταξης πτυχιούχων, κατατάσσονται στο Α' εξάμηνο σπουδών και απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, καθώς αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Αναλυτικές πληροφορίες για την κατάταξη πτυχιούχων και τις ημερομηνίες διενέργειας των κατατακτικών εξετάσεων δίνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

VI. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ)

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ ιδρύθηκε το 1989 με απόφαση της Συγκλήτου του Παντείου Πανεπιστημίου. Η οικονομική διαχείριση γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και τελεί υπό την εποπτεία της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Διοικείται από πενταμελή Διοικούσα Επιτροπή, η οποία ορίζεται με τριετή θητεία από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και αποτελεί το Ερευνητικό Κέντρο του Τμήματος. Διευθύντρια του ΚΕΚΜΟΚΟΠ στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Θεοδοσία Ανθοπούλου.

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ έχει ως σκοπό:

- Τη διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών, αυτοτελώς, κατ' ανάθεση ή σε συνεργασία με άλλους φορείς σε θέματα κοινωνικής μορφολογίας, δημογραφίας, κοινωνικής και πολιτισμικής ανθρωπολογίας, κοινωνικής γεωγραφίας, εφαρμοσμένης κοινωνιολογίας και κοινωνικής πολιτικής.
- Την παραγωγή κάθε είδους εκπαιδευτικού, εποπτικού και βοηθητικού υλικού για τη στήριξη και προαγωγή της αποτελεσματικής διδασκαλίας, έρευνας και ενημέρωσης σε θέματα επιστημονικής αρμοδιότητας του ΚΕΚΜΟΚΟΠ και του επιστημονικού προσωπικού.
- Την ανάληψη κάθε είδους επιστημονικής πρωτοβουλίας και δραστηριότητας που μπορεί: α) να διευκολύνει το διδακτικό έργο του Τμήματος, β) να προάγει τη σύνδεση της διδασκαλίας και της επιστημονικής έρευνας με την κοινωνική πραγματικότητα και τα προβλήματά της και γ) να καταστήσει προσιτή την επιστημονική γνώση και τους επιστημονικούς προβληματισμούς στον ευρύτερο εκτός του Πανεπιστημίου χώρο.

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ έχει αναπτύξει μέχρι σήμερα πλούσια δράση στο χώρο της κοινωνικής έρευνας, και ειδικότερα σε ζωτικούς χώρους άσκησης κοινωνικής πολιτικής (εκπαίδευση, απασχόληση, μετανάστευση, φύλο, οικογένεια, κοινωνικές αλλαγές στην ύπαιθρο, κ.ά.), με ερευνητικά προγράμματα, διαλέξεις, ημερίδες και συνέδρια, αρθρογραφία σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, εκδόσεις βιβλίων.

Στους χώρους του ΚΕΚΜΟΚΟΠ λειτουργεί οργανωμένο Αναγνωστήριο που διαθέτει πλέον των 1.200 καταλογογραφημένων τίτλων σε θεματικές της Κοινωνικής Πολιτικής και των Κοινωνικών Επιστημών εν γένει.

Διεύθυνση:

Λ. Συγγρού 134, 176 71 Αθήνα (4^{ος} και 5^{ος} όροφος).

Πληροφορίες:

Τηλ.: 210-9238473,

Fax: 210-9238290

E-mail: kekmozkop@panteion.gr

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 926/17.7.2006 για να εξυπηρετήσει διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα του φύλου στην κοινωνική πολιτική και της ανάλυσης των πολιτικών για την

ισότητα των φύλων σε διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα, στόχος του εργαστηρίου είναι να συνδυάσει τις θεωρητικές προσεγγίσεις της έμφυλης διάστασης της κοινωνίας με τη διδασκαλία και έρευνα στο χώρο των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων των δημόσιων πολιτικών στην ισότητα των φύλων σε όλα τα πεδία εφαρμογής τους, όπως στην κοινωνική προστασία, στην οικογένεια, στην απασχόληση, στην κοινωνική ασφάλιση, στις εργασιακές σχέσεις, στον κοινωνικό αποκλεισμό, στη μετανάστευση, στα κοινωνικά κινήματα, κ.ά. Διευθύντρια του Εργαστηρίου στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Γεωργία Πετράκη.

Το Εργαστήριο έχει ως σκοπό:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος, καθώς και άλλων ακαδημαϊκών μονάδων του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ελληνικά και αλλοδαπά, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων κ.ά.

Το Εργαστήριο διαθέτει το μέλος Ε.Τ.Ε.Π Παρασκευή Τουρή

Το Εργαστήριο στεγάζεται στην Λ. Συγγρού 136 (Γυάλινο κτίριο). Προκειμένου να ενημερωθείτε για τις δραστηριότητές του (ερευνητικά προγράμματα, εκδηλώσεις, συνέδρια κτλ) και τις υπηρεσίες του (βιβλιοθήκη, ελεύθερη πρόσβαση και βιβλιογραφική αναζήτηση στο διαδίκτυο κλπ), επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του : www.genderstudies-panteion.gr

Διεύθυνση:

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου βρίσκεται στο υπόγειο του γυάλινου κτιρίου.

Πληροφορίες:

Τηλ.: 2109201516

Fax: 2109201517

E-mail: genderpanteion@gmail.gr

Το Εργαστήριο Πληροφορικής

Το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος είναι άρτια εξοπλισμένο με σύγχρονους υπολογιστές και το απαραίτητο υλικό (εκτυπωτές και οπτικοακουστικά μέσα) και λογισμικό. Επίσης, στο Εργαστήριο διεξάγονται τα σεμινάρια Στατιστικής-SPSS I και II, μέρος των μαθημάτων Δημογραφίας καθώς και μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ για το Εργαστήριο είναι η Επικουρη Καθηγήτρια κ. Μ. Συμεωνάκη.

Διεύθυνση:

Το Εργαστήριο Πληροφορικής βρίσκεται στο υπόγειο του γυάλινου κτιρίου.

Πληροφορίες:

Τηλ.

E-mail: kostas_memos@yahoo.gr

VII. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 έως το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), διετούς φοίτησης, με τίτλο «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική» (Φ.Ε.Κ. 262/1-3-2006, Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 14218/Β7). Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, το Τμήμα λειτουργεί Π.Μ.Σ. με τίτλο «Κοινωνική Πολιτική: Μέθοδοι και Εφαρμογές», το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο Π.Μ.Σ. Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, είναι διάρκειας τριών (3) εξαμήνων και δεν έχει δίδακτρα.

Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Αικατερίνη Μιχαλοπούλου.

Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την ανάδειξη και τη μελέτη της διεπιστημονικότητας των ζητημάτων που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη βαθύτερη γνώση των μεθοδολογικών εργαλείων και των εφαρμογών που είναι απαραίτητα για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και σε αυτή τη βάση αρθρώνεται και το πρόγραμμα σπουδών. Έτσι, το πρώτο εξάμηνο περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα θεωρίας και μεθοδολογίας, το δεύτερο εξάμηνο περιλαμβάνει δύο (2) κύκλους μαθημάτων («Εργασία και πολιτικές απασχόλησης» και «Κοινωνική προστασία και κοινωνική συνοχή»), από τους οποίους επιλέγεται ο ένας ανάλογα με τις προτιμήσεις των φοιτητών, και το τρίτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας από κάθε φοιτητή.

Οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης θα μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, την κεντρική, περιφερειακή και τοπική διοίκηση και τους οργανισμούς του δημοσίου καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και άλλους θεσμούς με σκοπό αφενός τη μελέτη των σχετικών ζητημάτων και αφετέρου την αντιμετώπιση των αναγκών και των προβλημάτων που προκύπτουν κατά την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

Γραμματεία Προγράμματος:
Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης, 2^{ος} όροφος
Πληροφορίες:
Τηλ.: 210-9201381, 210-9201036
Fax: 210-9221222

E-mail: koinpol@panteion.gr και kostas_memos@yahoo.gr

Αναλυτικές πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τη διαδικασία επιλογής και το πρόγραμμα σπουδών δίνονται στον Οδηγό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

VIII. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής απονέμει διδακτορικό δίπλωμα στα γνωστικά αντικείμενα τα οποία θεραπεύονται από αυτό. Κατά την κείμενη νομοθεσία, εφόσον στο Τμήμα λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής αποτελεί τη δεύτερη φάση των μεταπτυχιακών σπουδών και προϋποθέτει αναγνωρισμένο τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών. Η διαδικασία εγγραφής στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών παρουσιάζεται λεπτομερώς στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

Οι διδακτορικές σπουδές στηρίζονται σε μια στενή συνεργασία του υποψήφιου διδάκτορα (Υ.Δ.) με τον Επιβλέποντα Καθηγητή και τα άλλα δύο (2) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και σε μια αναπτυσσόμενη αυτενέργεια, που οδηγεί στην επιστημονική ολοκλήρωση, την παραγωγή νέας γνώσης και την αυτονόμηση του Υ.Δ. Σε γενικές γραμμές αυτό μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους είτε θέτοντας σε νέο έλεγχο ήδη αποκτημένες γνώσεις και μεθόδους είτε ελέγχοντας τη βασιμότητα κάποιων υποθέσεων που εξηγούν και ερμηνεύουν ένα φαινόμενο είτε, τέλος, συνθέτοντας με νέο τρόπο ήδη κατακτημένες γνώσεις σε νέα θεωρητικά σχήματα, που επιτρέπουν καλύτερη ερμηνεία της πραγματικότητας και την υπαγωγή μιας ευρύτερης κατηγορίας φαινομένων σε γενικά ερμηνευτικά μοντέλα. Έτσι, οι διδακτορικές σπουδές έχουν ως κεντρικό σημείο αναφοράς τους τη συγγραφή μιας πρωτότυπης επιστημονικής εργασίας που συμβάλλει στην προαγωγή της επιστήμης. Η εργασία αυτή, δηλαδή η διδακτορική διατριβή, είναι αποτέλεσμα μελέτης, έρευνας και υπαγωγής του υλικού που προκύπτει από την έρευνα στον επιστημονικό έλεγχο για την παραγωγή των συμπερασμάτων που θα αποτελέσουν τη νέα γνώση.

Γραμματεία Προγράμματος:

Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης, 2^{ος} όροφος

Πληροφορίες:

Τηλ.: 210-9201381, 210-9201036

Fax: 210-9221222

E-mail: koinpol@panteion.gr και kostas_memos@yahoo.gr

Αναλυτικές πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής και τη διαδικασία επιλογής δίνονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΙΧ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ενδεικτική αναφορά πρόσφατων δραστηριοτήτων-εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα Ιανουάριος 2015-Μάιος 2016:

- Διεξαγωγή σεμιναρίου με θέμα «Αποβιομηχανοποίηση και Κοινωνική Πολιτική και συνιστώσες τη μετανάστευση, την κοινωνική πολιτική, την κρίση και την κοινωνική πολιτική», στο πλαίσιο διμερούς συμφωνίας διδασκαλίας μεταξύ του Παντείου Πανεπιστημίου (academic co-ordinator: καθ. Ι. Ψημμένος) και του Πανεπιστημίου του Durham. Το σεμινάριο διεξήχθη από τον καθ. Ι. Ψημμένο μαζί με ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών στο Durham University, 12-16 Φεβρουαρίου 2015.
- Διάλεξη του Daniel Verba, επίκ. καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Paris 13. Τίτλος διάλεξης: “*Social, racial and gender segregation in french school: Why some pupils are not Charlie...*”. Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας διδασκαλίας μεταξύ του Παντείου Πανεπιστημίου (academic co-ordinator: επίκ. καθ. Ε. Πρόκου) και του Πανεπιστημίου Paris 13 και έλαβε χώρα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, αίθ. τελετών «Αριστοτέλης», 25 Φεβρουαρίου 2015.
- Επίδοση τόμου-αφιερώματος στην Ομότιμη Καθηγήτρια Λουκία Μουσούρου (επιμελητές εκ μέρους του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου: Ανθοπούλου Θ., Μπάγκαβος Χ. & Στρατηγάκη Μ.), 2015. *Οικογένεια, φύλο και μετανάστευση στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα: Gutenberg. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στην αίθουσα τελετών «Αριστοτέλης» του Παντείου Πανεπιστημίου, στις 4 Μαΐου 2015.
- Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε το Τμήμα σε συνεργασία με την ΕΕΚΠ: 36th Annual Conference of the International Working Party on Labour Market Segmentation (IWPMS), «Long term trends in the world of work and effects of the economic crisis: Policy challenges and responses», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 22-24 Ιουνίου 2015.
- Συμμετοχή του Τμήματος σε Κύκλο Μηνιαίων Διαλέξεων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας του Δήμου Αθηναίων με συνολικά 5 διαλέξεις μελών του κατά το διάστημα β εξάμηνο 2015- α εξάμηνο 2016
- Συμμετοχή του Τμήματος σε δύο Εξαμηνιαίους Κύκλους Μηνιαίων Διαλέξεων του ΣΥ.ΛΑ.Π ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ με συνολικά 12 διαλέξεις μελών του κατά το διάστημα β εξάμηνο 2015- α εξάμηνο 2016
- Ολοκλήρωση της συμμετοχής του Τμήματος στο ερευνητικό πρόγραμμα FP-7 INPIRES RESEARCH Innovative social and employment policies for inclusive and resilient labour markets in Europe και δημιουργία ηλεκτρονικής σελίδας διάχυσης των αποτελεσμάτων του (Ιανουάριος 2012- Ιούνιος 2016) (επιστημ. υπεύθ. Αναπλ.καθηγ. Δ.Παπαδοπούλου).
- Διοργάνωση (με τη συνεργασία του ΚΕΚΜΟΚΟΠ και της Επιστημονικής Εταιρίας Κοινωνικής Πολιτικής) του 15^{ου} Γαλλόφωνου Συνεδρίου Κοινωνιολογίας-Διεθνείς Ημέρες Κοινωνιολογίας της Εργασίας (15èmes Journées Internationales de Sociologie du Travail JIST 2016 *Crise(s) et mondes du travail*, LEST- ΚΕΚΜΟΚΟΠ-ΕΕΚΠ- Department of Social Policy- Panteion University, Athènes, 11-13 Mai 2016)

Εκδηλώσεις Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου (Ιανουάριος 2015-Μάιος 2016):

Από το 2015 συμμετέχει στην υλοποίηση ακόμη τριών ερευνητικών προγραμμάτων με διεθνείς συνεργασίες και χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- 2016-2018 : “Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV): Training for Sustainable Student Services” Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία και την Ιταλία. Συντονιστής Φορέας: Brunel University London Χρηματοδότηση: Ε.Ε. (JUST /2014/ACTION GRANTS) (διάρκεια 24 μήνες). Επιστημονικά Υπεύθυνη: Α. Αθανασίου
- 2016-2018: “Human Rights as a part of language training to prevent HRV and harmful practices in the communities (HR in Practice Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα στη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Γερμανία και την Πορτογαλία. Συντονιστής Φορέας: Folkuniversitetet, Stiftelsen för Kursverksamhet. Χρηματοδότηση: Ε.Ε. (JUST /2014/ACTION GRANTS) (διάρκεια 24 μήνες). Επιστημονικά Υπεύθυνη: Α. Αθανασίου
- 2015-2016: «Ισότητα των Φύλων στο Εργατικό Δυναμικό: Η συμφιλίωση της επαγγελματικής με την οικογενειακή/ιδιωτική ζωή στις Ελληνικές Βιομηχανίες» Διακρατικό πρόγραμμα στην Ελλάδα και την Ισλανδία. Συντονιστής Φορέας: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας. Χρηματοδότηση: ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 (διάρκεια 12 μήνες). Επιστημονικά Υπεύθυνη: Μ. Συμεωνάκη

Το Εργαστήριο διοργάνωσε επίσης τις παρακάτω εκδηλώσεις κατά το διάστημα 2015- ά εξάμηνο 2016.

- 1) Συνάντηση εργασίας στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος “Combating Trafficking in Women for Labor Exploitation in Domestic Work, STOP Traffic for Domestic Work” (26/5/2015, Εργαστήριο Σπουδών Φύλου)
- 2) Παρουσίαση βιβλίου: «Γυναίκες και λιτότητα Η οικονομική κρίση και το μέλλον της ισότητας των φύλων»(15/10/2015) Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
- 3) Επίσκεψη φοιτητών και φοιτητριών του Uppsala University της Σουηδίας. (6/11/2015).Τη συζήτηση συντόνισε η διευθύντρια του Εργαστηρίου Γ. Πετράκη
- 4) Εκδήλωση Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου με θέμα «Πολιτικές Ισότητας των Φύλων-Δράσεις και Προοπτικές» ,12/4/2016, ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- 5) Παρουσίαση εισήγησης από συνεργάτιδα του Εργαστηρίου με θέμα «Σεξουαλικός Προσανατολισμός, Διαφορετικότητα και ψυχική υγεία» στο πλαίσιο Σεμιναρίου Ενδυνάμωσης και Σηγορίας Ληπτών και Οικογενειών στην Ψυχική Υγεία» του Τμήματος Ψυχολογίας. (12/4/2016)

Εκδόσεις:

- Κυκλοφόρησε το βιβλίο του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου «Γυναίκες και λιτότητα: Η οικονομική κρίση και το μέλλον της ισότητας των φύλων» Μαρία Καραμεσίνη, Jill Rubery (επιμ.).
- Αποτελέσματα του προγράμματος: “Combating Trafficking in Women for Labor Exploitation in Domestic Work, STOP Traffic for Domestic Work” σε συλλογικό τόμο και ενημερωτικά φυλλάδια.

Τρέχοντα ερευνητικά προγράμματα, τα οποία επιστημονικά διαχειρίζονται μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής στο πλαίσιο του ΚΕΚΜΟΚΟΠ:

- 2015-2018 EU- Horizon 2020 Program *NEGOTIATE – Negotiating early job insecurity and labour market exclusion in Europe* (επιστημ. υπεύθ. Επικ.καθ. Μ.Συμεωνάκη).
- 2014-17 EU- FP7 (Topic 5.1-1: Citizens’ resilience in times of crisis) *RESCuE: Patterns of Resilience during Socioeconomic Crises among Households in Europe* (επιστημ. υπεύθ. Αναπλ.καθηγ. Γ.Πετράκη)
- 2010-2015 *Unveiling domestic work in times of crisis* (επιστημ. υπεύθ. Καθ. Ι.Ψημμένος)

Επιστημονικές εκδηλώσεις του ΚΕΚΜΟΚΟΠ και του Τμήματος:

- European Workshop *Overcoming early job insecurity in Europe*, ΚΕΚΜΟΚΟΠ- NEGOCIATE, Athens, 22 September 2015
- European workshop *Factors affecting on employment resilience of vulnerable social groups in Greece*, ΚΕΚΜΟΚΟΠ- INSPIRES, Athens, 9 February 2015
- European workshop *Resilience and inclusive labour markets in Europe*, ΚΕΚΜΟΚΟΠ- INSPIRES, Athens, 5-6 November 2015
- Séminaire Euro-méditerranéen *Gouvernance des crises économiques et dynamiques d’utilisation des terres dans les zones agricoles et péri-urbaines : Investissements à grande échelle, pressions foncières et conflits sociaux et environnementaux*, IAM Montpellier- INRA- ΚΕΚΜΟΚΟΠ, Athènes, 16-17.11.2014

Χ. ΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
ΟΝΟΜΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΕΚ
Ανθοπούλου Θεοδοσία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Κοινωνική Γεωγραφία με έμφαση στον Ύπαιθρο Χώρο», ΦΕΚ διορισμού 814/τ.Γ’/31-8-2010.
Γράβαρης Διονύσιος	Θεωρία Κράτους και Κοινωνικής Πολιτικής ΦΕΚ διορισμού 70/ τ. Γ’ / 25-1-2008 ΦΕΚ μετάκλησης 625/τΓ/06-07-2016
Δημουλάς Κωνσταντίνος Επικ. Καθηγητής	«Κοινωνική Διοίκηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής», ΦΕΚ διορισμού 1545/τΓ/31-12-2013.

Καλτσώνης Δημήτριος Αναπλ. Καθηγητής	«Κράτος και Δίκαιο», ΦΕΚ διορισμού 599/τ.Γ/29-06-2016.
Καραμεσίνη Μαρία Καθηγήτρια	«Οικονομική της Κοινωνικής Πολιτικής με έμφαση στα Οικονομικά της Απασχόλησης», ΦΕΚ διορισμού 552/τ.Γ/30-05-2013.
Κορασίδου Μαρία Επικ. Καθηγήτρια	«Ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής», ΦΕΚ μονιμοποίησης 504/τ.γ'/27-12-2006.
Κουζής Ιωάννης Καθηγητής	«Κοινωνική Πολιτική με έμφαση στις Εργασιακές Σχέσεις», ΦΕΚ διορισμού 54/τΓ/21-01-2014.
Λελεδάκης Κανάκης Επικ. Καθηγητής	«Κοινωνιολογία με έμφαση στην Κοινωνιολογική Θεωρία», ΦΕΚ μονιμοποίησης 137/τνπδδ/10-6-2005.
Μαυρίδης Ηρακλής Επικ. Καθηγητής	«Επιστημολογία και Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών», ΦΕΚ διορισμού 76/τΓ/17-02-2015.
Μέμος Κωνσταντίνος Ε.Δ.Ι.Π.	«Πληροφορική», ΦΕΚ διορισμού 3355/τΒ/16-12-2014.
Μιχαλοπούλου Αικατερίνη Καθηγήτρια	«Μεθοδολογία και Στατιστική της Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας», ΦΕΚ διορισμού 409/τ. Γ'/10-5-2016.
Μπάγκαβος Χρήστος Αναπλ. Καθηγητής	«Δημογραφία με έμφαση στην Κοινωνική και Συγκριτική Δημογραφία», ΦΕΚ διορισμού 1094/τ.Γ/11-10-2012.
Μουσιδής Αντώνιος Καθηγητής	«Αγροτική Κοινωνιολογία», ΦΕΚ διορισμού 5/τνπδδ/14-1-2004.
Παπαδοπούλου Δέσποινα Αναπλ. Καθηγήτρια	«Κοινωνιολογία του Αποκλεισμού και της Κοινωνικής Μεταβολής», ΦΕΚ διορισμού 730/τ.Γ/12-07-2013.
Παπαθεοδώρου Χρήστος	«Κοινωνική Πολιτική», ΦΕΚ διορισμού 820/τ.Γ/13-08-2012, ΦΕΚ μετάκλησης 556/τ.Γ'/16-06-2016
Πετράκη Γεωργία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Γενική Κοινωνιολογία με έμφαση στην Κοινωνική και Επαγγελματική Κινητικότητα», ΦΕΚ διορισμού 694/τ.Γ/03-07-2013.
Πρόκου Ελένη Επικ. Καθηγήτρια	«Εκπαιδευτική Πολιτική», ΦΕΚ μονιμοποίησης 281/τ.Γ'/02-04-2015.
Ρομπόλης Σάββας Ομότιμος Καθηγητής	«Οικονομική της Κοινωνικής Πολιτικής», ΦΕΚ διορισμού 144/τνπδδ/23-8-96. Συνταξιοδοτήθηκε στις 31-8-2013.
Ρούσης Γεώργιος Ομότιμος Καθηγητής	«Διοικητική Επιστήμη και Κρατικός Μηχανισμός», ΦΕΚ διορισμού 124/τνπδδ/25-08-1992. Συνταξιοδοτήθηκε στις 8-01-2014.
Σακελλαρόπουλος Σπυρίδων Αναπλ. Καθηγητής	«Κράτος και Πολιτική Θεωρία», ΦΕΚ διορισμού 730/τ.Γ/12-07-2013.
Στρατηγάκη Μαρία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Φύλα και Κοινωνική Πολιτική», ΦΕΚ διορισμού 1335/τΓ/07-10-2014.
Συμεωνάκη Μαρία Επικ. Καθηγήτρια	«Κοινωνική Στατιστική», ΦΕΚ μονιμοποίησης 281/τ.Γ'/02-04-2015.
Τουρή Παρασκευή Ε.Τ.Ε.Π.	«Το έργο της θέσης αφορά στην υποστήριξη των εργασιών του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου, και συγκεκριμένα στην οργάνωση δραστηριοτήτων, συνεδρίων, ημερίδων και σεμιναρίων, καθώς και στη διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων και στην προώθηση συνεργασιών του Εργαστηρίου με αντίστοιχα ερευνητικά κέντρα και Α.Ε.Ι. στην Ελλάδα και το εξωτερικό.» ΦΕΚ διορισμού Γ 341 - 11.04.2016
Ψημμένος Ιορδάνης Αναπλ. Καθηγητής	«Βιομηχανική Κοινωνιολογία με έμφαση στη Μετανάστευση», ΦΕΚ διορισμού 62/τνπδδ/09-03-2006.

XI. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διδακτικά Βιβλία

Στους φοιτητές χορηγούνται δωρεάν διδακτικά βιβλία και βοηθήματα, καθώς και σημειώσεις και φάκελοι, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Πληροφορίες:
Διεύθυνση Δημοσιευμάτων

Τηλ.: 210-9201045-6, 210-9201393

Υγειονομική Περίθαλψη

Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη αναλύεται σε δικαίωμα επίσκεψης/νοσηλείας σε Δημόσια Νοσοκομεία και παροχή φαρμάκων χωρίς συμμετοχή, αφού θεωρηθούν από το Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης του Πανεπιστημίου. Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη παρέχεται και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες του Πανεπιστημίου όλων των κύκλων Σπουδών (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, Διδακτορικό Δίπλωμα) με τις ίδιες προϋποθέσεις.

Πληροφορίες:

Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης

Τηλ.: 210-9201647

Φοιτητική Μέριμνα

Το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας είναι αρμόδιο για τη σίτιση, στέγαση, την έκδοση βιβλιαρίων ασθενοείας και την Ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθενοείας (ΕΚΑΑ). Τις παραπάνω παροχές δικαιούνται οι φοιτητές για (4 χρόνια + 2) σύνολο 6 χρόνια εφόσον δεν έχουν ορκιστεί.

Πληροφορίες:

Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας

Τηλ.: 210-9201642

Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών (**Κ.Ε.ΦΟΙ.**) είναι αρμόδιο για την έκδοση των εξής πιστοποιητικών: για στρατολογική χρήση, Βεβαίωση κατάταξης πτυχιούχων σε ορκωμοσία και αναλυτική βαθμολογία σε προτυπωμένο χαρτί. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά θα χορηγούνται στους φοιτητές με την επίδειξη του βιβλιαρίου σπουδών.

Λειτουργεί καθημερινά από τις 7.30-14.30 και Τετάρτη - Πέμπτη 7.30-17.00

Τηλ.: 210-9201141-42

Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου στεγάζεται στο ισόγειο του κεντρικού, νεοκλασικού κτιρίου και εκτείνεται σε τέσσερα επίπεδα. Καταλαμβάνει έκταση 1.750 τ.μ. και διαθέτει 350 θέσεις ανάγνωσης. Στο χώρο της βιβλιοθήκης βρίσκονται τερματικά για αναζητήσεις σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (CD ROMs, on line) και στο Internet.

Ώρες λειτουργίας:

Καθημερινά εκτός Σαββάτου, Κυριακής και επισήμων αργιών από 8:00 – 20:00.

Πληροφορίες:

Βιβλιοθήκη Παντείου Πανεπιστημίου

Τηλ.: 210-9201001

Fax: 210-9248774

E-mail: libp@panteion.gr

Ιστοσελίδα: <http://library.panteion.gr>

Αθλητισμός

Το πανεπιστήμιο διαθέτει Γυμναστήριο όπου όλοι οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν σε αθλητικά προγράμματα κάτω από την επίβλεψη ειδικευμένων γυμναστών. Το Γυμναστήριο βρίσκεται στην οδό Ιπώννακτος 36, στο Νέο Κόσμο.

Πληροφορίες:

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο
Τηλ.: 210-9025717

Τμήμα Ξένων Γλωσσών

Στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών διδάσκονται αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και γερμανικά. Για τη λήψη του πτυχίου τους οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς μία (1) από τις παραπάνω γλώσσες. Για το λόγο αυτό, κατά την αρχικής τους εγγραφή, οι φοιτητές δηλώνουν την υποχρεωτική ξένη γλώσσα που επιλέγουν και έχουν τη δυνατότητα να την αλλάξουν μόνο μία (1) φορά.

Φοιτητές που έχουν πτυχίο ξένης γλώσσας μπορούν να ζητήσουν να τους χορηγηθεί ισοτιμία και να απαλλαγούν από την εκμάθηση της υποχρεωτικής γλώσσας.

Πληροφορίες:

Τμήμα Ξένων Γλωσσών

Γραφείο 310, Β' όροφος, πτέρυγα Στασινόπουλου

Τηλ.: 210-9201590, 210-9201610

Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης

Το Γραφείο Σταδιοδρομίας (Διασύνδεσης) είναι μια υπηρεσία του Παντείου Πανεπιστημίου προς τους φοιτητές και αποφοίτους του, η οποία ασχολείται με θέματα εκπαίδευσης και εργασίας. Το Γραφείο Σταδιοδρομίας βρίσκεται στο ισόγειο του νέου κτιρίου

Πληροφορίες:

Γραφείο Σταδιοδρομίας (Διασύνδεσης)

Τηλ.: 210-9201097

Υποτροφίες επίδοσης και βραβεία

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) χορηγεί υποτροφίες και βραβεία σε φοιτητές-σπουδαστές που διακρίθηκαν στις εξετάσεις: α) εισαγωγής στα Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή β) επίδοσης στα Εξάμηνα Σπουδών κάθε ακαδημαϊκού έτους με επιτυχία στο σύνολο των μέγιστων μαθημάτων που μπορούν να δηλώσουν ανά έτος.

Το ύψος της υποτροφίας καθορίζεται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΚΥ. Κάθε χρόνο η Γραμματεία του Τμήματος εκδίδει σχετική ανακοίνωση με τα ονόματα των υποψηφίων υποτρόφων και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν.

Χρήσιμα τηλέφωνα

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Διεύθυνση Δημοσιευμάτων	210-9201046
Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης	210-9201647
Ιατρείο	210-9201648
Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.	210-9201642
Βιβλιοθήκη	210-9201001
Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο	210-9025717
Τμήμα Ξένων Γλωσσών	210-9574842
Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης	210-9201097
Θυρωρείο – Φυλάκιο	210-9219715
Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών	2109201141-1142

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΑΛΛΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	210-9201047
Δημόσιας Διοίκησης	210-9201067
Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού	210-9201062
Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	210-9201425
Ψυχολογίας	210-9201057
Κοινωνιολογίας	210-9201075
Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας	210-9201043
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών	210-9201042

**XII. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ
2016- 2017**

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017

A. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ)

Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Η.Μαυρίδης	ΕΣ1	510002	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ1	510071	Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ1	510112	Κοινωνιολογία της κοινωνικής μεταβολής	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ1	510136	Πολιτική θεωρία και κράτος Ι	3
Ι. Κουζής	ΕΣ1	510164	Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικά δικαιώματα	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ1	510165	Θεωρητικές προσεγγίσεις της εργασίας και της απασχόλησης.	3
Μ. Συμεωνάκη	ΕΣ2	510008	Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική	3
Μ.Συμεωνάκη	ΕΣ2	510014	Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ2	510024	Μέθοδοι σχεδιασμού, ελέγχου και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής	3
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ2	510089	Κλασικές κοινωνικές θεωρίες	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ2	510099	Κοινωνική ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός	3
Θ. Ανθοπούλου	ΕΣ2	510116	Εισαγωγή στην κοινωνική και οικονομική γεωγραφία	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ3	510007	Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών	3

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017

B. Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)

Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Α. Πασσάς	ΕΣ3	510072	Η οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ3	510077	Υγεία και υγειονομική πολιτική στη νεώτερη Ελλάδα	3
Α. Μωυσίδης Θ. Ανθοπούλου	ΕΣ3	510123	Γεωγραφία της υπαίθρου	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ3	510130	Θέματα νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ3	510145	Κοινωνιολογία της εργασίας Ι: βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ3	510148	Θεωρίες της παγκοσμιοποίησης	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ3	510157	Συνταγματική Ιστορία Ι	3
Δ. Τελώνη ΠΔ 407/80	ΕΣ3	510169	Κοινωνική εργασία και εφαρμογές	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ3	510170	Πολιτική οικονομία	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ3	510171	Κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές πλευρές της Ελλάδας της κρίσης.	3
Ι.Ψημμένος	ΕΣ3	510166	Κοινωνική προστασία χαμηλού κύρους και υπηρετικά επαγγέλματα	3

Ε. Καμπούρη ΠΔ 407/80	ΕΣ4	510058	Φύλο και απασχόληση	3
Γ. Πετράκη	ΕΣ4	510093	Κοινωνιολογία της εργασίας II: μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία	3
Ι. Κουζής	ΕΣ4	510095	Συνδικάτα και συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ4	510140	Συγκριτική εκπαιδευτική πολιτική	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ4	510141	Διά βίου εκπαίδευση	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ4	510172	Κράτος, αγορά εργασίας και πολιτικές απασχόλησης	3
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Γ. Σεμινάρια				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Σεμιναρίου	ΔΜ
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ3	510410	Άτομο και κοινωνία	3
Κ. Μέμος	ΕΣ3	510425	Εισαγωγή στην Πληροφορική	3
Κ. Μέμος	ΕΣ3	510428	Ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας	3
Α. Μουσιδής	ΕΣ3	510434	Κοινωνική ιστορία του αγροτικού χώρου	3
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ4	510401	Πληροφορική: SPSS I	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ4	510429	Θεωρητική και εμπειρική ανάλυση της οικονομικής ανισότητας	3
Α. Μιχαλοπούλου	ΕΣ4	510430	Statistical Methods in Social Research I	3
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Δ. Εργασίες				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Είδος Εργασίας	ΔΜ
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Ε. ΜΕΤ (Μαθήματα εκτός Τμήματος)				
Ως μαθήματα ΜΕΤ αναγνωρίζονται όλα τα διδασκόμενα μαθήματα όλων των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου.				

Το πρόγραμμα σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο είναι ως εξής:

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
ΣΤ. Πρακτική Άσκηση				
ΥΠΕΥΘΥΝΗ		Κωδικός		ΔΜ
Γεωργία Πετράκη		510600	Πρακτική άσκηση*	

* Οι διδακτικές μονάδες υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου και δεν δηλώνεται στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων ΧΕ αλλά υποβάλλεται αίτηση στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης.

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
-------------------------------------	--	--	--	--

A. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ)				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Α. Μωυσίδης Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ1	510004	Εισαγωγή στη νεοελληνική κοινωνία	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ1	510016	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής Ι	3
Ι. Κουζής - Κ. Δημουλάς	ΕΣ1	510053	Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική πολιτική	3
Χ. Ασημόπουλος	ΕΣ1	510117	Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ1	510147	Πολιτική θεωρία και κράτος ΙΙ	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ1	510167	Εκπαίδευση και κοινωνία	3
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ2	510022	Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική	3
Χ. Μπάγκαβος	ΕΣ2	510027	Εισαγωγή στη δημογραφία	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ2	510030	Κοινωνική και επαγγελματική κινητικότητα	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ2	510043	Οικονομικά της κοινωνικής πολιτικής	3
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ2	510119	Σύγχρονες κοινωνικές θεωρίες	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ2	510168	Δίκαιο, Κοινωνία και Κοινωνική Πολιτική	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ3	510017	Θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας	3

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
B. Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Ι. Ψημμένος	ΕΣ3	510020	Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ3	510013	Αγροτικός χώρος και αγροτική πολιτική στη σύγχρονη Ελλάδα	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ3	510029	Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ3	510037	Φύλο και κοινωνική πολιτική	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ3	510039	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής ΙΙ	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ3	510045	Ανισότητα, φτώχεια και κοινωνική προστασία	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ3	510055	Διεθνείς οργανισμοί, Ευρωπαϊκή Ένωση και κοινωνική πολιτική	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ3	510075	Κοινωνικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ3	510100	Στεγαστική πολιτική και κοινωνικές ανισότητες	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ3	510155	Σύγχρονο ελληνικό πολιτικό σύστημα	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ3	510158	Συνταγματική Ιστορία ΙΙ	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ3	510173	Κοινωνική Πολιτική ως Κρατική Πολιτική	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ3	510174	Κοινωνική δομή και οργάνωση της Κύπρου: Πολιτική, Οικονομία, Διεθνείς Σχέσεις	3
Ι. Κουζής	ΕΣ4	510096	Σύγχρονες τάσεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων	3
Ι. Κουζής	ΕΣ4	510097	Θεσμοί εργατικής συμμετοχής και κοινωνικός διάλογος	3
Θ. Ανθοπούλου	ΕΣ4	510124	Αστική γεωγραφία	3
Α. Μωυσίδης	ΕΣ4	510125	Ύπαιθρος και τοπική ανάπτυξη	3

Θ. Ανθοπούλου				
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ4	510142	Στατιστική συμπερασματολογία	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ4	510153	Θεμελιώσεις της κοινωνικής πολιτικής: Θεωρίες δικαιοσύνης, ισότητας και δικαιωμάτων	3
2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Γ. Σεμινάρια				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Σεμιναρίου	ΔΜ
Κ. Μέμος	ΕΣ3	510426	Εισαγωγή στην Πληροφορική	3
Μ. Συμεωνάκη	ΕΣ4	510408	Πληροφορική: SPSS II	3
Χ. Μπάγκαβος	ΕΣ4	510409	Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος)	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ4	510423	Κοινωνική διοίκηση και εφαρμογές προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ4	510424	Κράτος & Δίκαιο στον 21ο αιώνα	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ4	510427	Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου	3
Κ. Μέμος	ΕΣ4	510431	Τα αποθεματικά της κοινωνικής ασφάλισης και η διαχείρισή τους	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ4	510432	Ειδικά θέματα της θεωρίας του Κράτους	3
Μ. Συμεωνακη	ΕΣ4	510433	Statistical Methods in Social Research II	3

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Δ. Εργασίες				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Είδος Εργασίας	ΔΜ
	ΕΣ4	510499	Πτυχιακή Εργασία	9
2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Ε. ΜΕΤ (Μαθήματα εκτός Τμήματος)				
Ως μαθήματα ΜΕΤ αναγνωρίζονται όλα τα διδασκόμενα μαθήματα όλων των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου.				
1. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
ΣΤ. Πρακτική Άσκηση				
ΥΠΕΥΘΥΝΗ		Κωδικός		ΔΜ
Γεωργία Πετράκη		510601	Πρακτική άσκηση*	

*Οι διδακτικές μονάδες υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου και δεν δηλώνεται στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων ΕΕ αλλά υποβάλλεται αίτηση στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Οι πρωτοετείς φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 και στο εξής αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν εκατόν πενήντα (150) ΔΜ, από τις οποίες οι εβδομήντα οκτώ (78) θα είναι από ΥΠ μαθήματα και οι εβδομήντα δύο (72) από μαθήματα ΕΠ.
- Οι ΔΜ υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΠ) στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο φοιτητής κατοχυρώνονται και δε μεταβάλλονται σε περιπτώσεις μεταγενέστερης μεταβολής των ΔΜ ή της κατηγορίας του μαθήματος. Σε περίπτωση κατάργησης ή αντικατάστασης ΥΠ μαθήματος στο οποίο απέτυχε οριστικά, ο φοιτητής υποχρεούται

να συμπληρώσει τις ελλείπουσες ΔΜ με ΔΜ μαθημάτων της ίδιας κατηγορίας του νέου προγράμματος.

- **Η δήλωση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική στη έναρξη του εξαμήνου ανεξάρτητα από το έτος φοίτησης..**
- **Οι φοιτητές στο πρώτο έτος σπουδών τους πρέπει να δηλώσουν υποχρεωτικά τα 12 ΥΠ μαθήματα που διδάσκονται σε αυτό.**
- **Ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα τα οποία δηλώνονται για πρώτη φορά, δε θα ξεπερνάει τις δεκαοκτώ (18) ΔΜ για τα εξάμηνα Α' και Β', τις είκοσι μία (21) ΔΜ για τα εξάμηνα Γ' έως και ΣΤ', και τις είκοσι τέσσερις (24) ΔΜ για τα εξάμηνα Ζ' και Η'.**
- **Στο δεύτερο και τρίτο έτος των σπουδών, από την αρχική εγγραφή του, ο φοιτητής δικαιούται να δηλώσει μέχρι πέντε (5) επαναλαμβανόμενα μαθήματα κατά εξάμηνο. Στο τέταρτο έτος των σπουδών του, ο φοιτητής μπορεί να δηλώσει μέχρι οχτώ (8) επαναλαμβανόμενα μαθήματα. Μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου σπουδών, ο φοιτητής μπορεί ελεύθερα να δηλώσει επαναλαμβανόμενα μαθήματα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δε θα ξεπερνούν το 50% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται στο αντίστοιχο εξάμηνο.**
- **Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510409-Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος), όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510122-Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος).**
- **Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510410-Ατομο και κοινωνία, όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510137-Ατομο και κοινωνία.**
- **Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510427-Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου, όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510151--Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου.**
- **Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510426-Εισαγωγή στην Πληροφορική, όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το σεμινάριο 510425--Εισαγωγή στην Πληροφορική και αντίστροφα.**
- **Για την επιλογή του μαθήματος 510017 (ΕΣ2) του ΕΕ είναι απαραίτητη η προηγούμενη επιτυχής εξέταση του 510071 (ΕΣ1) του ΧΕ.**
- **Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με ένα (1) μάθημα ΕΠ και εννέα (9) ΔΜ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι ο φοιτητής να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον ενενήντα (90) ΔΜ και να έχει καταθέσει δυο τουλάχιστον εργασίες (προσβάσιμες) σε μαθήματα. Η πτυχιακή εργασία εκπονείται στη διάρκεια του Η' εξαμήνου. Οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το Η' εξάμηνο σπουδών χωρίς να λάβουν πτυχίο, μπορούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία μόνο κατά τα εαρινά εξάμηνα σπουδών.**
- **Δεν υπάρχει προϋπόθεση συγκέντρωσης συγκεκριμένου αριθμού ΔΜ, προκειμένου ο φοιτητής να δηλώσει σεμινάριο ή εξαμηνιαία εργασία. Οι εξαμηνιαίες εργασίες εκπονούνται μετά το Δ' εξάμηνο σπουδών.**
- **Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) μαθημάτων αυτενέργειας (σεμινάρια, εξαμηνιαίες εργασίες, πτυχιακή εργασία) κατά εξάμηνο.**
- **Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να δηλώσει έως 8 μαθήματα ΜΕΤ καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης του**
- **Τα υποχρεωτικά μαθήματα: 510005 (ΕΣ1 έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με το 510164 (ΕΣ1) και το 510006 (ΕΣ1) έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με 510165 ΕΣ1 στο ΧΕ, το 510034 (ΕΣ1) έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με το 510167 (ΕΣ1)**
- **Για τους πρωτοετείς φοιτητές, το πρόγραμμα σπουδών κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα της φοίτησής τους είναι το εξής:**

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΥΠ)		
1ο Έτος Σπουδών – Χειμερινό Εξάμηνο (ΧΕ) – Α' εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510002	ΕΣ1	Εισαγωγή στην οργάνωση και τη δυναμική της κοινωνίας
510071	ΕΣ1	Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική
510112	ΕΣ1	Κοινωνιολογία της κοινωνικής μεταβολής
510136	ΕΣ1	Πολιτική θεωρία και κράτος I
510164	ΕΣ1	Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικά δικαιώματα
510165	ΕΣ1	Θεωρητικές προσεγγίσεις της εργασίας και της απασχόλησης
1ο Έτος Σπουδών – Εαρινό Εξάμηνο (ΕΕ) – Β' εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510004	ΕΣ1	Εισαγωγή στη νεοελληνική κοινωνία
510016	ΕΣ1	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής I
510053	ΕΣ1	Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική πολιτική
510117	ΕΣ1	Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους
510147	ΕΣ1	Πολιτική Θεωρία και κράτος II
510167	ΕΣ1	Εκπαίδευση και κοινωνία

XIII. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ²

510002

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκων: Η. Μαυρίδης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες βασικά φαινόμενα και θεσμούς του κοινωνικού κόσμου και να ευαισθητοποιηθούν σε κάποιους από τους θεμελιώδεις τρόπους σκέψης και έννοιες της κοινωνιολογίας. Στο μάθημα αυτό θα μας απασχολήσουν μια σειρά από διαφορετικές όψεις της κοινωνικής ζωής με έμφαση σε δομές και θεσμούς που είναι σημαντικοί για την κοινωνική πολιτική όπως κοινωνική διαστρωμάτωση, τάξεις, μειονότητες, οικογένεια, οργανώσεις, εξαστισμός, ΜΜΕ, εθνότητα, παρέκκλιση, κοινωνική μεταβολή, βιομηχανική κοινωνία κλπ.

Συγγράμματα: - Giddens, A., 2009. *Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Hughes M. & Kroehler C. 2014. *Κοινωνιολογία: Οι βασικές έννοιες*. Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

² Η αναλυτική παρουσίαση των μαθημάτων ακολουθεί αύξουσα σειρά με βάση τον κωδικό του κάθε μαθήματος.

Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510004

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος-Αντ. Μωυσίδης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθεί στους φοιτητές μια συνοπτική αλλά όσο γίνεται πιο σφαιρική και πολυεπίπεδη εικόνα του νεώτερου ελληνισμού και της συγκρότησης, της δυναμικής και της λειτουργίας της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Για το λόγο αυτό εξετάζονται ζητήματα όπως η πορεία της συγκρότησης του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα μέχρι σήμερα, η εξέλιξη του ελληνικού πληθυσμού, η ανακατανομή του στον χώρο και ο Εξαστισμός της χώρας, η Εκκλησία της Ελλάδος και η σχέση της με το Κράτος, ο ελληνισμός της διασποράς, όψεις του νεοελληνικού πολιτισμού κλπ.

Συγγράμματα: - Μωυσίδης, Α., Σακελλαρόπουλος, Σ., επιμ., 2010. *Η Ελλάδα στον 19ο και 20ο αιώνα*. Αθήνα: Τόπος.
- Κρεμμυδάς, Β., 1999. *Εισαγωγή στη νεοελληνική οικονομία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510005

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Διδάσκουσα: Μ. Καραμεσίνη

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεμελιωδών οικονομικών γνώσεων για την κατανόηση της λειτουργίας του οικονομικού συστήματος και των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονοι οικονομικοί σχηματισμοί. Το μάθημα πραγματεύεται τις θεμελιώδεις οικονομικές έννοιες και το περιεχόμενο της οικονομικής επιστήμης, το κύριο οικονομικό πρόβλημα καθώς και το οικονομικό κύκλωμα και τις λειτουργίες του οικονομικού συστήματος. Πραγματεύεται επίσης το ρόλο του Κράτους, το Δημόσιο Τομέα, τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τις τιμές και τις μορφές αγοράς, τον προσδιορισμό του εισοδήματος, τη νομισματική ανάλυση και τον πληθωρισμό, τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις και την οικονομική ανάπτυξη καθώς και τις σχέσεις μεταξύ οικονομικής μεγέθυνσης και οικονομικής ανάπτυξης.

Συγγράμματα: - Γεωργακόπουλος, Θ., Λιανός Θ., Μπένος, Θ., Τσεκούρας, Γ., Χατζηπροκοπίου, Μ. και Χρήστου, Γ., 2005. *Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία*. Αθήνα: Μπένος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510006

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Διδάσκων: Α. Μωυσίδης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τα σημαντικότερα στάδια της ιστορικής πορείας διαμόρφωσης της σύγχρονης Ευρώπης και μέσα απ' αυτή να εξοικειωθούν με την ανάλυση των διαδικασιών μετάβασης από τις προκαπιταλιστικές μορφές κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης στην καπιταλιστική. Με βάση το στόχο αυτό θα εξεταστούν ζητήματα που αναφέρονται στη γέννηση και τη μορφολογία του Φεουδαρχισμού, στα αίτια τη διαδικασία και τις μορφές μετάβασης στον Εμποροκρατισμό και στη συνέχεια στον Καπιταλισμό με αναφορές σε εθνικά παραδείγματα, στις διάφορες φάσεις της αποικιοκρατικής επέκτασης του ευρωπαϊκού χώρου, στη βιομηχανική επανάσταση και τη γέννηση των εθνικών κρατών, στους εθνικούς ανταγωνισμούς και την κρίση του συστήματος μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Συγγράμματα: - Tuma, E., 1996. *Ευρωπαϊκή οικονομική ιστορία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Clough, S. και Rapp, R., 1980. *Ευρωπαϊκή οικονομική ιστορία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510007

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Διδάσκων: Η. Μαυρίδης

ΥΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια πρώτη προσέγγιση σε βασικά ζητήματα της επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών. Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στην επιστημολογία γενικά, θα δώσουμε έμφαση στις κοινωνικές επιστήμες και στο επιστημολογικό τους υπόβαθρο. Θα εξετάσουμε μια σειρά από διαφορετικές θεματικές και προβλήματα που θέτουν οι κοινωνικές επιστήμες και θα διαβάσουμε κείμενα επιστημολογίας μιας σειράς στοχαστών από διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Συνολικά θα επιχειρήσουμε να δώσουμε απαντήσεις σε σημαντικά επιστημολογικά ζητήματα όπως η διαφορά φυσικών και κοινωνικών επιστημών, σχετικισμός και δογματισμός, ιστορικότητα της επιστήμης, κριτήρια σύγκρισης μεταξύ διαφορετικών θεωριών, κριτήρια εγκυρότητας της επιστήμης, σκοποί των κοινωνικών επιστημών, «καθολικότητα» της αλήθειας, περιγραφή – ερμηνεία - κανονιστικότητα, αξιολογικές κρίσεις και «ουδετερότητα» της επιστήμης κ.α.

Συγγράμματα: - Κουζέλης, Γ. και Ψυχοπαίδης, Κ. (επιμ.), 1996. *Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών*: Νήσος.

- Hollis, M., 2005. *Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών*. Αθήνα: Κριτική.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται εάν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του 1^{ου} και 2^{ου} έτους σπουδών – συνιστάται για φοιτητές του 3^{ου} έτους σπουδών και άνω.

510008

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές στατιστικές έννοιες και μεθόδους ανάλυσης των δεδομένων που απαιτεί η διαδικασία των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα περιγραφικής στατιστικής: ανάλυση μιας μόνο μεταβλητής, κατανομές συχνοτήτων, μέτρα κεντρικής τάσης, θέσης, διασποράς και σύνοψης, κανονική κατανομή, ανάλυση δύο μεταβλητών και ζητήματα συνάφειας.

- Συγγράμματα:
- Diamond, I. και Jefferies, J., 2006. *Αρχίζοντας τη στατιστική: Μια εισαγωγή για τους κοινωνικούς επιστήμονες*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Καλαματιανού, Α., 2003. *Κοινωνική στατιστική: Μέθοδοι μονοδιάστατης ανάλυσης*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

- Παρατηρήσεις:
- Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές παρακολουθήσουν παράλληλα και το μάθημα 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών.

510013

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκων: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις σημαντικότερες μορφές παρέμβασης του Κράτους στην πορεία διαμόρφωσης της κοινωνίας και οικονομίας του αγροτικού χώρου καθώς και τις δομές του χώρου και την εξέλιξή τους στη μεταπολεμική περίοδο. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν: το ζήτημα των Εθνικών Γαιών, το Θεσσαλικό Ζήτημα και η μεγάλη γαιοκτησία, η αγροτική μεταρρύθμιση και ο ρόλος του κράτους στη διαμόρφωση των υποδομών για την αγροτική ανάπτυξη, όπως η θεσμική αγροτική πίστη, η θέση του αγροτικού τομέα στο μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης και στην εθνική οικονομία και τέλος η μορφολογία του αγροτικού χώρου στη μεταπολεμική περίοδο και ειδικότερα οι έγγειες σχέσεις οι μεταβολές στη σύνθεση της παραγωγής, ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, η

δομή του πληθυσμού και οι μεταβολές του καθώς και τα χαρακτηριστικά και εξελίξεις της απασχόλησης.

Συγγράμματα: OXI
Σημειώσεις: NAI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη διαδικασία των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης (social surveys) και η απόκτηση γνώσεων για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεσή τους. Το μάθημα πραγματεύεται τη διατύπωση του προβλήματος της έρευνας, το σχεδιασμό των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης, τα ζητήματα της μέτρησης στις κοινωνικές έρευνες, τις μεθόδους συλλογής των δεδομένων, την επεξεργασία, ανάλυση και ερμηνεία τους, τις μεθόδους των κλιμάκων μετρήσεως στάσεων, την κατασκευή και αξιολόγησή τους.

Συγγράμματα: - Robson, C., 2007. *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Φίλιας, Β., επιμ., 1997. *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510016

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Ι

Διδάσκων: Μ. Κορασίδου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Το μάθημα εξετάζει τις βασικές διαστάσεις του κοινωνικού ζητήματος και τις μορφές που προσλαμβάνει η κοινωνική πολιτική στα πλαίσια των νέων δυτικών κοινωνιών που διαμορφώνονται κατά τον πρώιμο καπιταλισμό, την εξάπλωση της εκβιομηχάνισης και την ανάπτυξη των πόλεων και τη μετάβαση στον ανεπτυγμένο καπιταλισμό. Εξετάζει δηλαδή τη μεταβολή η οποία σημειώνεται στη μεσαιωνική αντίληψη για τη φτώχεια και τις μορφές κοινωνικής περίθαλψης με την επικράτηση του φιλελευθερισμού το 19ο αιώνα., την ανάπτυξη του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης κατά το 19^ο και στις αρχές του 20ου αιώνα και τη γενίκευση της κοινωνικής προστασίας και του κράτους ευημερίας κατά τον σύντομο 20^ο αιώνα.

Συγγράμματα: - Ewald, F., 2000. *Ιστορία του κράτους πρόνοιας*. Αθήνα: Gutenberg.

- Δικαίος, Κ., 2010. *Ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Δαρδάνος Ο.Ε.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις: -

510017

**ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων στην κοινωνική πολιτική και του κράτους πρόνοιας. Για το σκοπό αυτό, εξετάζονται οι παράγοντες διαμόρφωσης και ανάπτυξης του σχετικού θεωρητικού υπόβαθρου σε συνάρτηση με τις κύριες – νεωτερικές και μετανεωτερικές προσεγγίσεις από την οπτική του διεπιστημονικού χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής (φιλελευθερισμός-νεοφιλελευθερισμός, κοινωνική δημοκρατία, Μαρξισμός, Μεταδομισμός, και η θεωρητική σκέψη των κοινωνικών κινημάτων, ιδιαίτερα του φεμινιστικού, του αντιρατσιστικού, του οικολογικού και των νέων κινημάτων χρηστών των υπηρεσιών).

- Συγγράμματα: - Στασινοπούλου, Ολ., 2003. *Κράτος Πρόνοιας. Ιστορική εξέλιξη - Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΝΑΙ
 Παρατηρήσεις: - Για την επιλογή του μαθήματος, είναι απαραίτητη η επιτυχία στο προαπαιτούμενο (ΠΑ) μάθημα 510071-Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική (ΕΣ1, ΧΕ).

510020

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 3 Υποενότητα: Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση της κοινωνιολογικής σκέψης γύρω από την εξέλιξη των μεταναστευτικών φαινομένων και της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα και την Ευρώπη, τον 19^ο και 20^ο αιώνα – με έμφαση στην νεωτερική μετανάστευση και την μεταπολεμική εποχή και με ιδιαίτερη αναφορά στην Ελληνική εμπειρία. Κριτική ανάλυση των θεωρητικών προσεγγίσεων των αιτίων και των επιπτώσεων του μεταναστευτικού φαινομένου. Σύνδεση των μεταναστευτικών ρευμάτων και των θεωρητικών προσεγγίσεων με την μεταναστευτική πολιτική των χωρών αποστολής και των χωρών υποδοχής. Ανάλυση της διαφοροποίησης της μεταναστευτικής πολιτικής στον χώρο και το χρόνο. Αναφορά στα ζητήματα που διαμορφώνουν τη σύγχρονη προβληματική ως προς την μετανάστευση και τη μεταναστευτική πολιτική. Προβληματική ως προς τη μετανάστευση και τη μεταναστευτική πολιτική (λαθρομετανάστευση, ρατσισμός, αποκλεισμός, σχέση μεταξύ δημογραφικών

εξελίξεων και μετανάστευσης, Σένγκκεν) με έμφαση στην Ελληνική μεταναστευτική πολιτική.

- Συγγράμματα:
- Μουσούρου, Λ.Μ., 1991. *Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg.
 - Ψημμένος, Ι., 2004. *Μετανάστευση από τα Βαλκάνια – Κοινωνικός αποκλεισμός στην Αθήνα*. Β' έκδ. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510022

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ: ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές γνώσεις για ζητήματα δειγματοληψίας που απαιτούνται για τη διεξαγωγή και εκτέλεση των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης. Το μάθημα αυτό πραγματεύεται ζητήματα δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας: στοιχεία θεωρίας πιθανοτήτων, η συνθήκη για δειγματοληψία πιθανοτήτων, το δειγματοληπτικό πλαίσιο, απλή τυχαία, συστηματική και στρωματοποιημένη δειγματοληψία, δειγματοληψία συστάδων, μη τυχαία δειγματοληψία, δειγματοληπτικά και μη δειγματοληπτικά σφάλματα, το μέγεθος του δείγματος και οι μη αποκρίσεις.

- Συγγράμματα:
- Μιχαλοπούλου, Αικ., 2004, *Στην αυτοκρατορία των ενδείξεων: Η ιστορία της δειγματοληπτικής πρακτικής στην Ελλάδα*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ρίτσαρντσον, Σ.Κ., και Βασίλαινας, Α., 1999, *Εισαγωγή στη στατιστική επιστήμη*, Αθήνα: Κάκτος.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008) και (510014).

510024

ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συνδυάσουν τη θεωρία της Κοινωνικής Πολιτικής και την πρακτική εφαρμογή της για κοινωνική ανάπτυξη. Το μάθημα πραγματεύεται τη θεμελίωση του κοινωνικού σχεδιασμού στη σημερινή πραγματικότητα, τη σχέση της Κοινωνικής Πολιτικής και του κοινωνικού σχεδιασμού, τον εννοιολογικό προσδιορισμό και τα είδη του κοινωνικού

σχεδιασμού. Επίσης, αναλύονται οι διεθνείς και Ελληνικές εμπειρίες κοινωνικού σχεδιασμού, αποτυπώνεται η διαδικασία του κοινωνικού σχεδιασμού, δηλαδή οι φάσεις και τα στάδιά του. Αντίστοιχα, διερευνάται η αξιολόγηση στο σημερινό κόσμο δηλαδή, η αναγκαιότητα και δεοντολογία, η χρήση και κατάχρησή της, οι τάσεις που επικράτησαν την τελευταία τριακονταετία, οι εμπειρίες αξιολόγησης από διάφορες χώρες και την Ελλάδα. Επίσης, αναλύονται το περιεχόμενο και οι διαδικασίες της αξιολόγησης, όπως και οι χρησιμοποιούμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση. Τέλος, παρουσιάζονται αναλυτικά παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο για το σχεδιασμό και την αξιολόγηση.

- Συγγράμματα: - Κασσιμάτη, Κ., 2002. *Κοινωνικός σχεδιασμός και αξιολόγηση: Μέθοδοι και πρακτικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ιατρίδης, Ι., 1990. *Σχεδιασμός κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510027

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις βασικές αρχές της μελέτης του πληθυσμού και να τους δώσει τη δυνατότητα να επισημάνουν τους κοινωνικούς παράγοντες που διαμορφώνουν τα δημογραφικά φαινόμενα και τις επιδράσεις που ασκούν στη δομή και τις λειτουργίες της κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται τα κύρια δημογραφικά φαινόμενα (γεννητικότητα, θνησιμότητα και μετανάστευση) και οι παράγοντες που τα προσδιορίζουν, οι βασικές θεωρίες για τον πληθυσμό, η ιστορική διάσταση της εξέλιξης του πληθυσμού της Ευρώπης καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά των δημογραφικών μεταβολών και των προοπτικών του πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης γίνεται μια πρώτη αναφορά στις κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις διαχρονικές δημογραφικές αλλαγές.

- Συγγράμματα: - Τσαούσης, Δ.Γ., 1997. *Κοινωνική δημογραφία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ταπεινός, Γ.Φ., 2002. *Δημογραφία*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510029

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του θεσμού της οικογένειας από την επιστημονική σκοπιά της κοινωνικής πολιτικής. Στο πρώτο

μέρος του μαθήματος δίνεται έμφαση στις βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της οικογένειας και αναλύεται ο ρόλος, οι λειτουργίες και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο θεσμός στη σύγχρονη εποχή. Στόχος είναι να γίνουν κατανοητές οι διαφορές και οι συγκλίσεις των προσεγγίσεων καθώς και να ενταχθούν η ρητορική και οι πολιτικές που στοχεύουν στην οικογένεια σε συγκεκριμένα θεωρητικά πλαίσια. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην ανάλυση της μεταναστευτικής οικογένειας. Στόχος είναι η κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των μεταναστών στα πλαίσια της εργασίας τους και της οικονομικής κρίσης, καθώς και η θωράκιση του θεσμού μέσα από συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Θα προσδιοριστούν από τον/την διδάσκοντα
-
Σημειώσεις: -
Φάκελος: -
Παρατηρήσεις:

510030

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διδάσκουσα: Ι. Ψημμένος

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της λειτουργίας της κοινωνίας και οι διαδικασίες μετασχηματισμού της μέσα από την Κινητικότητα. Το μάθημα πραγματεύεται τον εννοιολογικό προσδιορισμό και τις μορφές της Κινητικότητας, τη κοινωνική διαστρωμάτωση και τη σύνδεσή της με την Κοινωνική Κινητικότητα, την εργασία και το επάγγελμα ως συνιστώσες της Κινητικότητας, την Κοινωνική Κινητικότητα σε θεωρητικό και εφαρμοσμένο επίπεδο, τις κοινωνικές διαρθρώσεις και Κινητικότητα στην Ελλάδα, προσδιοριστικούς παράγοντες και συνέπειες της Κοινωνικής Κινητικότητας, τη μέτρηση της Κινητικότητας και μεθοδολογικά προβλήματα.

Συγγράμματα: - Κασιμάτη, Κ., 2001. *Δομές και ροές: το φαινόμενο της κοινωνικής και επαγγελματικής κινητικότητας*. Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510034

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Διδάσκουσα: Μ. Καραμεσίνη

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεμελιωδών οικονομικών γνώσεων για την κατανόηση της θέσης και του ρόλου των Δημόσιων Οικονομικών στην λειτουργία του οικονομικού συστήματος καθώς και της δραστηριότητας των Δημόσιων Επιχειρήσεων και

Οργανισμών. Το μάθημα πραγματεύεται τα Δημόσια Οικονομικά και τη λειτουργία του οικονομικού συστήματος, το δημόσιος τομέα της οικονομίας, τις οικονομικές λειτουργίες του κράτους, τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τις δημόσιες δαπάνες, τα δημόσια έσοδα, τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και οργανισμούς, τα Δημόσια Οικονομικά της τοπικής αυτοδιοίκησης και τις δημοσιονομικές πλευρές της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συγγράμματα: - Γεωργακόπουλος, Θ., 2005. *Εισαγωγή στη δημόσια οικονομική*. Αθήνα: Μπίλιας.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510037

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος 3 Υποενότητα: Φύλο, Οικογένεια

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την έννοια του φύλου και των έμφυλων σχέσεων ιεραρχίας έτσι ώστε να γίνει κατανοητή η έμφυλη διάσταση του κράτους πρόνοιας και των δημόσιων παρεμβάσεων στους βασικούς τομείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Το μάθημα αναλύει τις θεωρητικές προσεγγίσεις του κράτους πρόνοιας με την οπτική του φύλου και διερευνά τον τρόπο με τον οποίον τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής επιδρούν διαφορετικά στην καθημερινή ζωή των ανδρών και των γυναικών. Έμφαση δίνεται στις πολιτικές που αφορούν την οικογένεια, την μισθωτή εργασία, την κοινωνική ασφάλιση, την μετανάστευση, την οργάνωση της φροντίδας των εξαρτημένων ατόμων και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Συγγράμματα: - Στρατηγάκη, Μ., 2007. *Το φύλο της κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510071-Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική.
Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510039

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ II

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα σημαντικότερα πορίσματα των πρόσφατων ερευνών της ελληνικής ιστοριογραφίας σχετικά με ζητήματα κοινωνικής πολιτικής στη νεότερη Ελλάδα (19^{ος} αιώνας-περίοδος Μεσοπολέμου). Τα ειδικότερα ζητήματα που εξετάζονται είναι η

φτώχεια και η Κοινωνική Πρόνοια, το εργατικό ζήτημα, ο συνδικαλισμός και η κοινωνική ασφάλιση, η γυναικεία και παιδική εργασία, το φεμινιστικό κίνημα, το προσφυγικό ζήτημα.

- Συγγράμματα:
- Κορασίδου, Μ., 2000. *Οι άθλιοι των Αθηνών και οι θεραπευτές τους. Φτώχεια και φιλανθρωπία στην ελληνική πρωτεύουσα τον 19^ο αιώνα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
 - Γιαννιτσιώτης, Γ., 2006. *Η κοινωνική ιστορία του Πειραιά. Η συγκρότηση της αστικής τάξης (1860-1910)*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΝΑΙ
- Παρατηρήσεις: -

510043

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εισάγει τους φοιτητές στον τρόπο χρήσης οικονομικών μεθόδων στη διερεύνηση και ερμηνεία θεμάτων που σχετίζονται με την Κοινωνική Πολιτική. Θα αναφερθούν κυρίως οι βασικοί προβληματισμοί που αναπτύχθηκαν στο ευρύτερο πλαίσιο της νεοκλασικής σκέψης, παρέχοντας - όπου είναι σκόπιμο - αναφορές σε άλλες θεωρητικές προσεγγίσεις, και ενθαρρύνοντας έτσι την κριτική προσέγγιση των διαπραγματευόμενων ζητημάτων. Η νεοκλασική οικονομική σχολή χαρακτηρίζεται συχνά ως συμβατική ή καθιερωμένη (conventional), ως κυρίαρχη (mainstream) ή ακόμα και ως ορθόδοξη (orthodox) κλπ. Αυτοί οι επιθετικοί προσδιορισμοί δεν συνεπάγονται μια καθολική αποδοχή της ορθότητας των νεοκλασικών θεωρημάτων. Σηματοδοτούν μόνο την κυριαρχία της σχολής αυτής στην σύγχρονη πανεπιστημιακή διδασκαλία και έρευνα. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι και η νεοκλασική θεωρία δεν αποτελεί μία συμπαγή ενότητα. Εύκολα διακρίνει κανείς διαφορετικές προσεγγίσεις ή και αντιθέσεις στην ανάλυση επιμέρους ζητημάτων.

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα εισαχθούν στην εφαρμογή συγκεκριμένων οικονομικών επιχειρημάτων, στο πλαίσιο των εναλλακτικών θεωρητικών «παραδειγμάτων», στην ανάλυση ζητημάτων που αφορούν (ή σχετίζονται με) την Κοινωνική Πολιτική. Συχνά, τα ζητήματα αυτά αποτελούν εξειδικευμένα τμήματα της οικονομικής ανάλυσης που συνήθως διδάσκονται σε προχωρημένο επίπεδο, με τη χρήση απαιτητικών τεχνικών. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού αποφεύγεται, όσο είναι δυνατόν, η χρησιμοποίηση τέτοιων τεχνικών και φορμαλισμών. Αντίθετα δίδεται έμφαση στην θεμελίωση και την εξαγωγή των βασικών επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στην ανάλυση επιμέρους θεμάτων της Κοινωνικής Προστασίας. Στόχος είναι η δημιουργία των κατάλληλων ερεθισμάτων για μία κριτική προσέγγιση του ιδιαίτερου στίγματος που δίνει η οικονομική επιστήμη στο ρολό της Κοινωνικής Πολιτικής.

- Συγγράμματα:
- Stiglitz, J., 1992. *Οικονομική του δημόσιου τομέα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
 - Rosen, H. S., Gayer, T., Ράπανος, Β. Θ. & Καπλάνογλου, Γ., 2011. *Δημόσια Οικονομική. Νέα βελτιωμένη έκδοση προσαρμοσμένη στην περίπτωση της Ελλάδος*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
-

Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: ΝΑΙ(μελέτες σε ηλεκτρονική μορφή)
Παρατηρήσεις: -

510044

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Διδάσκων: Α. Μωυσίδης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές σε ειδικότερα θέματα κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης και θεσμών του αγροτικού χώρου στο εκάστοτε ιστορικό πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν θέματα που ανάγονται στην κοινωνική και οικονομική οργάνωση του ελλαδικού χώρου στην περίοδο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπως οι έγγειες σχέσεις και ο κοινοτισμός, οι κοινωνικές και παραγωγικές συλλογικότητες που αναλύονται από τον Κ. Καραβίδα (Τσελιγκάτο, Πατριά, Τσιφλίκι κλπ.), η αγροτική οικογένεια στην ιστορική της διάσταση, καθώς και οι σύγχρονες συλλογικές μορφές οργάνωσης και παρέμβασης των αγροτών, όπως οι Συνεταιρισμοί και ο ρόλος της κοινωνικής οικονομίας στην ύπαιθρο, οι Αγροτικοί Σύλλογοι και το αγροτικό διεκδικητικό και Πολιτικό Κίνημα, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και τέλος θέματα κοινωνικής ανασύνθεσης που απορρέουν από τις σύγχρονες εξελίξεις στον ελληνικό αγροτικό και ευρύτερο ύπαιθρο χώρο.

Συγγράμματα: Μωυσίδης, Α., επιμ., 2011. *Το αγροτικό κίνημα στην Ελλάδα*. Αθήνα: εκδ. Νήσος/Ινστιτούτο Πουλαντζά.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510045

ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ, ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα Γενικό

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση του επιστημονικού διαλόγου για τα ζητήματα της ανισότητας, της φτώχειας και της αποστέρησης, και η διερεύνηση βασικών διαστάσεων και πτυχών των φαινομένων αυτών σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Γίνεται κριτική παρουσίαση των βασικών-εναλλακτικών ορισμών των εννοιών της φτώχειας και της αποστέρησης και αναλύονται οι πολιτικές παρεμβάσεις (ή μη-παρεμβάσεις) στις οποίες οι αυτοί ορισμοί οδηγούν. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εναλλακτικών αυτών των ορισμών αναζητούνται στις βασικές θεωρίες της κοινωνικής οργάνωσης και στο ιδιαίτερο νόημα που αποδίδει κάθε μία από αυτές στην έννοια της ισότητας-ανισότητας. Αναλύονται ζητήματα που αφορούν την μεθοδολογική και εμπειρική διερεύνηση των κοινωνικών αυτών προβλημάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, με

βάση τα διαθέσιμα ερευνητικά ευρήματα, παρουσιάζονται και σχολιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά και η διαχρονική τάση της ανισότητας, της φτώχειας και της αποστέρησης. Επιπρόσθετα αναλύονται οι επιδράσεις των πολιτικών αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών, κυρίως στο πλαίσιο της κοινωνικής προστασίας, και διερευνάται η σύνδεση τους με το ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση της επίδρασης της κοινωνικής προστασίας στην οικονομική ανισότητα, φτώχεια και αποστέρηση. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται τόσο η συνολική επίδραση του συστήματος κοινωνικής προστασίας που έχει αναπτύξει η κάθε χώρα όσο και των επιμέρους κατηγοριών κοινωνικών δαπανών. Για τον σκοπό γίνεται συγκριτική ανάλυση των χωρών της ΕΕ ανάλογα τον τύπο κοινωνικού κράτους που έχουν αναπτύξει, με βάση τον ιδιαίτερο ρόλο που διαδραματίζουν η αγορά, το κράτος και η οικογένεια στην παροχή κοινωνικής προστασίας. Παράλληλα συζητείται και ο όρος «Κοινωνικός Αποκλεισμός» που υιοθετήθηκε στο τέλος της δεκαετίας του 1980 από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και κατά συνέπεια από όλα τα κράτη μέλη, ως καθοριστικό εργαλείο προσδιορισμού αλλά και αξιολόγησης των παρεμβάσεων στο χώρο της κοινωνικής πολιτικής. Τέλος διερευνάται η επίδραση των σύγχρονων κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων (οικονομική κρίση) στην ανισότητα στην φτώχεια και την αποστέρηση.

Συγγράμματα: - Βαΐτσος, Κ., 2009. *Αρχές αναπτυξιακής Οικονομικής*, Αθήνα: Κριτική.
- Πετμεζίδου, Μ., και Παπαθεοδώρου, Χ., 2004. *Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός*, Αθήνα: Εξάντας.
- Κανταντζόγλου, Ι., 2006. *Κοινωνικός αποκλεισμός: Εκτός, εντός και υπό: Θεωρητικές, ιστορικές και πολιτικές καταβολές μιας διαφορούμενης έννοιας*, Αθήνα: Σαββάλας.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος:

Παρατηρήσεις: -

510053

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Ι. Κουζής-Κ. Δημουλάς

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών αρχών πάνω στις οποίες δομείται το σύγχρονο κράτος πρόνοιας, σε συνάρτηση με τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα που το διέπουν στο πλαίσιο των διαμορφούμενων κανόνων κοινωνικής πολιτικής. Το μάθημα πραγματεύεται την εξέταση της κοινωνικής πολιτικής υπό το πρίσμα του κράτους δικαίου και του κράτους πρόνοιας και την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου ως προς ορισμένα πεδία της κοινωνικής πολιτικής (εργασιακές σχέσεις, κοινωνική ασφάλεια, ισότητα ευκαιριών, μετανάστευση, υγεία και στέγαση), υπό το φως των ασκούμενων πολιτικών σε εθνικό επίπεδο και υπό την επίδραση του διεθνούς περιβάλλοντος.

Συγγράμματα: - Βενιέρης, Δ., 2013. *Ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική και κοινωνική δικαιώματα*. Αθήνα: Τόπος.
- Παπαδοπούλου, Δ., 2012. *Κοινωνιολογία του αποκλεισμού την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού και η αδυναμία συμμετοχής στα κοινωνικά δικαιώματα υπό συνθήκες*

κρίσης. Αθήνα: Τόπος.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510054

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Το μάθημα εξετάζει τα κινήματα εκείνα που διεκδίκησαν τα αστικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα και συνέβαλαν αποφασιστικά στη διαμόρφωση των σύγχρονων δυτικών κοινωνιών. Κινήματα όπως το λουδιστικό, το χαρτιστικό, ο ουτοπικός σοσιαλισμός, το συνδικαλιστικό, το σοσιαλιστικό και εργατικό κίνημα, ο ρομαντισμός, το εθνικό κίνημα και το γυναικείο και φεμινιστικό.

Συγγράμματα: ΟΧΙ
Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510055

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων για το ρόλο που διαδραματίζουν οι Διεθνείς Οργανισμοί στην κοινωνική πολιτική. Με αφετηρία την αλληλεξάρτηση των κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες μας (ελλιπής εκπαίδευση, μετανάστευση, υγεία, παιδική φτώχεια, ανεργία, κοινωνικό ντάμπινγκ κ.ά.) και την ανάγκη συνέργειας στο διεθνές επίπεδο για τη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας αναλύεται ο θεσμικός ρόλος και οι πρωτοβουλίες των διεθνών οργανισμών στα παραπάνω ζητήματα (ΟΗΕ, Ουνέσκο, Παγκόσμια Τράπεζα, ΠΟΥ, ΔΟΕ, ΟΟΣΑ, ΠΟΕ κ.ά.). Το μεγαλύτερο μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ιδιαίτερες αναφορές στους κανόνες, τις πρωτοβουλίες και τις μεθόδους που εφαρμόζουν οι υπηρεσίες της για το σχεδιασμό και την εφαρμογή παρεμβάσεων στην κοινωνική πολιτική (Συνθήκες, Οδηγίες, Συστάσεις, Ψηφίσματα, Ανοιχτή μέθοδος Συντονισμού, Ευρωπαϊκές Στρατηγικές, Σχέδια Δράσης κ.ά.).

Συγγράμματα: - Σακελλαρόπουλος, Θ., 2003. *Υπερεθνικές κοινωνικές πολιτικές την εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Φούσκας, Β. & Δημουλάς, Κ., 2015. *Ελλάδα, παγκοσμιοποίηση και Ευρωπαϊκή Ένωση*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510056

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Διδάσκων: **Χ. Μπάγκαβος**

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Πληθυσμός

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές γνώσεις για ζητήματα μεθόδων και τεχνικών της δημογραφικής ανάλυσης. Το μάθημα πραγματεύεται τις πηγές, τη συλλογή και την επεξεργασία των δημογραφικών στατιστικών, την κατάταξη του πληθυσμού κατά ηλικία, φύλο και γενιά, τη μέτρηση και μεταβολή του μεγέθους των νοικοκυριών, τη μελέτη του κύκλου ζωής των ατόμων και των οικογενειών, την τυποποίηση και τη μέθοδο των πρότυπων πληθυσμών, τη δημιουργία και τις εφαρμογές των πινάκων επιβίωσης, τη δυναμική και τις προοπτικές του πληθυσμού καθώς και τις κύριες και παράγωγες προοπτικές (π.χ. οι προοπτικές εξέλιξης του εργατικού δυναμικού).

Συγγράμματα: - Παπαδάκης, Μ. και Τσίμπος, Κ., 2004. *Δημογραφική ανάλυση - Αρχές, μέθοδοι, υποδείγματα*. Αθήνα: Σταμούλης.
- Σιάμπος, Γ.Σ., 1993. *Δημογραφία*. Αθήνα: Το Οικονομικό.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510027-Εισαγωγή στη δημογραφία και 510069-Πληθυσμιακές μεταβολές, αγορά εργασίας και κοινωνική ασφάλιση.
- Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510058

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Διδάσκουσα: **Μ. Στρατηγάκη**

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΕΕ

Κύκλος 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της έμφυλης διάστασης της αγοράς εργασίας με έμφαση στον οριζόντιο και κάθετο επαγγελματικό διαχωρισμό, καθώς και τις διαστάσεις της απασχόλησης των γυναικών που σχετίζονται με φαινόμενα όπως είναι η μετανάστευση, η φτώχεια, η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών οργάνωσης της εργασίας κλπ. Αναλύονται οι άμεσες και έμμεσες διακρίσεις λόγω φύλου στο χώρο εργασίας (ανισότητα αμοιβών, γυάλινη οροφή, σεξουαλικές παρενοχλήσεις κλπ) καθώς και οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Επίσης, παρουσιάζονται οι πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συγγράμματα: - Maruani, M., επιμ., 2008. *Γυναίκες, Φύλο, Κοινωνίες. Τι γνωρίζουμε σήμερα*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510069

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ, ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Πληθυσμός

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σημασία των δημογραφικών αλλαγών που συντελούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και κυρίως αυτών που αφορούν στο συνολικό μέγεθος, στο ρυθμό αύξησης και στην κατά ηλικία και φύλο διάρθρωση του πληθυσμού, για τις ανισορροπίες της αγοράς εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Το μάθημα πραγματεύεται τη σχέση μεταξύ πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας και μεταβολών στο μέγεθος και την κατά ηλικία και φύλο διάρθρωση του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, εξετάζονται οι δημογραφικοί παράγοντες που σχετίζονται με τα επίπεδα απασχόλησης και ανεργίας και αναλύεται ο ρόλος δημογραφικής γήρανσης στη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Συγγράμματα: - Μπάγκαβος, Χ., 2003. *Δημογραφικές μεταβολές, αγορά εργασίας και συντάξεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σακέλλης, Γ., 2001. *Πληθυσμός και εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα*. Αθήνα: Μπένος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510027-Εισαγωγή στη δημογραφία.

510071

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι μία εισαγωγική παρουσίαση της κοινωνικής πολιτικής ως διεπιστημονικού αντικειμένου και ως σύνολο πεδίων κοινωνικής παρέμβασης. Χωρίζεται σε δύο βασικές ενότητες. Η πρώτη περιλαμβάνει ζητήματα εννοιολόγησης, οριοθέτησης, στόχων και χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής, ειδικότερες βασικές έννοιες (κοινωνικές ανάγκες, κοινωνικά προβλήματα, κοινωνικά δικαιώματα, κ.λπ.). Στη δεύτερη παρουσιάζονται τα κρατούντα μοντέλα άσκησης κοινωνικής πολιτικής στην ιστορική τους εξέλιξη και σε σύνδεση με κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, ιδεολογικά ρεύματα και πολιτισμικές διαφοροποιήσεις, σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με αναφορά στη σχέση κράτους πρόνοιας, αγοράς, οικογένειας και εθελοντισμού καθώς και σε διαφορετικούς φορείς μέσω των οποίων ασκούνται οι επί μέρους πολιτικές.

- Συγγράμματα: - Spicker, P., 2004. *Το κράτος πρόνοιας – Μια γενική θεώρηση*. Αθήνα: Διόνικος.
 - Βενιέρης, Δ., 2015. *Κοινωνική πολιτική. Έννοιες και σχέσεις*. Αθήνα: Τόπος.
- Σημειώσεις: NAI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -

510072

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Διδάσκων: Α. Πασσάς

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του φαινομένου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στον ιστορικό χρόνο, η εξοικείωση των φοιτητών με τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαρκής ενημέρωση ως προς τις σύγχρονες εξελίξεις (λ.χ. Συνθήκη της Λισσαβόνας). Το μάθημα πραγματεύεται: 1. Ιστορικά προλεγόμενα και θεωρίες της ολοκλήρωσης: Από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στόχοι σκοποί και μέθοδος της ενοποιητικής διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. 2. Οργάνωση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Τα τρία βήθρα (πυλώνες) της Ε.Ε., η ενότητα του θεσμικού πλαισίου, αρμοδιότητες και οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το δίκαιο της Ένωσης (αρχές, πηγές, σχέσεις εθνικού και Ενωσιακού δικαίου), τα όργανα της Ένωσης και οι διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. 3. Σχέσεις κράτους και Ευρωπαϊκής Ένωσης: οργάνωση του κράτους στην εκπροσώπηση στα όργανα της Ε.Ε. και στη διαμόρφωση των Ενωσιακών πολιτικών, υλοποίηση των Ενωσιακών πολιτικών, επιλογή παραδειγμάτων πολιτικής (λ.χ κοινωνική πολιτική) με επίκεντρο το Ελληνικό παράδειγμα.

- Συγγράμματα: - Μούσης, Ν., 2011. *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, οικονομία, πολιτική*. 13^η αναθ. έκδ. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: OXI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -

510073

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Διδάσκων:

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος 3 Υποενότητα: Κοινωνική ασφάλιση και υγεία

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της συγκρότησης (οργάνωση, χρηματοδότηση, και διαχείριση) του συστήματος κοινωνικής προστασίας (κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική πρόνοια) και των σύγχρονων προβλημάτων που "επενδύουν" την λειτουργία του. Το μάθημα πραγματεύεται τις εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, το ιστορικό πλαίσιο διαμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, τις σχέσεις οικονομίας και κοινωνικής προστασίας, τις παροχές και τις ανάγκες κοινωνικής προστασίας. Πραγματεύεται επίσης τη

χρηματοοικονομική λειτουργία του συστήματος κοινωνικής προστασίας, την κρίση της κοινωνικής ασφάλισης, τη σύγχρονη πολιτική κοινωνικής προστασίας, τους όρους βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας καθώς και τη σύγκριση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Συγγράμματα: - Ρομπόλης, Σ. και Χλέτσος, Μ., 1995. *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Ρωμανιάς, Γ., 2007. *Ελληνικοί και ευρωπαϊκοί μύθοι για το ασφαλιστικό*. Αθήνα: Αδελφοί Βλάσση.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: - Δεν διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510074

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις των εκπαιδευτικών μορφών, φαινομένων και διαδικασιών, τις οποίες εφαρμόζει ο επιστημονικός κλάδος της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης στην ανάλυση των φαινομένων του πεδίου της, δηλαδή, των κοινωνικών προϋποθέσεων του εκπαιδευτικού συστήματος, των δομών και λειτουργιών του, καθώς και των κοινωνικών συνεπειών του. Παρουσιάζονται οι ακόλουθες κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης: α) η προσέγγιση του Durkheim και των σύγχρονων ντυρκεμιανών, β) η φονξιοναλιστική προσέγγιση, γ) η μαρξιστική ανάλυση, δ) η μικρο-ερμηνευτική προσέγγιση, ε) η νέα κοινωνιολογία της εκπαίδευσης και στ) η βεμπεριανή θεώρηση της εκπαίδευσης.

- Συγγράμματα: - Blackledge, D. και Hunt, B., 2004. *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Λάμνιαν Κ., 2002. *Κοινωνιολογική θεωρία και εκπαίδευση: Διακριτές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Δεν διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510075

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στη φύση της εκπαιδευτικής πολιτικής και στα εργαλεία ανάλυσης και ερμηνείας της. Έμφαση αποδίδεται στην κριτική ανάλυση ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής έναντι του ευρύτερου κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού και πολιτισμικού πλαισίου. Διερευνάται η σχέση των πολιτικών στην εκπαίδευση με το κράτος και την κοινωνία και εξετάζεται ο βαθμός που η εκπαιδευτική

πολιτική μπορεί να δράσει ως κοινωνική πολιτική. Προσεγγίζεται, επίσης, η εκπαιδευτική πολιτική των Διεθνών Οργανισμών, με έμφαση σε ζητήματα ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Σταμέλος, Γ., 2009. *Εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Διόνικος.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510076

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Διδάσκων:

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος 3 Υποενότητα: Κοινωνική ασφάλιση και υγεία

Σκοπός του μαθήματος είναι ο προσδιορισμός της έκτασης από θεωρητική και εμπειρική άποψη του πεδίου της οικονομίας της υγείας. Η κατανόηση των συστατικών στοιχείων που συγκροτούν το σύστημα υγείας. Η επισήμανση των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ του οικονομικού συστήματος και του συστήματος υγείας, η κατανόηση των ιδιομορφιών, των βασικών αρχών, των τεχνικών και των μεθόδων διοίκησης των Υγειονομικών σχηματισμών. Το μάθημα πραγματεύεται το οικονομικό σύστημα, το σύστημα υγείας, τη χρηματοδότηση, τις δαπάνες υγείας, την κατάσταση υγείας του πληθυσμού, τις πολιτικές υγείας, τις μεθόδους αξιολόγησης του συστήματος υγείας, τις ιδιομορφίες, την οργάνωση και τη λειτουργία των υγειονομικών σχηματισμών, τη χρηματοδότηση-προϋπολογισμός και το κόστος νοσηλείας καθώς και τις τεχνικές και τις μεθόδους ελέγχου της διοίκησης των υγειονομικών σχηματισμών.

Συγγράμματα: - Υφαντόπουλος, Γ., 2003. *Τα οικονομικά της υγείας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Δεν διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510077

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 3 Υποενότητα: Κοινωνική ασφάλιση και υγεία

Το μάθημα εξετάζει βασικά ζητήματα της ιστορίας της υγείας και της υγειονομικής πολιτικής στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα όπως τη δημιουργία υγειονομικών θεσμών (π.χ. λοιμοκαθαρητηρίων), την ίδρυση των πρώτων νοσοκομειακών θεσμών, την αστυνόμευση της υγείας, τις αντιλήψεις για την υγεία, τις επιδημίες και τις ασθένειες, το ζήτημα της παιδικής θνησιμότητας και την ιατρικοποίηση των οικογενειών με επίκεντρο τα παιδιά, τη συγκρότηση των γιατρών σε επαγγελματικό σώμα, την ψυχιατρική και τα ψυχιατρικά ιδρύματα.

Συγγράμματα: - Κορασίδου, Μ., 2002. *Όταν η αρρώστια απειλεί. Επιτήρηση και έλεγχος της υγείας του πληθυσμού στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*.

Σημειώσεις: Αθήνα: Gutenberg.
ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510078

ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Ιορ. Ψημμένος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 3 Υποενότητα: Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της κοινωνιολογικής σκέψης γύρω από την ηλικία και το ρόλο της ως παράγοντα διαμόρφωσης κοινωνικής πολιτικής. Η ανάλυση εστιάζει το ενδιαφέρον στο ρόλο που παίζει η ηλικία στην κοινωνική οργάνωση, των κοινωνικών κατηγοριών που προσδιορίζει (ιδιαίτερα παιδιά, νέοι, ηλικιωμένοι), των κοινωνικών κανόνων που οριοθετούν τις περιόδους της ζωής του ανθρώπου – με έμφαση στη διάσταση του φύλου. Η έννοια της γενεάς και η δυναμική αντίληψη της ηλικίας ως κοινωνικής μεταβλητής. Η σχέση μεταξύ γενεών και η κοινωνική μεταβολή. Οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις των τρόπων αντιμετώπισης της ηλικίας στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής. Σημασία του φύλου στην ως άνω αντιμετώπιση.

Συγγράμματα: - Μουσούρου, Λ.Μ., 2005. *Εισαγωγή στην κοινωνιολογία των ηλικιών και των γενεών*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510085

Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Διδάσκων: Α. Μωυσίδης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση των λόγων δημιουργίας της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ε.Ε. καθώς και των αρχών και των στόχων μέσα από τους οποίους αυτή εφαρμόστηκε, τροποποιήθηκε ή αναθεωρήθηκε, μέχρι να υπάρξει με την σημερινή αγροτοπεριβαλλοντική της διάσταση, σε κεντρικό επίπεδο, αλλά και στο πλαίσιο της ελληνικής γεωργικής πραγματικότητας. Το μάθημα αρχικά εξετάζει τους ιστορικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους που οδήγησαν στην δημιουργία της Ε.Ε. και στην διατύπωση των αρχών και των στόχων της ΚΑΠ, της πρώτης περιόδου αλλά και της περιόδου που διανύουμε. Στην κάθε περίοδο αναλύονται οι επιμέρους χρηματοδοτικές ή διαρθρωτικές πολιτικές της ΚΑΠ σε σχέση με τα βασικά προβλήματα των αγροτικών τομέων των κρατών μελών. Εξετάζονται τα πλαίσια και οι προτεραιότητες, οι διαφοροποιήσεις και οι εξαιρέσεις, οι αντιδράσεις και οι υπαναχωρήσεις, καθώς και οι συνεπαγόμενες ανισότητες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Οι ιδιαιτερότητες του ελληνικού αγροτικού χώρου συνολικά, αλλά και σε αναφορά με τις επιμέρους περιόδους της ΚΑΠ, γίνονται αντικείμενο

ξεχωριστής εξέτασης. Επισημαίνονται οι προφανείς ή διανοιγόμενες διαφορές και ανισότητες μεταξύ των περιοχών, των κοινωνικών ομάδων και των προϊόντων τόσο από «γεωργική» όσο και από «αγροτοπεριβαλλοντική» άποψη.

Συγγράμματα: OXI
Σημειώσεις: NAI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510089

ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Το μάθημα παρουσιάζει την εμφάνιση της σύγχρονης έννοιας του κοινωνικού και τους βασικούς θεματικούς άξονες πάνω στους οποίους αναπτύχθηκαν οι διάφορες κλασικές θεωρίες για τη κοινωνία. Αναφέρεται στο έργο των G. Vico, A. Comte, H. Spencer, J.S. Mill, W. Dilthey, K. Marx, E. Durkheim, M. Weber, V. Pareto, G. Simmel εστιάζοντας ιδιαίτερα στους Marx, Durkheim και Weber. Τονίζεται ο θεμελιώδης ρόλος των κλασικών στη οριοθέτηση της σκέψης για το κοινωνικό και ανιχνεύεται η επικαιρότητα που διατηρεί ακόμη το έργο τους.

Συγγράμματα: - Αντωνοπούλου, Μ., 2007. *Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Craib, I., 2009. *Κλασική κοινωνική θεωρία*. Αθήνα: Κατάρτι.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510093

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ II: ΜΕΤΑΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκουσα: Γ. Πετράκη

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Το μάθημα Κοινωνιολογία της εργασίας II: μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία, ως συνέχεια του μαθήματος Κοινωνιολογία της εργασίας I: βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση, θα εξετάσει τους μετασχηματισμούς που υφίσταται η εργασία σ' ένα περιβάλλον που συχνά ορίζεται ως μεταβιομηχανικό. Θα διερευνηθεί η σημασία της έννοιας «μεταβιομηχανική κοινωνία» και θα εξετασθούν όψεις του σημερινού εργασιακού προτύπου.

Συγγράμματα: - Πετράκη, Γ., 2008. *Νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πετράκη, Γ., επιμ., 2012. *Διεθνείς μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg.

- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 510145- Κοινωνιολογία της εργασίας I: Βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση.

510095

ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασιακές σχέσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση της έννοιας των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλιστικού φαινομένου με τους όρους που αυτό εκδηλώνεται στον ελληνικό χώρο με τις συνακόλουθες διαστάσεις του. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ιστορική και σύγχρονη πορεία του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος, ο ρόλος και η λειτουργία της συλλογικής διαπραγμάτευσης, της συλλογικής σύμβασης εργασίας και της απεργίας.

- Συγγράμματα:
- Κουζής, Ι., 2007. *Τα χαρακτηριστικά του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος: Αποκλίσεις και συγκλίσεις με τον ευρωπαϊκό χώρο*. Αθήνα: Gutenberg.
 - Κουκιάδης, Ι., 2011. *Εργατικό δίκαιο: Επιτομή*. Αθήνα/Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510096

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασιακές σχέσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση των σύγχρονων τάσεων στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων και στις συνέπειες του εν λόγω φαινομένου. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται: η αμφισβήτηση του προτύπου εργασίας που διαμορφώθηκε μεταπολεμικά στην Ευρώπη, οι παράγοντες που τη δημιουργούν, το περιεχόμενο της ευελιξίας της εργασίας ως κυρίαρχης νέας τάσης προς την κατεύθυνση ενός νέου και ευέλικτου εργασιακού προτύπου, οι κοινωνικές συνέπειες που συνεπάγεται η εξέλιξη αυτή παράλληλα με την όλη συζήτηση για τη μεταρρύθμιση ή απορρύθμιση της αγοράς εργασίας στον διεθνή ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο.

Συγγράμματα: ΟΧΙ

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510131-Εργασιακές

σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα.

510097

ΘΕΣΜΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασιακές σχέσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση της έννοιας της εργατικής συμμετοχής με τις επιμέρους μορφές με τις οποίες ιστορικά συνδέεται και του κοινωνικού διαλόγου με το περιεχόμενο που λαμβάνει στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πεδίο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται ο ρόλος της συμμετοχής των εργαζομένων στον καπιταλισμό με τα δικαιώματα και τις αρμοδιότητες με τις οποίες αυτή συνδέεται στον διεθνή χώρο και στην Ελλάδα καθώς και οι πρακτικές κοινωνικού διαλόγου, οι όροι που αυτές πραγματώνονται και η συζήτηση για τον ρόλο του διαλόγου ως μέσου επίλυσης των συλλογικών διαφορών σε σύγκριση και με τη θεωρία των κοινωνικών συγκρούσεων.

Συγγράμματα: - Szell, G., 1994. *Συμμετοχή, εργατικός έλεγχος και αυτοδιαχείριση*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Ψημμένος, Ι., 1999. *Παγκοσμιοποίηση και συμμετοχή των εργαζομένων*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510095-Συνδικάτα και συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα.

510099

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός μαθήματος είναι η εξοικείωση με την προβληματική και τη μελέτη των διαφορετικών διαστάσεων του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Επίσης η προετοιμασία για την επιστημονική προσέγγιση και την άμεση και απροκατάληπτη αντιμετώπιση των προβλημάτων που θίγουν τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Γίνεται συστηματική προσέγγιση και διερεύνηση των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και της ένταξης τόσο θεωρητικά όσο και εμπειρικά. Προσέγγιση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού. Προσέγγιση των τριών αξόνων αποκλεισμού: αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων, αδυναμία πρόσβασης στα κοινωνικά δικαιώματα και διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού. Παραδείγματα.

Συγγράμματα: - Παπαδοπούλου, Δ., 2012. *Κοινωνιολογία του αποκλεισμού την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού και η αδυναμία συμμετοχής στα κοινωνικά δικαιώματα υπό συνθήκες κρίσης*. Αθήνα: Τόπος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510100

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Διδάσκων: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην προβληματική της στεγαστικής πολιτικής και των αστικών πολιτικών του χώρου γενικότερα σε σχέση με την ανάπτυξη των φαινόμενων κοινωνικής παθολογίας, της όξυνσης και αναπαραγωγής των κοινωνικών ανισοτήτων και της πρόκλησης φαινόμενων κοινωνικού αποκλεισμού. Πώς οι σύγχρονες στεγαστικές και αστικά πολιτικές επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την εξέλιξη των κοινωνικών ανισοτήτων και την εμφάνιση έντονων φαινόμενων κοινωνικής παθολογίας; Το μάθημα περιλάβει εμπειρικά παραδείγματα ανάπτυξης αστακών προβληματικών από την ευρωπαϊκή και την ελληνική πραγματικότητα με έμφαση στην εμφάνιση των φαινόμενων του αποκλεισμού και των μορφών οικειοποίησης του χώρου από τις διαφορετικές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Συγγράμματα: - Savage, M. και Warde, A., 2005. *Αστική κοινωνιολογία, καπιταλισμός και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510101

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διδάσκουσα: Μ. Καραμεσίνη

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τον τρόπο που η νεοκλασική και η κεϋνσιανή οικονομική θεωρία αναλύουν την λειτουργία της αγοράς εργασίας και τις επιπτώσεις της στο ύψος των μισθών, της απασχόλησης και της ανεργίας. Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: εργασία και απασχόληση, εργατικό δυναμικό και αγορά εργασίας, προσφορά και ζήτηση εργασίας, ανθρώπινο κεφάλαιο και διακρίσεις στην αγορά εργασίας, η επίδραση της συνδικαλιστικής δράσης στους μισθούς, το κεϋνσιανό υπόδειγμα προσδιορισμού του ύψους της απασχόλησης, η τυπολογία και οι πολλαπλές ερμηνείες του φαινομένου της ανεργίας, η σχέση της ανεργίας και του πληθωρισμού.

Συγγράμματα: - Πετρινιώτη, Ξ., 1989. *Αγορές εργασίας. Οικονομικές θεωρίες και έρευνες*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Borjas, G.J., 2003. *Τα οικονομικά της εργασίας*. Αθήνα: Κριτική.
- Κατσανέβας, Θ., 2007. *Οικονομική της εργασίας και εργασιακές σχέσεις*. Αθήνα: Σταμούλης.

Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510112

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός μαθήματος είναι η γνωριμία του φοιτητή με τη θεματική ενότητα της Κοινωνικής Μεταβολής ως κοινωνιολογικής θεωρίας. Επίσης δίνεται έμφαση στην κατανόηση των διαδικασιών Κοινωνικής Μεταβολής και των παραγόντων που την προκαλούν. Ορισμός της έννοιας και του φαινόμενου της Κοινωνικής Μεταβολής και συστηματική ανάλυση των στοιχείων του ορισμού. Παραδείγματα κατανόησης: Σταθερότητα και Μεταβολή, Η Θεωρία της Εξέλιξης, Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός, Παράγοντες της Κοινωνικής Μεταβολής και Κατευθύνσεις της Κοινωνικής Μεταβολής. Η Κοινωνική Μεταβολή σε σχέση με τους σύγχρονους θεσμούς της Εκπαίδευσης, της Εργασίας, της Οικογένειας, της Υγείας και Ασφάλισης, της Εκκλησίας κ.ά.

Συγγράμματα: - Hugues, M. και Kroehler, J.C., 2007. *Κοινωνιολογία. Οι βασικές αρχές*. Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510114

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Πληθυσμός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συνδυάσουν τη δυναμική και τη λειτουργία της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας με τις δημογραφικών εξελίξεις στον ελληνικό χώρο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται οι διαχρονικές μεταβολές του πληθυσμού της Ελλάδας, τα επίπεδα και οι προσδιοριστικοί παράγοντες της γονιμότητας, της θνησιμότητας και της μετανάστευσης, ο κοινωνικο-οικονομικός μετασχηματισμός και η δημογραφική μετάβαση στην Ελλάδα, οι προοπτικές εξέλιξης του πληθυσμού της Ελλάδας και οι κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις δημογραφικές αλλαγές που συντελούνται στην Ελλάδα.

Συγγράμματα: Μπάγκαβος, Χ. και Μωυσίδης, Α., επιμ., 2004. *Το νέο δημογραφικό τοπίο του 21ου αιώνα: Εξελίξεις, επιπτώσεις, πολιτικές*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510027-Εισαγωγή στη

δημογραφία.

510116

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκουσα: Θ. Ανθοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/ριών στις βασικές έννοιες, μεθοδολογικές προσεγγίσεις και σύγχρονους προβληματισμούς της Κοινωνικής και Οικονομικής Γεωγραφίας, ως της κοινωνικής επιστήμης που μελετά την χωρική οργάνωση και κατανομή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ερμηνεύει τα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα και διαδικασίες στο χώρο και διερευνά τις σχέσεις χώρου/τόπου, κοινωνίας και φύσης. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα σχετικά με τη Γεωγραφία του Πληθυσμού, Διαδικασίες και φαινόμενα Αστικοποίησης, Αγροτικές δομές και Γεωγραφία της Υπαίθρου, Αξιοποίηση των Φυσικών Πόρων και βιώσιμη ανάπτυξη, Γεωγραφία της Βιομηχανίας, Υπηρεσίες και Γεωγραφία του Τουρισμού, Κυκλοφορία και δίκτυα Μεταφορών.

Συγγράμματα: - Λαμπριανίδης, Λ., 2012. *Οικονομική Γεωγραφία*. Αθήνα: Πατάκης.
- Τερκενλή, Θ., Ιωσηφίδης, Θ. και Χωριανόπουλος, Ι., επιμ., 2007. *Ανθρωπογεωγραφία. Άνθρωπος, κοινωνία, χώρος*. Αθήνα: Κριτική.
- Παπαδάκη, Ο., 2011. *Εισαγωγή στην Οικονομική Γεωγραφία*. Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510117

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ

Διδάσκουσα: Χ. Ασημόπουλος

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στη διαδικασία των ποιοτικών κοινωνικών ερευνών και η απόκτηση γνώσεων για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεσή τους. Το μάθημα πραγματεύεται τα κοινά στάδια σχεδιασμού όλων των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών και τις ποιοτικές μεθόδους παραγωγής και ανάλυσης δεδομένων.

Συγγράμματα: - Mason, J., 2003. *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές συνδυάσουν το μάθημα με το 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών.

510119

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Το μάθημα αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών θεωριών του αιώνα μας (περίπου από την δεκαετία του 20 έως και τις μέρες μας) με σκοπό να δώσει μια πρώτη προσέγγιση στις θεωρίες αυτές. Ο στόχος του μαθήματος δεν είναι, αναγκαστικά, μία σε βάθος παρουσίαση των επί μέρους θεωρητικών ρευμάτων αλλά η σκιαγράφηση των κύριων κατευθύνσεων και ερωτημάτων που απασχολούν τη νεώτερη κοινωνική θεωρία με ιδιαίτερη έμφαση στις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις. Κεντρικές θεματικές: Η δομή ως παραγόμενη από την ατομική δράση ή την αλληλόδραση: _Θεωρία ορθολογικής επιλογής (Rational Choice Theory), Συμβολική διαντίδραση και Goffman. Η δομή ως μη αναγόμενη στη δράση - δομικές προσεγγίσεις: Ο δομολειτουργισμός του Parsons, Δομισμός και Δομικός Μαρξισμός. Η δομή ως ανοικτό σύνολο νοημάτων: Foucault, Derrida/Laclau, Καστοριάδης. Η δομή ως 'περιεχόμενη' στη δράση: Giddens και Bourdieu. Η δομή ως ανοικτό σύστημα και η θεωρία της επικοινωνιακής δράσης: Luhmann και Habermas.

Συγγράμματα: - Craib, I., 1998. *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ritzel, G., 2012. *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία*. Αθήνα: Κριτική.
- Πετμεζίδου, Μ., επιμ., 2000. *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία. (2 τόμοι)*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510121

ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Σκοπός μαθήματος είναι η γνωριμία του φοιτητή με τις έννοιες της εθνικής ταυτότητας και του κοινωνικού δεσμού. Στο μάθημα προτείνεται μία κοινωνιολογική προσέγγιση των όρων κατασκευής των εθνικών ταυτοτήτων, των συλλογικών ταυτοτήτων γενικότερα και του κοινωνικού δεσμού ως του σημαντικότερου παράγοντα διαμόρφωσης της κοινωνικής συνοχής. Επίσης δίνεται έμφαση στον τρόπο που η διαφορετική φύση του κοινωνικού δεσμού της κάθε εθνικής κοινωνίας κατασκευάζει διαφορετικού τύπου έθνη κράτη και οδηγεί σε διαφορετικού τύπου ανάπτυξη.

Συγγράμματα: - Schnapper, D., 2000. *Η κοινωνία των πολιτών. Δοκίμιο πάνω στην ιδέα τους έθνους*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

510123

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Διδάσκουσα: Θ. Ανθοπούλου-Αντ. Μουσιδής

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Γεωγραφίας της Υπαίθρου, η ανάλυση των επιδράσεων της κοινωνικής οργάνωσης και της ανθρώπινης δραστηριότητας στη διαμόρφωση των αγροτικών δομών και τοπίων στον κόσμο, η μελέτη των διαδικασιών αγροτικής αναδιάρθρωσης και των μεταβαλλόμενων σχέσεων πόλης- υπαίθρου. Βασικά θέματα που προσεγγίζονται είναι: εξέλιξη αγροτικών τοπίων και αγροτικών δομών στον δυτικό κόσμο · αγροτικές κληρονομίες, κρίσεις και προσαρμογές στον αναπτυσσόμενο κόσμο · διαδικασίες και φαινόμενα αγροτικής αναδιάρθρωσης στην Ευρώπη- απαντήσεις και εμπειρίες των τοπικών κοινοτήτων · σύγχρονα χαρακτηριστικά, δυναμικές και ιδιαιτερότητες του ελληνικού αγροτικού χώρου στο πλαίσιο της «νέας αγροτικότητας».

Συγγράμματα: - Woods, M., 2011. *Γεωγραφία της υπαίθρου*, Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510124

ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκουσα: Θ. Ανθοπούλου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της αστικής γεωγραφίας, στη μελέτη του αστικού φαινομένου και της διαδικασίας αστικοποίησης, την ανάλυση της δομής και λειτουργίας της πόλης. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές προσεγγίσεις και θεωρίες για το αστικό φαινόμενο, την εσωτερική δομή και λειτουργίες της πόλης, την ανάπτυξη και κατανομή των πόλεων στο χώρο, την οργάνωση του δικτύου των οικισμών και «την ενδοχώρα» τους. Επίσης, αναλύονται οι νέες αστικές οικονομίες και η μεταβιομηχανική πόλη καθώς και ζητήματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Τέλος, το μάθημα προσεγγίζει διεξοδικά τις διαδικασίες και τα φαινόμενα αστικοποίησης στην Ελλάδα.

Συγγράμματα: - Hall, T., 2005. *Αστική Γεωγραφία*. Αθήνα: Κριτική.
- Νικολαΐδου, Σ., 1993. *Η κοινωνική οργάνωση του αστικού χώρου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Stevenson, D., 2007. *Πόλεις και αστικοί πολιτισμοί*. Αθήνα: Κριτική.
- Πολύζος, Σ., 2015. *Αστική ανάπτυξη*. Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510125

ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διδάσκουσα: Θ. Ανθοπούλου- Αντ. Μωυσίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις σύγχρονες λειτουργίες, κοινωνικοοικονομικούς μετασχηματισμούς και χωρικές δυναμικές της υπαίθρου χώρας, η κατανόηση της πολυλειτουργικότητας της γεωργίας και των νέων διακυβευμάτων της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής. Ειδικότερα θέματα που εξετάζονται και συζητούνται είναι: Κρίση της γεωργίας και διαδικασίες αγροτικής αναδιάρθρωσης (πολυλειτουργικότητα, οικονομική διαφοροποίηση, κοινωνική ανασύνθεση και ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού, φύλο και αγροτικός χώρος). Αγροτική Πολιτική και «από τα κάτω» ανάπτυξη. Αξιοποίηση των τοπικών ιδιότυπων πόρων. Στρατηγικές εδαφικής/ τοπικής ανάπτυξης και κοινωνική ένταξη με έμφαση στις λιγότερο ευνοημένες Περιοχές.

Συγγράμματα: - Woods, M., 2011. *Γεωγραφία της υπαίθρου*, Αθήνα: Κριτική.
- Ανθοπούλου, Θ., 2013. *Περί εντοπιότητας και ιδιοτυπίας των τροφίμων. Μια εδαφική προσέγγιση της αγροτικής ανάπτυξης*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Παπαδόπουλος, Α., επιμ., 2004. *Η ανάπτυξη σε μια πολυλειτουργική ύπαιθρο*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510127

ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Διδάσκουσα: Μ. Καραμεσίνη

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Σκοπός του μαθήματος είναι η σύνδεση των θεωριών για την ανεργία με τις πολιτικές προώθησης της απασχόλησης και η συζήτηση για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών αυτών στην καταπολέμηση της ανεργίας. Οι θεματικές ενότητες που καλύπτει το μάθημα είναι οι εξής: θεωρίες της ανεργίας και τυπολογία των πολιτικών απασχόλησης, σκοποί, εργαλεία και αποτελεσματικότητα των διαφορετικών κατηγοριών πολιτικών (ενεργητικές, παθητικές, θεσμικές, μείωση χρόνου εργασίας), η μεταπολεμική εμπειρία της πολιτικής απασχόλησης στις αναπτυσσόμενες χώρες, η εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική της απασχόλησης.

Συγγράμματα: - Καραμεσίνη, Μ. & Κουζής, Γ., επιμ., 2005. *Πολιτική απασχόλησης. Πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg/ΚΕΚΜΟΚΟΠ.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510130

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Στο μάθημα εξετάζονται βασικοί σταθμοί στην πορεία εδαφικής επέκτασης και συγκρότησης του εθνικού κράτους μετά την Ανεξαρτησία (Μεγάλη Ιδέα, Εξελληνισμός, Βαλκανικοί ανταγωνισμοί, Εθνικός Διχασμός, Μικρασιατική Καταστροφή). Ακόμη εξετάζονται ζητήματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής συγκρότησης από τη σύσταση του ελληνικού κράτους μέχρι τις μέρες μας καθώς επίσης θέματα εκπαίδευσης, λογοτεχνίας και το γλωσσικό ζήτημα.

- Συγγράμματα:
- Clogg, R., 1995. *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-1990*. Αθήνα: Κάτοπτρο.
 - Κωστής, Κ., 2013. «*Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας*». *Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18^{ος}-21^{ος} αιώνας*. Αθήνα: εκδ. Πόλις.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΝΑΙ
- Παρατηρήσεις: -

510131

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος 1 Υποενότητα: Εργασιακές σχέσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην έννοια των εργασιακών σχέσεων και στο περιεχόμενο των δικαιωμάτων που απορρέουν από την σχέση της μισθωτής εξαρτημένης εργασίας. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται η διάκριση της έννοιας της μισθωτής σχέσης εργασίας από τις άλλες μορφές απασχόλησης, αναλύεται ο χαρακτήρας των συμμετεχόντων σε αυτήν μερών και το θεσμικό πλαίσιο της σχέσης μεταξύ του εξαρτημένου εργαζόμενου και του εργοδότη ως προς τους όρους έναρξης, λειτουργίας και λύσης της με τα επιμέρους δικαιώματα που συνεπάγεται.

- Συγγράμματα:
- Κουκιάδης, Ι., 2011. *Εργατικό δίκαιο: Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
 - Λεβέντης, Γ. και Παπαδημητρίου, Κ., 2011. *Ατομικό εργατικό δίκαιο. Μ. Πετίνη & Σια ΕΕ*, Δελτίο Εργατικής Νομοθεσίας.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510132

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Διδάσκουσα: Μ. Στρατηγάκη

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Κύκλος: 3 Υποενότητα: Φύλο, Οικογένεια

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετασθούν οι στόχοι και τα μέτρα των πολιτικών ισότητας στην Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον ΟΗΕ όπως αυτές εξελίχθηκαν ιστορικά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ευρωπαϊκή πολιτική από τη Συνθήκη της Ρώμης μέχρι σήμερα και στην επίδρασή της στην ελληνική πολιτική ισότητα των φύλων. Ακόμα, αναλύονται τα κύρια εργαλεία άσκησης πολιτικής, όπως είναι η νομοθεσία για την ισότητα των φύλων, οι θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών, περιλαμβανομένων και των ποσοτώσεων, καθώς και η ένταξη της ισότητας σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming).

Συγγράμματα: - Στρατηγάκη, Μ. επιμ., 2008. *Πολιτικές ισότητας των φύλων*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510037-Φύλο και κοινωνική πολιτική.
Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

5100136

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ Ι

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Όπως δηλώνει και ο τίτλος του, το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους η έννοια του κράτους θεματοποιείται στη νεώτερη πολιτική θεωρία. Πιο συγκεκριμένα, και παρά τις επιμέρους διαφορές τους τα διαφορετικά ρεύματα στη νεώτερη πολιτική θεωρία αντιλαμβάνονται το κράτος ως ένα ενεργό υποκείμενο. Αυτή η μορφή εμφάνισης του κράτους-υποκειμένου θα εξεταστεί συστηματικά στις πολιτικές θεωρίες των: Ν. Machiavelli, Th. Hobbes, J. Locke, J. J. Rousseau και G. W. F. Hegel. Οι παραδόσεις θα ολοκληρωθούν με την ανασκευή αυτής της έννοιας, όπως επιχειρείται από τον Κ. Marx στην κριτική της πολιτικής οικονομίας.

Συγγράμματα: - Αγγελίδης, Μ. και Γκιούρας, Θ. [επιμ], 2005. *Θεωρίες της Πολιτικής και του Κράτους*, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα – Σαββάλας.

- Στυλιανού, Άρ., 2006. *Θεωρίες Κοινωνικού Συμβολαίου*, Αθήνα: Πόλις.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510140

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στα εννοιολογικά εργαλεία για την ανάλυση και ερμηνεία ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής σε διεθνή και συγκριτική προοπτική. Παρουσιάζεται η Συγκριτική Εκπαίδευση ως πεδίο μελέτης που ασχολείται με τη σχέση μεταξύ κοινωνιών και των εκπαιδευτικών τους συστημάτων, ξεκινώντας έξω από το εκπαιδευτικό σύστημα, σε μια προσπάθεια να «διαβάσει» το πολιτισμικό, ιστορικό, κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο των κοινωνικών σχηματισμών έναντι των οποίων κατανοούνται οι εκπαιδευτικές μορφές. Προς αυτή την κατεύθυνση, αναλύονται και ερμηνεύονται ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής επιλεγμένων ευρωπαϊκών χωρών.

Συγγράμματα: - Πρόκου, Ελ., επιμ., 2011. *Κοινωνικές διαστάσεις των πολιτικών στην ανώτατη εκπαίδευση: Συγκριτική και διεθνής προσέγγιση*. Αθήνα: Διόνικος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510141

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στο εννοιολογικό πλαίσιο για τη διά βίου εκπαίδευση/εκπαίδευση ενηλίκων, καθώς και στους λόγους προώθησης της διά βίου μάθησης τις τελευταίες δεκαετίες. Αναλύονται οι παράγοντες διαμόρφωσης της διά βίου εκπαίδευσης σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο και προσεγγίζονται τα βασικά μοντέλα διά βίου μάθησης στην Ευρώπη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις πολιτικές εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα. Επίσης, προσεγγίζονται βασικά θέματα της εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως είναι η μάθηση και η διδασκαλία των ενηλίκων, η μεθοδολογία σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, η εκπαίδευση από απόσταση και η προετοιμασία των εκπαιδευτών ενηλίκων.

Συγγράμματα: - Πρόκου, Ελ., 2009. *Εκπαίδευση ενηλίκων και διά βίου μάθηση στην Ευρώπη και την Ελλάδα*. Αθήνα: Διόνικος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510142

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα μεθοδολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές μία βασική, ολοκληρωμένη γνώση για τα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα στατιστικής συμπερασματολογίας στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας, δηλαδή τη γενίκευση των δειγματοληπτικών δεδομένων στον υπό διερεύνηση πληθυσμό: Παράμετροι και στατιστικά, μηδενική υπόθεση, κρίσιμη περιοχή, επίπεδο στατιστικής σημασίας, σφάλμα τύπου I και II, ισχύς ελέγχου, έλεγχος υποθέσεων, η διωνυμική κατανομή, βήματα κατά τους ελέγχους, έλεγχος για το μη τυχαίο, έλεγχοι ενός μόνο δείγματος που ενέχουν μέσους και αναλογίες, Κεντρικό Οριακό Θεώρημα, η κατανομή t-Student, εκτίμηση σημείου και διαστήματος, μεροληψία και αποτελεσματικότητα, διαστήματα εμπιστοσύνης, προσδιορισμός μεγέθους δείγματος.

Συγγράμματα: - Ρίτσαρντσον, Σ.Κ., και Βασίλαινας, Α., 1999, *Στοιχεία επαγωγικής στατιστικής*, Αθήνα: Κάκτος.
- Καλαματιανού Α., 2003, *Κοινωνική Στατιστική: Μέθοδοι μονοδιάστατης ανάλυσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008), (510014) και (510022).

510143

ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Μεθοδολογία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση στοχαστικών υποδειγμάτων για την περιγραφή κοινωνικών διαδικασιών και η εμβάθυνση στην ποιοτική συμπεριφορά σύνθετων κοινωνικών συστημάτων. Στο μάθημα αυτό γίνεται, επίσης, μια εισαγωγή στην κατασκευή και στο χειρισμό υποδειγμάτων που αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο για κάθε κοινωνικό επιστήμονα. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα κατασκευής στοχαστικών υποδειγμάτων, υποδειγμάτων διακριτού χρόνου για την κινητικότητα σε κλειστά και ανοικτά κοινωνικά συστήματα, Μαρκοβιανών πληθυσμιακών συστημάτων και συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού.

Συγγράμματα: - Bartholomew, D.J., 1996. *Στοχαστικά μοντέλα για κοινωνικές διαδικασίες*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Βασιλείου, Π.Χ., 2003. *Στοχαστικές μέθοδοι στις επιχειρησιακές έρευνες*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές

έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510008-Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική, 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών και 510022-Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική.

510144

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Α. Μωυσίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 2 Χώρος και κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εντοπιστούν και να αναλυθούν ζητήματα που απορρέουν μέσα από τη διαδικασία του κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού του αγροτικού και ευρύτερου υπαίθρου χώρου και αποτελούν πηγές κοινωνικών ανισοτήτων, διακρίσεων και άλλων κοινωνικών προβλημάτων και που τελικά συνιστούν παράγοντες κοινωνικού αποκλεισμού στο χώρο αυτό. Οι γεωφυσικές διαφορές των περιοχών που συνιστούν μειονεξίες, η ανισότητα μεταξύ των μικρών και μεγάλων αγροτών, η πολυαπασχόληση, η έννοια της φτώχειας στον αγροτικό χώρο, τα προβλήματα των επιμέρους κοινωνικών κατηγοριών, γυναικών-αγροτισσών, των νέων αγροτών, των ηλικιωμένων και των μεταναστών και τέλος το ζήτημα της κρατικής παρέμβασης στην οργάνωση υπηρεσιών υγείας και ασφάλισης των κατοίκων της υπαίθρου εντάσσονται στις θεματικές ενότητες που θα εξεταστούν. Τέλος, θα εξεταστούν μέθοδοι διάγνωσης και στρατηγικές και μέσα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού στον αγροτικό χώρο.

Συγγράμματα: - Παπαδόπουλος, Απ., 2004. *Η ανάπτυξη σε μια πολυλειτουργική ύπαιθρο*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510145

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ι: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Σκοπός του μαθήματος είναι η κοινωνιολογική κατανόηση της ανάπτυξης και της λειτουργίας της Βιομηχανικής Κοινωνίας εντός της οποίας θεμελιώνεται η κοινωνική πολιτική. Το μάθημα εξετάζει τη σχέση της Βιομηχανικής Κοινωνιολογίας με την Κοινωνιολογία, τη σημασία της Βιομηχανοποίησης για τις βιομηχανικές κοινωνίες και τις βασικές Σχολές και θεωρητικές τάσεις της Βιομηχανικής Κοινωνιολογίας. Εστιάζει την προσοχή στην εξέλιξη της φιλοσοφίας της διοίκησης, το ρόλο της ηγεσίας και ηθικής της εργασίας στην παραγωγικότητα, στον εργασιακό προσανατολισμό, την επαγγελματική κοινότητα και κουλτούρα, στον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας και στη σημασία της Βιομηχανικής Κοινωνιολογίας στην Κοινωνική Πολιτική. Αναλύεται η Ντυρκεμική συστημική κατεύθυνση,

και η Σχολή των Ανθρωπίνων Σχέσεων, η Σχολή του Σικάγου και η κατεύθυνση της Συμβολικής Αλληλεπίδρασης, η Βεμπεριανή και Νέο-Βεμπεριανή κατεύθυνση, καθώς και η Μαρξιστική κατεύθυνση.

- Συγγράμματα:
- Watson, T.J., 2005. *Κοινωνιολογία, εργασία και βιομηχανία*. Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
 - Taylor, F.W., 2007. *Αρχές επιστημονικού μανάτζμεντ*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.
 - Willis, P., 2012. *Μαθαίνοντας να δουλεύεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510146

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Κύκλος: 1 Υποενότητα: Εργασία, απασχόληση

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση της ανάπτυξης και λειτουργίας των οργανισμών και ειδικότερα των κοινωνικών υπηρεσιών που αποτελούν τους βασικούς φορείς άσκησης πολιτικής κοινωνικής προστασίας. Το μάθημα εξετάζει τον εννοιολογικό και θεωρητικό προσδιορισμό των οργανισμών στην Καπιταλιστική Βιομηχανική Κοινωνία, τη δομή των οργανισμών και τις κλασικές και σύγχρονες προσεγγίσεις στη διοίκηση των οργανισμών. Επίσης, το μάθημα εξετάζει: το ρόλο της εργασίας και απασχόλησης, τεχνολογίας και της νέας διοικητικής ρύθμισης στην οργάνωση και λειτουργία των οργανισμών (π.χ. υγείας, ασφάλισης), την οργανωτική κουλτούρα, τις διαδικασίες αποφάσεων και τις επιπτώσεις των οργανισμών επάνω σε ευπαθείς ομάδες, τις άτυπες διακριτικές πρακτικές (όπως των κοινωνικών υπηρεσιών στην Ε.Ε. και Ελλάδα) και την οργάνωση των οργανισμών και την κοινωνική πολιτική.

- Συγγράμματα:
- Watson, T., 2005. *Κοινωνιολογία, εργασία και βιομηχανία*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
 - Ψημμένος, Ι. και Σκαμνάκης, Χ., 2008. *Οικιακή εργασία των μεταναστριών και κοινωνική προστασία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

510147

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΙΙ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι να έρθει σε πρώτη επαφή ο φοιτητής με τις έννοιες της εξουσίας, της πολιτικής σκέψης, της πολιτικής φιλοσοφίας και του πολιτικού συστήματος. Ειδικότερα στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναδειχθούν ζητήματα όπως η ανάλυση της

έννοιας του Πολιτικού στοιχείου, ο ορισμός της Εξουσίας και οι θεωρίες περί Κράτους είτε στη Φιλελεύθερή είτε στη Μαρξιστική εκδοχή τους. Στη συνέχεια θα ασχοληθούμε τις οικονομικές, τις πολιτικές και της ιδεολογικές λειτουργίες του Κράτους. Από εκεί και πέρα θα επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας στη διάκριση των εξουσιών, στη δημιουργία του κομματικού φαινομένου και στις διάφορες μορφές πολιτικών κομμάτων. Τέλος θα υπάρξει μια αναφορά στο ζήτημα των Υπερεθνικών Οργανισμών και στη σχέση Πολιτικού στοιχείου και Παγκοσμιοποίησης.

- Συγγράμματα: - Ball, R.A. και Peters, B.G., 2001. *Σύγχρονη πολιτική και διακυβέρνηση. Εισαγωγή στην πολιτική επιστήμη*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Lagroye, J., 2008. *Πολιτική κοινωνιολογία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: -

510148

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Στο συγκεκριμένο μάθημα επιχειρούμε την πραγματοποίηση μιας πρώτης επαφής του φοιτητή με τα θεωρητικά ρεύματα που επιχειρούν να ερμηνεύσουν το σύγχρονο φαινόμενο της Παγκοσμιοποίησης Αρχικά θα ασχοληθούμε με τον προσδιορισμό του περιεχομένου της έννοιας Παγκοσμιοποίηση σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας: οικονομική, πολιτική, ιδεολογική, πολιτισμική παγκοσμιοποίηση. Στη συνέχεια θα επιχειρήσουμε να αποσαφηνίσουμε το κατά πόσο αποτελεί ένα πρωτοφανές φαινόμενο και να αναδείξουμε τα καινούρια στοιχεία σε σχέση με το παρελθόν. Έπειτα θα εξετάσουμε τη σχέση Κράτους και παγκοσμιοποίησης καθώς και της οικονομικές πλευρές της Παγκοσμιοποίησης απαντώντας στο ερώτημα σχετικά με το κατά πόσο είμαστε σε διαδικασία μετάβασης προς μια παγκόσμια κοινωνία.

- Συγγράμματα: - Held, D. και MacGrew, A., 2004. *Παγκοσμιοποίηση / Αντι-Παγκοσμιοποίηση*. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Σακελλαρόπουλος, Σ., 2004. *Ο Μύθος της παγκοσμιοποίησης και η πραγματικότητα του ιμπεριαλισμού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: - Το μάθημα διδάσκεται εναλλασσόμενα κάθε δύο χρόνια με το μάθημα 510155-Σύγχρονο ελληνικό πολιτικό σύστημα (δηλαδή τη μια χρονιά το ένα και την άλλη χρονιά το άλλο).
-

510153

ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Διδάσκων: Η. Μαυρίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Το μάθημα αυτό αφορά τα επιστημολογικά και εννοιολογικά θεμέλια που προϋποτίθενται πάντοτε τόσο στην ανάλυση όσο και στην διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών και σκοπός του είναι να δώσει στους φοιτητές/-τριες τη δυνατότητα στοχασμού επάνω στις φιλοσοφικές και εννοιολογικές προϋποθέσεις και συνέπειες κάθε κοινωνικής πολιτικής μέσα από την κριτική προσέγγιση μιας σειράς διαφορετικών στοχαστών (Rawls, Dworkin, Nozick, Sen κ.ά.) και προοπτικών (ωφελιμισμός, φιλελευθερισμός, κοινοτισμός, μαρξισμός κ.α.) που αφορούν τις σύγχρονες συζητήσεις γύρω από τα θέματα αυτά. Το μάθημα θα έχει προσανατολισμό όχι μόνο εξηγητικό αλλά και *κριτικό* ως προς τις εννοιολογικές βάσεις της κοινωνικής πολιτικής και θα περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία: α) Έννοιες δικαιοσύνης β) έννοιες ισότητας, γ) έννοιες ελευθερίας / επιλογής δ) Θεμελιώσεις των αξιών, κανονιστικότητα ε) δικαιώματα – ανθρώπινα δικαιώματα – ιδιότητα του πολίτη, στ) «κοινό αγαθό» – συλλογικά αγαθά – κοινωνική αλληλεγγύη, ζ) ατομική ευθύνη – συλλογικές δεσμεύσεις.

Συγγράμματα:

- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2011. *Δικαιοσύνη: Τι είναι το σωστό*. Αθήνα: Πόλις.
- Sen, A., 2015. *Η ιδέα της δικαιοσύνης*. Αθήνα: Πόλις.
- Rosanvallon, P., 2014. *Η κοινωνία των ίσων*. Αθήνα: Πόλις.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται εάν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα 510053 - Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική πολιτική, 510136 - Πολιτική Θεωρία και Κράτος Ι και 510147 - Πολιτική Θεωρία και Κράτος ΙΙ.

510155

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρίας

Περιγραφή μαθήματος: Να δοθεί στους φοιτητές μια συνοπτική αλλά όσο γίνεται πιο σφαιρική και πολυεπίπεδη και διεπιστημονική περιγραφή των εξελίξεων στο ελληνικό πολιτικό σύστημα από τη Μεταπολίτευση μέχρι το τέλος του 20^{ου} αιώνα. Για το λόγο αυτό εξετάζονται ζητήματα όπως οι όροι και οι προϋποθέσεις που οδήγησαν στο τέλος της Δικτατορίας, η σημασία των πολιτικών κομμάτων στο νέο πλαίσιο, οι δομές του νέου πολιτικού συστήματος η δημιουργία του κομματικού συστήματος στην περίοδο 1974-1981, η κυβέρνηση της χώρας από το ΠΑΣΟΚ και η συγκρότηση της Νέας Δημοκρατίας σε κόμμα μαζών, η νεοφιλελεύθερη περίοδος διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία στις αρχές της δεκαετίας του ΝΔ, το πρόταγμα του Εκσυγχρονισμού από το ΠΑΣΟΚ κλπ.

Συγγράμματα:

- Σακελλαρόπουλος, Σ., 2001. *Η Ελλάδα στη μεταπολίτευση*. Αθήνα: Λιβάνης.
- Σακελλαρόπουλος, Σ. και Σωτήρης, Π., 2004. *Αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: - Το μάθημα διδάσκεται εναλλασσόμενα κάθε δύο χρόνια με το μάθημα 510148 «Θεωρίες της παγκοσμιοποίησης» (δηλαδή τη μια χρονιά το ένα και την άλλη χρονιά το άλλο).
- Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

510156

ΜΕΤΕΜΦΥΛΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρίας

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα επιχειρεί να προσεγγίσει τον τρόπο οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα των κοινωνικών δραστηριοτήτων (Κράτος, οικονομία, ιδεολογία, πολιτισμός), τις αντιφάσεις που θα δημιουργηθούν καθώς και τους λόγους που θα οδηγήσουν στο πραξικόπημα του 1967. Θα εξεταστούν οι βασικές πολιτικές και κομματικές δυνάμεις της πρώτης μετεμφυλιακής περιόδου (1949- 1967) και η αντιφατική πορεία εγγραφής των αποτελεσμάτων του εμφυλίου στο εσωτερικό του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού (άνοδος της ΕΔΑ στις εκλογές του 1958, Ανένδοτος, κοινωνικοί αγώνες της δεκαετίας του '60, Ιουλιανά).

Σε σχέση με το δικτατορικό καθεστώς θα αναδειχθεί η εσωτερική οργάνωσή του, η εξέλιξη της οικονομίας στη συγκεκριμένη περίοδο, θα αναλυθεί η πορεία αμφισβήτησής του και η μετάβαση στη Μεταπολίτευση.

- Συγγράμματα: - Σακελλαρόπουλος, Σ., 1998. *Τα αίτια του απριλιανού πραξικοπήματος*. Αθήνα: Λιβάνης.
- Χαραλάμπης, Δ., 1985. *Στρατός και πολιτική εξουσία*. Αθήνα: Εξάντας.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: Σακελλαρόπουλος, Σ., 2011. Στρατός και καθεστώς της 21ης Απριλίου, *Θέσεις* τ.115.

Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

510157

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Το μάθημα διεξάγεται από κοινού με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας. Εξοικειώνει τους φοιτητές με τα Συντάγματα και την εξέλιξη των συνταγματικών θεσμών της Ελλάδας από το σχέδιο Συντάγματος του Ρήγα Φεραίου και τα επαναστατικά Συντάγματα της περιόδου του 1821 μέχρι το 1940. Εξετάζονται οι βασικοί πολιτειακοί θεσμοί, τα ατομικά δικαιώματα, τα κοινωνικά δικαιώματα στη διαλεκτική αλληλεπίδρασή τους με την κοινωνική, οικονομική και πολιτική πραγματικότητα.

- Συγγράμματα: - Καλτσώνης, Δ., 2009. *Ελληνική Συνταγματική Ιστορία*, τ. I (1821-1940). Αθήνα: Ξιφαράς.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: -

510158

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ II

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Το μάθημα διδάσκεται από κοινού με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας. Εξοικειώνει τους φοιτητές με τα Συντάγματα και την εξέλιξη των συνταγματικών θεσμών της Ελλάδας από το 1940 και την πολυτάραχη αυτή δεκαετία μέχρι την αναθεώρηση του 2001. Εξετάζονται οι βασικοί πολιτειακοί θεσμοί, τα ατομικά δικαιώματα, τα κοινωνικά δικαιώματα στη διαλεκτική αλληλεπίδρασή τους με την κοινωνική, οικονομική και πολιτική πραγματικότητα, εσωτερική και διεθνή.

- Συγγράμματα: - Καλτσώνης, Δ., 2009. *Ελληνική Συνταγματική Ιστορία*, τ. II (1941-2001). Αθήνα: Ξιφαράς.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: -

510159

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Το μάθημα εξοικειώνει τους φοιτητές με τις βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας του δικαίου. Εξετάζει τι είναι το δίκαιο και ποια η σχέση του με την κοινωνία. Ειδικότερα μελετώνται οι εξής πλευρές: δίκαιο και οικονομία, κρατική εξουσία και δίκαιο, ο ρόλος του κράτους στην ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, το δικαστήριο και η εφαρμογή του νόμου, η ιδεολογική λειτουργία του δικαίου, η επίδραση του δικαίου στην κοινωνική μεταβολή, η μελέτη της σχέσης μορφής και περιεχομένου του δικαίου, η ιστορική εμφάνιση του δικαίου, η δημιουργία των κλάδων του, το δίκαιο σε προγενέστερους κοινωνικούς σχηματισμούς. Στο αντικείμενο του μαθήματος βρίσκονται ακόμη η αλληλεπίδραση κοινωνίας και δικαίου κατά την εφαρμογή του νόμου, οι «ζώνες μη δικαίου», το ζήτημα της ανενέργειας του νόμου, ο ρόλος του κράτους και ειδικά της δημόσιας διοίκησης στο φαινόμενο. Ξεχωριστή έμφαση δίνεται στις σύγχρονες τάσεις εξέλιξης του δικαίου, στην επίδραση του νεοφιλελευθερισμού σε αυτό, στην επίδραση της «παγκοσμιοποίησης» και της οικονομικής κρίσης.

- Συγγράμματα: - Καλτσώνης, Δ., 2013. *Δίκαιο και κοινωνία στον 21ο αιώνα*. Αθήνα: Τόπος.
- Σημειώσεις: OXI

Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

510164

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην έννοια των εργασιακών σχέσεων, στην εξέταση του φαινομένου της εργασίας στο πλαίσιο των κοινωνικών δικαιωμάτων. Ειδικότερη έμφαση δίδεται στη σχέση του εργατικού δικαίου και της κοινωνικής πολιτικής, και στην ανάλυση του περιεχομένου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την σχέση της μισθωτής εξαρτημένης εργασίας.

Συγγράμματα: - Κουκιάδης, Ι., 2011. *Εργατικό δίκαιο: Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Λεβέντης, Γ. και Παπαδημητρίου, Κ., 2011. *Ατομικό εργατικό δίκαιο. Μ. Πετίνη & Σια ΕΕ*, Δελτίο Εργατικής Νομοθεσίας.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510165

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ:3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κοινωνιολογική διερεύνηση της οργάνωσης και των κοινωνικών επιπτώσεων από την εργασία και απασχόληση επάνω στους εργαζόμενους. Το μάθημα εξετάζει τις τέσσερις Σχολές κοινωνιολογικής σκέψης και πώς ερμηνεύουν την οικονομική δραστηριότητα του ανθρώπου, τα κοινωνικά προβλήματα που απορρέουν από αυτή και τις πολιτικές αντιμετώπισης τους. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος αναλύονται οι προσεγγίσεις της *Συναίνεσης* και στο δεύτερο μέρος οι προσεγγίσεις της *Σύγκρουσης*.

Συγγράμματα: - Watson, T.J., 2005. *Κοινωνιολογία, εργασία και βιομηχανία*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Taylor, F.W., 2007. *Αρχές επιστημονικού μανάτζμεντ*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Λώλης, Β., 2015. *Νέες μορφές εργασίας και το κοινωνικό κύρος των εργαζομένων*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510166

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΧΕ

Κύκλος 3: Ανισότητες και κοινωνική προστασία Υποεπένδυση: Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εξειδίκευση του φοιτητή στα κοινωνικά προβλήματα πρόσβασης και χρήσης των κοινωνικών υπηρεσιών και αγαθών από εργαζόμενους που δουλεύουν σε χαμηλόμισθες, χαμηλού κύρους και υπηρετικές εργασίες (οικιακή εργασία). Τα προβλήματα αυτά – όπως προκύπτει από τη διεθνή και την ελληνική βιβλιογραφία – φαίνεται πως συνδέονται τόσο με αντικειμενικά όσο και με υποκειμενικά εμπόδια.

Ειδικότερα εξετάζεται πως οι κρατικές μορφές προστασίας συμβάλλουν στην παραγωγή και την αναπαραγωγή χαμηλού κύρους και υπηρετικών επαγγελμάτων και τι σηματοδοτούν αυτές για την διατήρηση της ανασφάλιστης εργασίας και της άτυπης κοινωνικής προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι περιπτώσεις της πρόσβασης στην πρωτοβάθμια / δευτεροβάθμια υγεία, κοινωνική ασφάλιση και την παιδική φροντίδα.

Μέσα από ιστορικές αναδρομές και συγκριτικές κοινωνιολογικές αναλύσεις, το μάθημα προσφέρει τη δυνατότητα ανάπτυξης στοχευμένων πολιτικών παρέμβασης από την πολιτεία. Με την εκτενή παρουσίαση ερευνών πεδίου το μάθημα προωθεί και στην εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις α) της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών κοινωνικών προστασίας και β) των αναγκών, αντιλήψεων και δράσεων των εργαζομένων με ιδιαίτερη έμφαση στην καταμέτρηση του κύρους και της σημασίας του για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας.

- Συγγράμματα:
- Ψημμένος, Ι., (επιμ.), 2013. *Εργασία και κοινωνικές ανισότητες*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
 - Lazarescu, D., 2015. *Σταδιοδρομία στην υπηρετικότητα: Η περίπτωση των Ρουμάνων μεταναστριών οικιακών εργατριών στην Ελλάδα*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ευπολυτάς, Ν., 2013. *Εσωτερική οικιακή εργασία: Η συμβολή της οικογένειας και των σχέσεων αλληλεγγύης στην αναπαραγωγή της εργασίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ψημμένος, Ι. και Σκαμνάκης, Χρ., 2008. *Οικιακή εργασία των μεταναστριών και κοινωνική προστασία: Η περίπτωση των γυναικών από την Αλβανία και την Ουκρανία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510167

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ:3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στις βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της σχέσης εκπαίδευσης και κοινωνίας. Προς αυτή την κατεύθυνση παρουσιάζονται θεωρήσεις όπως είναι αυτές της «εκπαίδευσης και συντήρησης της κοινωνίας», της «εκπαίδευσης και αναπαραγωγής της κοινωνίας», καθώς και της «εκπαίδευσης και κοινωνικής κυριαρχίας».

- Συγγράμματα:
- Καντζάρα, Β., 2008. *Εκπαίδευση και κοινωνία: Κριτική διερεύνηση των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πολύτροπον.
 - Blackledge, D. και Hunt, B., 2004. *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510168

ΔΙΚΑΙΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ:3 ΕΕ

Μάθημα κορμού

Τι είναι το δίκαιο. Οι παράγοντες διαμόρφωσης του δικαίου. Η σημασία της οικονομίας στη διαμόρφωση του δικαίου. Κοινωνία και δίκαιο. Το κράτος και το δίκαιο. Η πολιτική και το δίκαιο. Το πρόβλημα της μη εφαρμογής των νόμων. Η πρόσληψη αλλοδαπών νομοθετικών προτύπων. Οι τύποι του δικαίου.

Τι είναι τα κοινωνικά δικαιώματα. Ιστορική εμφάνισή τους. Η σχέση τους με τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα. Συνταγματικά συστήματα και κοινωνικά δικαιώματα. Διεθνείς οργανισμοί και κοινωνικά δικαιώματα.

Το Ελληνικό Σύνταγμα και τα κοινωνικά δικαιώματα. Η προστασία της οικογένειας, του γάμου, της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας. Το δικαίωμα στην υγεία. Το δικαίωμα στην εργασία. Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση. Τα δικαιώματα για κοινωνική πρόνοια και στέγαση.

- Συγγράμματα:
- Καλτσώνης, Δ., 2014. *Δίκαιο, οικονομική κρίση και δημοκρατία (δίκαιο και κοινωνία στον 21ο αιώνα)*. Αθήνα: εκδ. Τόπος.

- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
(Κατρούγκαλος, Γ., 2006. *Τα κοινωνικά δικαιώματα*. Αθήνα-Κομοτηνή, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, σελ. 1-85.
Χρυσόγονος, Κ., 2002. *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα*. Αθήνα-Κομοτηνή: εκδ. Αντ. Σάκκουλα, σελ. 501-540.)

Παρατηρήσεις: -

510169

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Διδάσκων: ΠΑ 407

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Μάθημα Γενικό

Το μάθημα

Συγγράμματα: -

Σημειώσεις:

Φάκελος:

Παρατηρήσεις: -

510170

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα κορμού

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Πολιτική Οικονομία, δηλαδή εκείνη η προσέγγιση μέσα στα πλαίσια της επιστήμης των οικονομικών σχέσεων που υποστηρίζει ότι οι οικονομικές σχέσεις (α) είναι κοινωνικές σχέσεις και όχι απλά ατομικές δοσοληψίες και (β) συνδέονται στενά με τις υπόλοιπες κοινωνικές σχέσεις (εξω-οικονομικές κοινωνικές σχέσεις, πολιτικές σχέσεις). Κατά συνέπεια, κατά την Πολιτική Οικονομία, η οικονομία πρέπει να μελετάται από μία κοινωνική σκοπιά. Μέσα στα πλαίσια αυτά η ανθρώπινη εργασία κατέχει ένα εξαιρετικά ιδιαίτερο και μη-αναγώγιμο σε άλλες παραγωγικές δυνάμεις ρόλο. Αυτό συνήθως εκφράζεται μέσω της Εργασιακής Θεωρίας της Αξίας, δηλαδή της θέσης ότι η εργασία αποτελεί τον βασικό δημιουργό του κοινωνικού πλούτου και ότι οι τιμές των εμπορευμάτων καθορίζονται από την ανθρώπινη εργασία που έχει ξοδευθεί για την παραγωγή τους.

Η έμφαση του μαθήματος είναι κυρίως στην οικονομική ανάλυση. Στο πλαίσιο αυτό συνδυάζεται, ιδιαίτερα στα εισαγωγικά τμήματα του μαθήματος, η οικονομική ανάλυση με στοιχεία μεθοδολογίας, ιστορίας οικονομικής σκέψης και κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας.

Ιδιαίτεροι επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι ανάδειξη, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων ζητημάτων:

(α) η σχέση της επιστήμης των οικονομικών σχέσεων με την κοινωνία και τις κοινωνικές εξελίξεις και συγκρούσεις

(β) η ιδιαιτερότητα της (ανθρώπινης) εργασίας στην δημιουργία του κοινωνικού πλούτου

(γ) η σημασία των κοινωνικών σχέσεων και ιδιαίτερα των κοινωνικών τάξεων (και των συγκρούσεων μεταξύ τους) στην οικονομία

(δ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καπιταλισμού ως κοινωνικο-οικονομικού συστήματος

(ε) η συγκρότηση σχέσεων οικονομικής εκμετάλλευσης στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος

(στ) οι οικονομικές κρίσεις και η συσχέτιση τους με τις διαδικασίες αναπαραγωγής του καπιταλιστικού συστήματος.

- Συγγράμματα:
- Μαυρουδέας Σ., 2006, *Η πολιτική οικονομία και η κριτική της*, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δάρδανος
 - Sweezy P., 2004, *Η θεωρία της καπιταλιστικής ανάπτυξης: Αρχές της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας*, Αθήνα: Gutenberg
 - Heilbroner R. L., 2000, *Οι φιλόσοφοι του οικονομικού κόσμου*, Αθήνα: Κριτική
 - Gough, I, 2008. *Η πολιτική οικονομία του κοινωνικού κράτους*. Αθήνα: Σαββάλας
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις: -

510171

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα Γενικό Υποενότητα: Θεωρία

Σκοπός: Το μάθημα επιχειρεί να ερμηνεύσει τα αίτια που οδήγησαν στις πρωτοφανείς ιστορικά διαστάσεις της ελληνικής κρίσης λαμβάνοντας υπόψη και τις επιδράσεις που είχε η διεθνής οικονομική κρίση του 2007- 2008. Εξετάζονται και αξιολογούνται οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν καθώς και οι επιπτώσεις που αυτές επέφεραν με εστίαση στη ένταση των κοινωνικών ανισοτήτων, στην επέκταση του φαινομένου της φτώχειας και στη διόγκωση φαινομένων κοινωνικής εξαθλίωσης. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις αλλαγές στη μορφή του Κράτους καθώς και στο κομματικό σύστημα. Τέλος παρακολουθούνται και ερμηνεύονται οι μετασχηματισμοί στην κοινωνική διάρθρωση της χώρας.

- Συγγράμματα:
- Σακελλαρόπουλος, Σπ., 2014. *Κρίση και Κοινωνική Διαστροφώματωση στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα: Τόπος.
 - Τριανταφυλλίδου Α.- Γρώπα, Ρ. & Κούκη Χ. (επιμ.), 2013. *Ελληνική κρίση και Ευρωπαϊκή Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις: -

510172

ΚΡΑΤΟΣ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Μάθημα Γενικό **Κύκλος: 1** Υποενότητα: **Εργασία, Απασχόληση**

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο τις μορφές παρέμβασης του κράτους στην αγορά εργασίας και στη δομή απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, οι παραδόσεις θα εστιάσουν στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- [1] Οι έννοιες της αγοράς εργασίας και της δομής απασχόλησης
- [2] Η αγορά εργασίας και η δομή απασχόλησης ως πεδία κρατικής παρέμβασης
- [3] Οι έννοιες της απασχόλησης και της ανεργίας: Μέθοδοι μέτρησης και καταγραφής
- [4] Τύποι και μορφές ανεργίας
- [5] Η έννοια της πολιτικής απασχόλησης
- [6] Τύποι και μορφές πολιτικών απασχόλησης

- Συγγράμματα:
- Δεδουσόπουλος, Απ., *Θεωρίες της Ανεργίας*, Αθήνα: Τυπωθήτω / Gutenberg
 - Esping – Andersen, G., 2014. *Οι Τρεις Κόσμοι του Καπιταλισμού της Ευημερίας*, Αθήνα: Τόπος.
 - Καραμεσίνη, Μ. – Κουζής Ι. [επιμ], 2005. *Πολιτική Απασχόλησης. Πεδίο Σύζευξης της Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής*, Αθήνα: Gutenberg / ΚΕΚΜΟΚΟΠ.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510173

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΩΣ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣΕ ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα Γενικό

Μολονότι η κοινωνική πολιτική επιμερίζεται σε έναν αριθμό ειδικών πεδίων, όπως για παράδειγμα η υγεία, η εκπαίδευση, η κοινωνική ασφάλιση, κλπ., εντούτοις το στοιχείο που συνδέει και συνέχει αυτές τις επιμέρους δράσεις του κράτους συνίσταται στο ότι η κοινωνική πολιτική τόσο στις ιδιαίτερες μορφές της όσο και στο σύνολό της αποτελεί μία πολιτική του κράτους, μία κρατική πολιτική. Με αφετηρία αυτήν την παραδοχή, το μάθημα θα έχει ως σημείο εστίασης θεωρητικά υποδείγματα ανάλυσης των κρατικών πολιτικών αλλά και τους δυνατούς τρόπους εφαρμογής τους τόσο στα επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής όσο και στο σύνολο της κοινωνικής πολιτικής καθεαυτήν.

- Συγγράμματα:
- Καράγιωργας, Σ., *Δημόσια Οικονομική Ι: Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους* Αθήνα: Παπαζήσης
 - Gough, I., 2008. *Η Πολιτική Οικονομία του Κοινωνικού Κράτους*, Αθήνα: Σαββάλας.
 - Muller, P. – Surel, Y., 2002. *Η Ανάλυση των Πολιτικών του Κράτους*, Αθήνα: Τυπωθήτω / Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510174

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ : ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μάθημα Γενικό Υποενότητα: Θεωρία

Σκοπός: Το μάθημα επιχειρεί να προσεγγίσει τον τρόπο οργάνωσης της κυπριακής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα των κοινωνικών δραστηριοτήτων (Κράτος, οικονομία, ιδεολογία, πολιτισμός) από την κατάκτηση του νησιού από τους Δυτικούς μέχρι το δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν (2004). Θα εξεταστούν οι ιδιαιτερότητες της εφαρμογής του φεουδαρχικού, του ασιατικού και του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής κάτω από το ειδικό πρίσμα της ύπαρξης των δύο κοινοτήτων (από την Οθωμανική περίοδο και μετά), του ρόλου της Εκκλησίας και των συμφερόντων των ισχυρών κρατών στην περιοχή (Οθωμανική Αυτοκρατορία, Μ. Βρετανία, ΗΠΑ, ΕΣΣΔ).

Συγγράμματα: - Σακελλαρόπουλος, Σπ., 2016. *Ο Κυπριακός Κοινωνικός Σχηματισμός: από τη συγκρότηση στη διχοτόμηση*, Αθήνα: Τόπος.
- Τζερμιάς, Π., 2004, «Γλυκειάς Χώρας» *Ιστορία. Η Κύπρος από την Αρχαιότητα ως την Ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, τόμος Α', Αθήνα: Σιδέρης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510401

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: SPSS I

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σεμινάριο μεθοδολογίας

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η στοιχειώδης εκπαίδευση των φοιτητών στη χρήση του στατιστικού πακέτου για τις κοινωνικές επιστήμες Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Το μάθημα πραγματεύεται: Γενικά: SPSS Data Editor, SPSS Output Viewer. Μετακίνηση στο έγγραφο, Εκκίνηση της εφαρμογής. Ανάγνωση αρχείων δεδομένων SPSS, Αποθήκευση αρχείων δεδομένων SPSS, Εισαγωγή δεδομένων. Ορισμός μεταβλητών, Μετασχηματισμοί μεταβλητών. Γραφικές παραστάσεις στο SPSS. Ανάλυση μιας μεταβλητής: Οι διαδικασίες FREQUENCIES, DESCRIPTIVES και EXPLORE, έλεγχος

τυχαιότητας του δείγματος, έλεγχος υπόθεσης για τη μέση τιμή. Ανάλυση δύο μεταβλητών: Ο έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 . Έλεγχος υπόθεσης για την σύγκριση μέσων τιμών. Απλή γραμμική συσχέτιση και παλινδρόμηση. Εφαρμογές.

- Συγγράμματα: - Συμεωνάκη, Μ., 2008. *Στατιστική ανάλυση κοινωνικών δεδομένων με το SPSS 15.0*. Θεσσαλονίκη: Σοφία.
- Δαφέρμος, Β., 2005. *Κοινωνική Στατιστική με το SPSS*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008), (510014) και (510022).

510408

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: SPSS II

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Μεθοδολογία

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επί πλέον εκπαίδευση των φοιτητών στη χρήση του στατιστικού πακέτου για τις κοινωνικές επιστήμες Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Πιο συγκεκριμένα το μάθημα πραγματεύεται: Ανάλυση διασποράς (One-way ANOVA), απλή συσχέτιση και παλινδρόμηση, ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, Μη παραμετρική Στατιστική (οι έλεγχοι Mann-Witney, Kolmogorov-Smirnov και Kruskal-Wallis), Ερωτηματολόγια και SPSS, Ανάλυση παραγόντων και εφαρμογές.

- Συγγράμματα: - Συμεωνάκη, Μ., 2008. *Στατιστική ανάλυση κοινωνικών δεδομένων με το SPSS 15.0*. Θεσσαλονίκη: Σοφία
- Δαφέρμος, Β., 2005. *Κοινωνική στατιστική με το SPSS*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510008-Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική, 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών και 510022-Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική καθώς και το σεμινάριο 510401-SPSS I.

510409

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ)

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Πληθυσμός

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να εκπαιδεύσει τους φοιτητές στη χρήση στατιστικών δεδομένων που αφορούν στις πληθυσμιακές εξελίξεις στη σύγχρονη Ευρώπη και τον κόσμο καθώς και να τους εφοδιάσει με γνώσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συνδυάσουν την παγκόσμια δημογραφική κατάσταση με την άσκηση δημογραφικών και πληθυσμιακών πολιτικών. Το σεμινάριο πραγματεύεται τις μεταβολές και τις προοπτικές του πληθυσμού στις ανεπτυγμένες, τις υπο-ανάπτυξη και τις αναπτυσσόμενες χώρες, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που ανακύπτουν από τις αλλαγές στη γεωγραφική κατανομή του παγκόσμιου πληθυσμού, καθώς και την αιτιολόγηση, το περιεχόμενο και την αποτελεσματικότητα των πληθυσμιακών και δημογραφικών πολιτικών.

- Συγγράμματα: - Vallin, J., 1998. *Ο πληθυσμός της γης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσίμπος, Κ., επιμ., 2009. *Εισαγωγή στην Πληθυσμιακή Γεωγραφία*. Αθήνα: Σταμούλης.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: - Δεν μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510122-Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος).
- Η παρακολούθηση του σεμιναρίου διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510027-Εισαγωγή στη δημογραφία, 510069-Πληθυσμιακές μεταβολές, αγορά εργασίας και κοινωνική ασφάλιση και 510114-Δημογραφία της σύγχρονης Ελλάδας.

510410

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Το ερώτημα της σχέσης ατόμου-κοινωνίας είναι από τα θεμελιώδη ερωτήματα της κοινωνικής θεωρίας. Οι περιορισμοί ή καθορισμοί που θέτει η κοινωνία στην αυτονομία του ατόμου και η αναπαραγωγή του κοινωνικού διαμέσου τόσο της 'κατασκευής' του ατόμου όσο και της δράσης του είναι δύο μόνο από τις όψεις του ερωτήματος. Ο ίδιος ο ορισμός του ατόμου ως κοινωνικού υποκειμένου και ο ορισμός της κοινωνίας προϋποθέτουν μία θέση ως προς το ερώτημα αυτό. Το μάθημα στοχεύει σε μία κριτική διερεύνηση των θεωρητικών σχημάτων που έχουν προταθεί για τη σχέση αυτή στην ιστορία της κοινωνιολογικής σκέψης, εστιαζόμενο ιδιαίτερα σε σύγχρονες προσεγγίσεις και στον τρόπο που τίθενται τα ερωτήματα σήμερα. Τα βασικά ερωτήματα/άξονες έρευνας που θα καθοδηγήσουν την ανάλυση είναι δύο: (α) τι καθορίζει την (κοινωνική) συμπεριφορά του ατόμου; (β) πως παράγεται ή αναπαράγεται το κοινωνικό μέσω της (κατά βάση ατομικής) δράσης.

- Συγγράμματα: - Λίποβατς, Θ. και Ρωμανός, Β., επιμ., 2002. *Το υποκείμενο στην ύστερη νεωτερικότητα*. Αθήνα: Νήσος.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: ΝΑΙ
- Παρατηρήσεις: - Δεν μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο όσοι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510137-Ατομο και κοινωνία.

510423

**ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Μεθοδολογίας

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η κατανόηση των κανόνων άσκησης της κοινωνικής διοίκησης στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα. Αναλύεται το θεσμικό πλαίσιο της διοίκησης με βάση τους στόχους, οι κανόνες διοίκησης και διαχείρισης των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα (συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. και Εθνικά προγράμματα (π.χ. προγράμματα ΛΑΕΚ, Εργατικής Εστίας, Εργατική Κατοικία κ.ά.) και παρουσιάζονται συγκεκριμένες εφαρμογές ενδεικτικών προγραμμάτων (θεσμικό πλαίσιο, αρχές διαχείρισης, διαδικασίες επιλογής πράξεων, κριτήρια επιλεξιμότητας ενεργειών, συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου, αρχές εποπτείας, παρακολούθησης και ελέγχου, αρμοδιότητες των διαφορετικών οργάνων άσκησης της κοινωνικής διοίκησης στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής).

Συγγράμματα: - Μιχαλόπουλος, Ν., 2003. *Από τη δημόσια γραφειοκρατία στο δημόσιο management*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Πολύζος, Ν., 2014. *Διοίκηση και οργάνωση υπηρεσιών υγείας*. Αθήνα: Κριτική.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις:

510424

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Γενικό

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι η επιστημονική αναζήτηση και συζήτηση σε καίρια θέματα θεωρίας του κράτους και του δικαίου, ευρύτερα, σε θέματα που βρίσκονται στο πεδίο όπου τέμνονται η πολιτική και η νομική επιστήμη. Παρουσιάζονται ειδικά ζητήματα κοινωνιολογίας του κράτους και του δικαίου, συγκριτικής μελέτης των πολιτικών θεσμών, ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Συγγράμματα: - Καλτσώνης, Δ., 2002. *Το δικαστήριο από την πρωτόγονη κοινωνία στην αταξική, ο και κοινωνία στον 21ο αιώνα*. Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή.
- Καλτσώνης, Δ., 1998. *Κράτος και ανενέργεια του νόμου*. Αθήνα-Κομοτηνή: Σάκκουλας.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510425 και 510426

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Μέμος

ΕΕ ΕΣ 3 ΔΜ: 3 ΧΕ Σεμινάριο

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εκπαίδευση των σπουδαστών σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στις ενότητες: υλικό-περιφερειακές συσκευές ενός υπολογιστικού συστήματος, ανάλυση της δομής και των λειτουργιών του λειτουργικού συστήματος, διαδίκτυο: Γενικές έννοιες, φυλλομετρητής ιστού, πύλες, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μηχανές αναζήτησης, εφαρμογές βιβλιογραφικής αναζήτησης και στο πακέτο MS-OFFICE (Ms-Word, Ms-Excel, Ms-Powerpoint). Το σεμινάριο καλύπτει τις απαιτήσεις πιστοποίησης του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής επιπέδου β2.

Συγγράμματα: Ξαρχάκος, Κ. και Καρολίδης, Δ., 2014. *Μαθαίνετε εύκολα Microsoft Office 2013 (περιέχει Windows 8.1)*. Αθήνα: Άβακας.
Ξαρχάκος, Κ., και Καρολίδης, Δ., 2014. *Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή*. Αθήνα: Άβακας.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Μάθημα έτους (Δεν μπορεί να δηλωθεί δύο φορές)

510427

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διδάσκων: Η. Μαυρίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Θεωρία

Σκοπός του μαθήματος είναι να διερευνήσουμε μια σειρά διαφορετικών φαινομένων που κρύβονται κάτω από τη λέξη *ιδεολογία* είτε με την ευρεία έννοια του όρου ως συνολική κοσμοθεώρηση, είτε με την στενή έννοια ενός διαστρεβλωτικού σχήματος ερμηνείας - παραγνώρισης της πραγματικότητας που συνδέεται με συγκεκριμένα κοινωνικο-οικονομικά συμφέροντα. Θα αναλύσουμε δηλαδή κριτικά μερικά βασικά θεωρητικά ζητήματα και προσεγγίσεις που εμπλέκονται στον όρο *ιδεολογία* και τις σχέσεις της τόσο με τον πολιτικό όσο και με τον επιστημονικό λόγο - και στο βαθμό που θεωρούμε ότι ο λόγος της κοινωνικής πολιτικής ενέχει πάντοτε ρητές ή άρρητες ιδεολογικές προϋποθέσεις και συνέπειες. Δεύτερος στόχος του μαθήματος είναι να ασχοληθεί με πρόσφατες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες στη ανάλυση λόγου (οι οποίες συνδέονται με την έννοια της κριτικής της ιδεολογίας) οι οποίες αφορούν τους δημόσιους λόγους που παράγονται από την και ως κοινωνική πολιτική αλλά και κάθε μορφή πολιτικού λόγου.

Συγγράμματα: - Howarth, D., 2008. *Η έννοια του λόγου*. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Phillips, L., Jorgesen, M., 2009. *Ανάλυση λόγου: Θεωρία και μέθοδος*. Αθήνα: Παπαζήσης.

- Laclau, E., 1997. *Για την επανάσταση της εποχής μας*. Αθήνα: Νήσος.
 - Αλτουσέρ, Λ., 1999. *Θέσεις*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται εάν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα 510007 – Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών και 510119 - Σύγχρονες κοινωνικές θεωρίες.

510428

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Μέμος

ΣΕΜ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της συγκρότησης (οργάνωση, χρηματοδότηση, και διαχείριση) του συστήματος κοινωνικής προστασίας (κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική πρόνοια) και των σύγχρονων προβλημάτων που "επενδύουν" την λειτουργία του. Το μάθημα πραγματεύεται τις εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, το ιστορικό πλαίσιο διαμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, τις σχέσεις οικονομίας και κοινωνικής προστασίας, τη χρηματοοικονομική λειτουργία του συστήματος κοινωνικής προστασίας, την κρίση της κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τη σύγκριση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Συγγράμματα:
- Ρομπόλης, Σ. και Χλέτσος, Μ., 1995. *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
 - Ρομπόλης, Σ. και Μπέτσης, Β., 2016. *Η οδύσσεια του ασφαλιστικού*. Αθήνα: Α.Α. Λιβάνη
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΟΧΙ
 Παρατηρήσεις:

510429

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 4 ΧΕ

Σεμινάριο

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και έχει ως κύριο σκοπό να εμβαθύνει στην κατανόηση των θεωρητικών και μεθοδολογικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουμε στην ανάλυση και αξιολόγηση της οικονομικής ανισότητας. Τα φαινόμενα αυτά αποτελούν κομβικής σημασίας έννοιες στην ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους και στον σχεδιασμό

αλλά και αξιολόγηση πολιτικών στο χώρο της κοινωνικής προστασίας Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητούν βασικά θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με τον εννοιολογικό προσδιορισμό της οικονομικής ανισότητας μέσα από το πρίσμα της οικονομικής επιστήμης. Θα συζητηθεί ο διττός χαρακτήρας της έννοιας της ανισότητας, ως περιγραφικός και κανονιστικός, που επηρεάζει κάθε απόπειρα ανάλυσης και μέτρησής της. Επίσης θα εξετασθούν οι διάφοροι δείκτες που χρησιμοποιούνται για την μέτρηση της οικονομικής ανισότητας. Θα καταδειχθεί ότι οι δείκτες δεν είναι αξιακά ουδέτεροι αλλά ο καθένας από αυτούς, άμεσα ή έμμεσα, εισαγάγει συγκεκριμένες αξιακές κρίσεις που ανταποκρίνονται σε δεδομένες αντιλήψεις περί κοινωνικής ευημερίας. Παράλληλα θα εξετασθούν διεξοδικά προβλήματα ορισμού και μέτρησης της ανισότητας αλλά και της φτώχειας, που ανακύπτουν στην εμπειρική τους διερεύνηση. Αυτά αφορούν κυρίως την επιλογή των μεταβλητών και των δεικτών κάτω από τους περιορισμούς που επιβάλλονται από τα διαθέσιμα δεδομένα. Τέλος θα εξεταστεί η χρήση των εναλλακτικών ορισμών και δεικτών στην εμπειρική διερεύνηση πτυχών των φαινομένων αυτών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Συγγράμματα: - Sen A., 2004. *Επανεξετάζοντας την ανισότητα*, Αθήνα: ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: - ΝΑΙ(μελέτες σε ηλεκτρονική μορφή)

Παρατηρήσεις: -

510430

SEMINAR: STATISTICAL METHODS IN SOCIAL RESEARCH I

Teacher responsible: C. Michalopoulou

compulsory (C) or selection (S) course	year	winter (W) or spring (S) semester
Seminar	4 th	W

The course is an introduction to the principles, methods and practicalities of the design and execution of sample surveys in social investigations and the statistical analysis of social data. Students are trained in the application of statistical techniques to real social science research questions using the SPSS computer package for analyzing the European Social Survey data. At the end of the course, the students should be able to carry out univariate and bivariate analyses and have an appreciation of regression.

Reading list: - Blalock, H., 1972. *Social Statistics*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
 - Field, A., 2013. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. 4th ed. London: Sage.
 - Moser, C. & Kalton, G., 1972. *Survey Methods in Social Investigation*. 2nd ed. London: Heinemann Educational Books.

510431

ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ

Διδάσκων: Μέμος Κωνσταντίνος

ΣΕΜ ΕΣ 4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημασίας, του ρόλου των αποθεματικών κεφαλαίων και τα οφέλη της ορθολογικής και συνετής διαχείρισής τους στην Κοινωνική Ασφάλιση. Το μάθημα πραγματεύεται το ιστορικό και νομοθετικό πλαίσιο της δημιουργίας και διαχείρισης των αποθεματικών κεφαλαίων καθώς και τις σύγχρονες εξελίξεις, νομοθετικές και διαχειριστικές, έως σήμερα. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιασθεί η κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του Συστήματος, η διαχείριση από τις εταιρίες διαχείρισης και την Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και οι αποδόσεις που επέφεραν. Τέλος θα παρουσιασθεί η διαχείριση των αποθεματικών κεφαλαίων των ασφαλιστικών ταμείων διεθνώς και θα συγκριθεί με το καθεστώς διαχείρισης στην Ελλάδα.

Συγγράμματα: -

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις:

510432

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σεμινάριο **Υποενότητα: Θεωρία**

Το μάθημα αυτό, το οποίο θα διεξαχθεί υπό τη μορφή σεμιναρίου, έχει ως αντικείμενο την ιστορική ανάπτυξη του νεότερου κράτους υπό τη μορφή του απολυταρχικού κράτους. Εκτός από τα βασικά χαρακτηριστικά του απολυταρχικού κράτους, όπως είναι η μορφή της κυριαρχίας, η εκλεκτική του συγγένεια με τις μερκαντιλιστικές πολιτικές και ο πολύπλευρος αλλά καθοριστικός ρόλος που διαδραμάτισε στη διαδικασία της λεγόμενης πρωταρχικής συσσώρευσης, στο εσωτερικό του απολυταρχικού κράτους αναπτύσσονται τα πρώτα στοιχεία της κοινωνικής πολιτικής, τα οποία είτε αφορούν τους νόμους για τους πτωχούς είτε αναφέρονται στη θεσμοθέτηση των περίφημων εργαστηρίων {workhouses} γίνονται αντιληπτά στη συναφή βιβλιογραφία υπό το γενικότερο τίτλο «έλεγχος του πληθυσμού» αλλά και της κυκλοφορίας του πληθυσμού εντός της εδαφικής επικράτειας. Στο σεμινάριο αυτό ειδική έμφαση θα δοθεί ακριβώς σε αυτήν την κρίσιμη έννοια του ελέγχου της κυκλοφορίας όχι μόνο του πληθυσμού – στοιχείο που χαρακτηρίζει την κοινωνική πολιτική του απολυταρχικού κράτους – αλλά και στη συνάφειά της με την έννοια του ελέγχου της κυκλοφορίας των οικονομικών αξιών.

Συγγράμματα: - Άντερσον, Π., 2008. *Το Απολυταρχικό Κράτος*, Αθήνα: Οδυσσέας
- Ρούμπιν, Ι., *Ιστορία Οικονομικών Θεωριών*, Αθήνα: Κριτική
- Φουκώ, Μ., *Οι Αέξεις και τα Πράγματα*, Αθήνα: Γνώση
- Φουκώ, Μ., 2007. *Η Ιστορία της Τρέλας*, Αθήνα: Καλέντης.

Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510433

SEMINAR: STATISTICAL METHODS IN SOCIAL RESEARCH II

Teacher responsible: Maria Symeonaki

compulsory (C) or selection (S) course	year	winter (W) or spring (S) semester
Seminar	4 th	S

The course is an overview of the principles, methods and practicalities of the design and execution of sample surveys in social research and the statistical analysis of social data (hypothesis testing, multiple regression, cluster analysis, discriminant analysis, etc). Students are trained in the application of statistical techniques to real social science research questions using the SPSS computer package for analyzing the European Social Survey data and the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe. At the end of the course, the students should be able to carry out bivariate analyses, cluster analysis and factor analysis and have an appreciation of multiple regression.

Reading list:

- Blalock, H., 1972. *Social Statistics*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Field, A. 2013. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. 4th ed. London: Sage.
- Moser, C. & Kalton, G., 1972. *Survey Methods in Social Investigation*. 2nd ed. London: Heinemann Educational Books.

510-4....

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Διδάσκων: Καθηγητής Αντώνιος Μουσιδης

ΣΕΜ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και να εμβαθύνουν σε θέματα της κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας και ειδικότερα της οργάνωσης και των θεσμών του ελληνικού αγροτικού χώρου στις διάφορες ιστορικές περιόδους. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν θέματα που αναφέρονται στη θέση του αγροτικού χώρου στην προκαπιταλιστική και καπιταλιστική περίοδο, στην κοινωνική και οικονομική οργάνωση του στην περίοδο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, με παραδείγματα τις έγχειες σχέσεις, τον κοινοτισμό και τις μορφές κοινωνικών και παραγωγικών συλλογικοτήτων (Τσελιγκάτο, Πατριιά, Τσιφλίκι κλπ.), στη θέση και πορεία του χώρου στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος, με έμφαση στην εξέλιξη των έγχειων σχέσεων, το ρόλο της αγροτικής οικογένειας καθώς και στις σύγχρονες συλλογικές μορφές οργάνωσης και παρέμβασης των αγροτών, όπως οι Συνεταιρισμοί και οι

Αγροτικοί Σύλλογοι καθώς και το αγροτικό διεκδικητικό και Πολιτικό Κίνημα. Τέλος, θα εξεταστούν ζητήματα που αφορούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και σε θέματα κοινωνικής ανασύνθεσης που απορρέουν από τις σύγχρονες εξελίξεις στον ελληνικό αγροτικό και ευρύτερο υπαίθρο χώρο.

Συγγράμματα: ΟΧΙ

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις:

510499

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκων/ουσα:

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 9 ΕΕ

Παρατηρήσεις: Αναλυτικές οδηγίες δίνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος και τους διδάσκοντες που θα ενεργοποιήσουν την Πτυχιακή πριν την έναρξη των εγγραφών του εξαμήνου.

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκων/ουσα:

ΕΠ ΕΣ3-4 ΔΜ: 3 ΧΕ-ΕΕ

Παρατηρήσεις: - Πληροφορίες για το περιεχόμενο της εργασίας παρέχονται από τη Γραμματεία του Τμήματος πριν την έναρξη των εγγραφών του εξαμήνου.